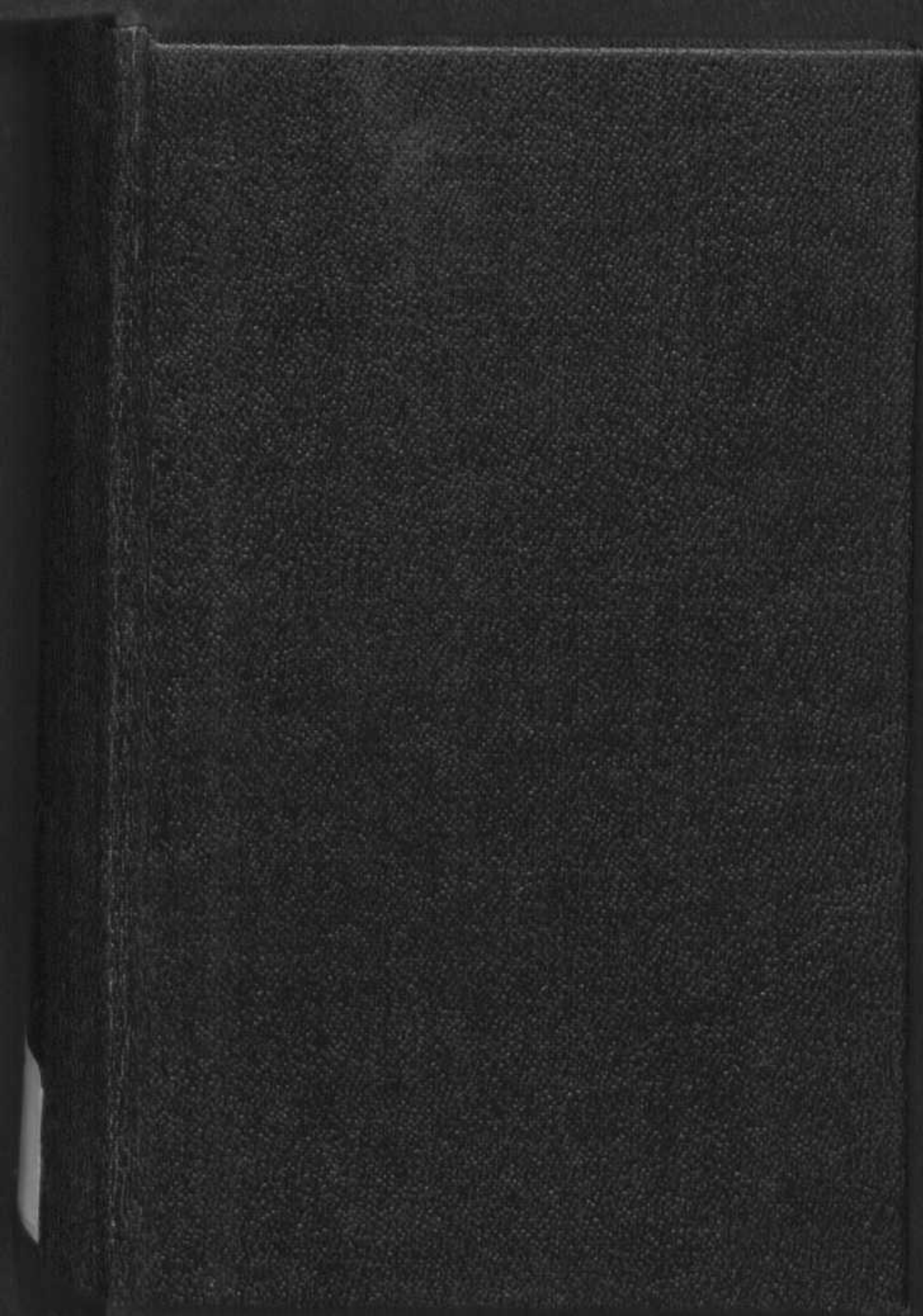
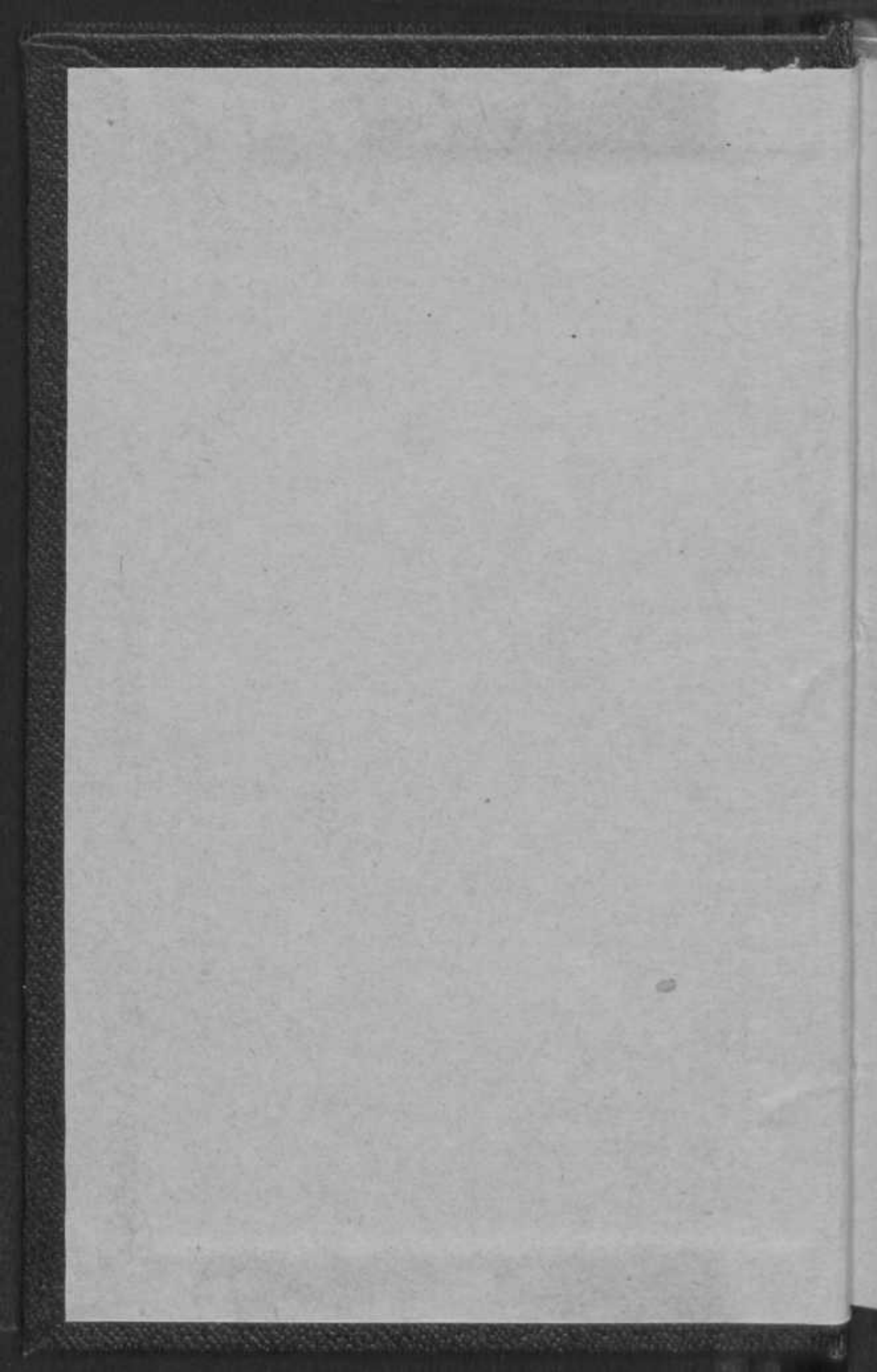
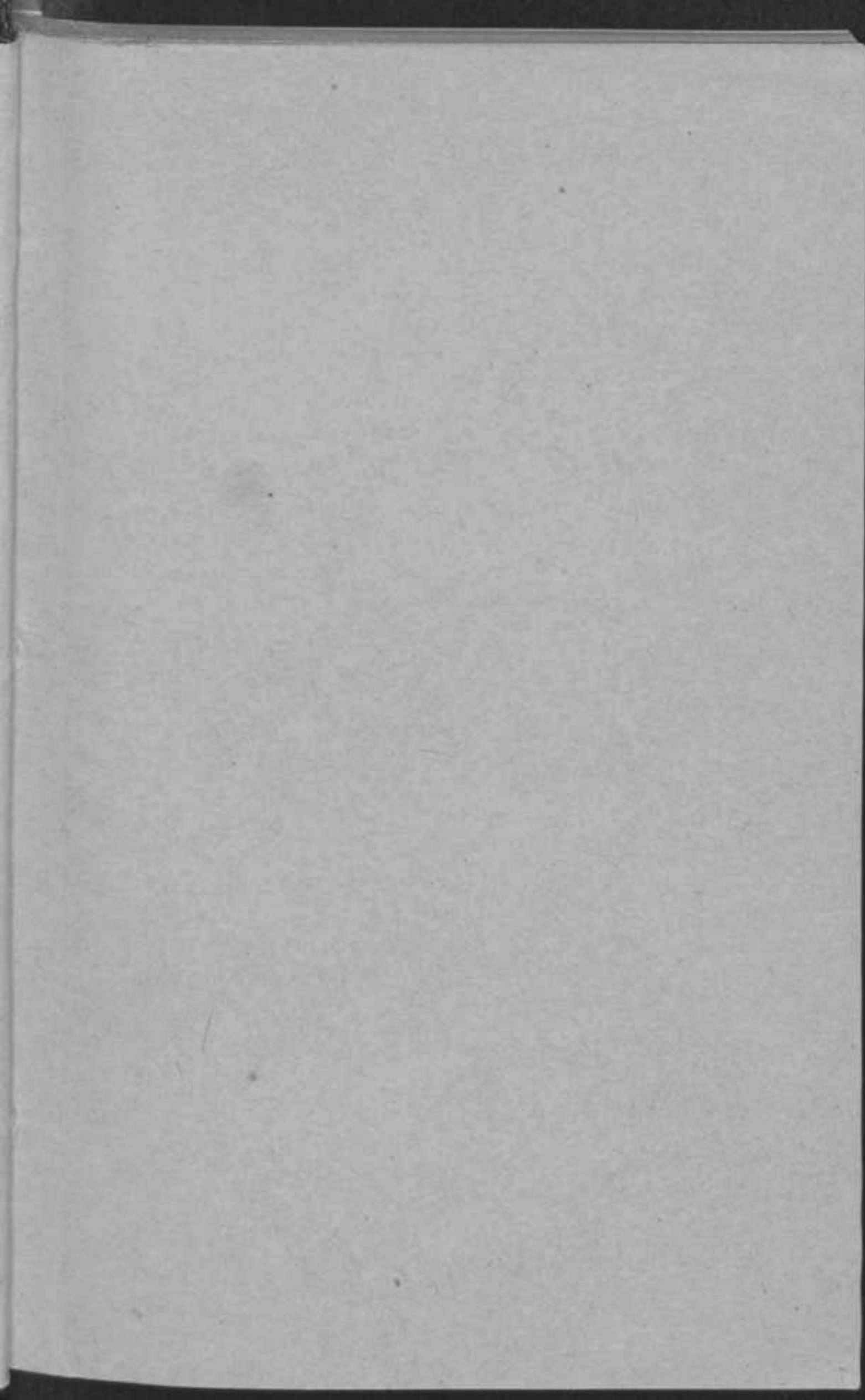
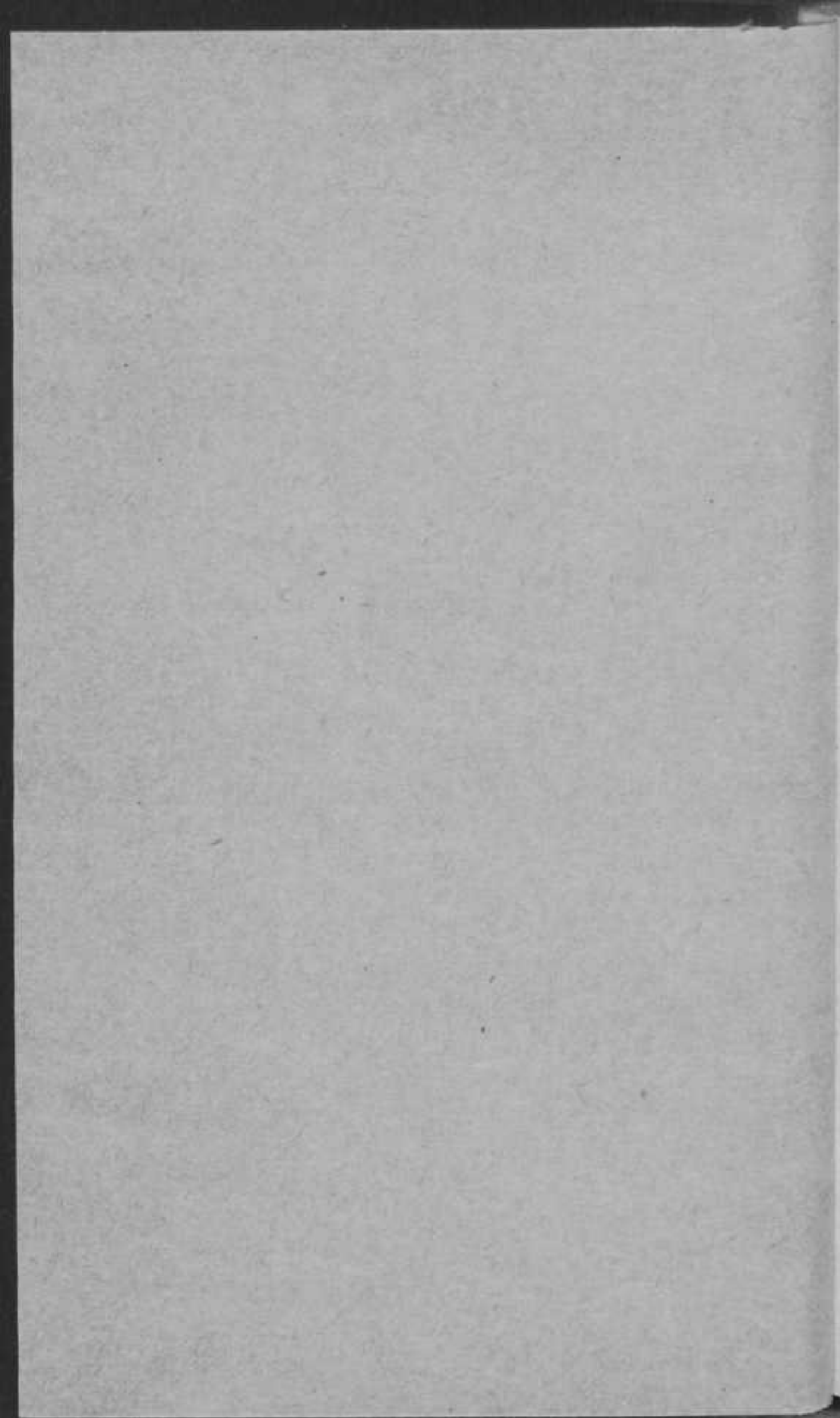
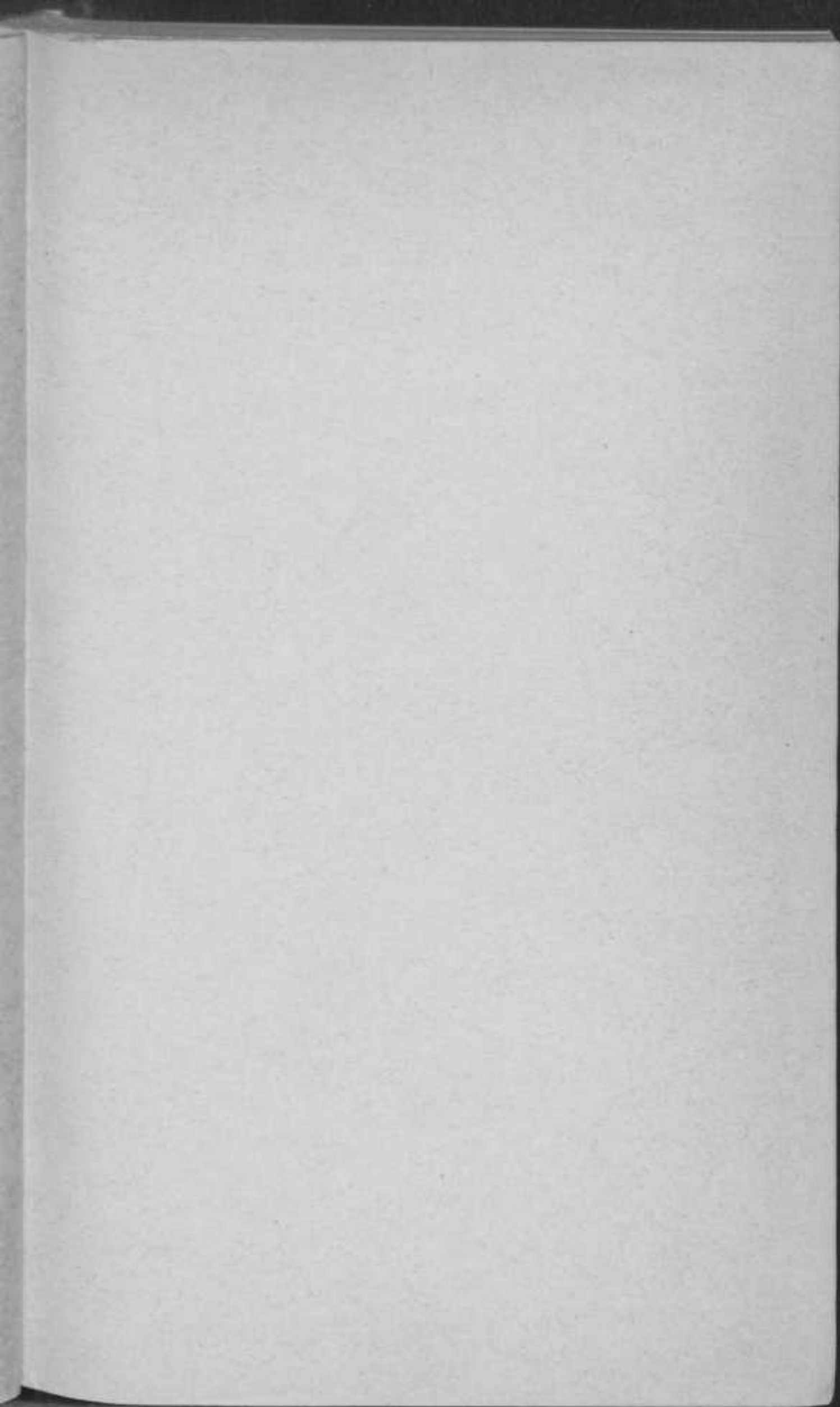

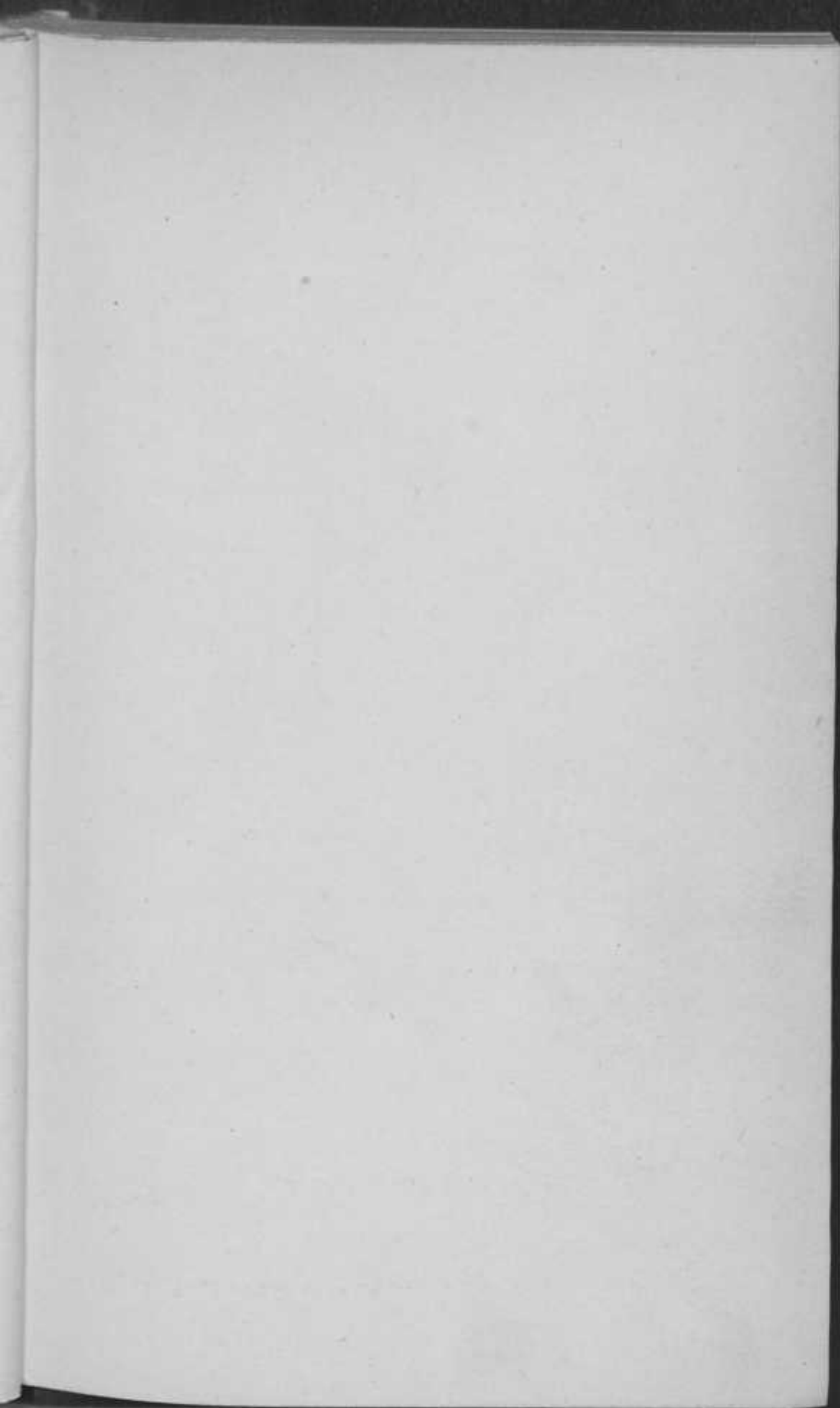

ABSTRACT OF THE

BIBLIOTHEEK
DER
TECHNISCHE HOOGESCHOOL
DELFT

DELFTSCHE
STUDENTEN-ALMANAK.

815 F

s Hage C. M. HERMELINK, Photo.

G. F. W. Baehr

LIBERTY AND JUSTICE UNDER THE

PROBATE

Wm. H. H. H.

DELFTSCHE

STUDENTEN ALMANAK.

INSPICE ET CAUTUS ERIS.

Paul Telaar van Elven del.

W. Steelink sculp.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
CHICAGO, ILL.
JAN 10 1964

1670
12

DELFTSCHE
STUDENTEN-ALMANAK

VOOR

1871.

BIBLIOTHEEK
DER
TECHNISCHE HOGESCHOOL
DELFT

TE DELFT BIJ,
J. WALTMAN, JR.
1870.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

INHOUD.

Kalender.

Tijdperken	Bladz.	3
Guldengetal, Epacta, Zonnecirkel, Indictie en Zondagsletter	"	3
Verjaardagen der leden van het Kon. Huis	"	6
Akademische Gedenkdagen	"	8
Kalender	"	9
Jaargetijden	"	21
Paaschtafel voor 1871--1880	"	21
Hemelsverschijnselen	"	21
Schijngestalten der Maan	"	23
Tafel van de opkomst en ondergang der Zon	"	25

Polytechnische School.

Bestuur	"	29
Hoogleeraren, enz.	"	31
Programma der lessen	"	34
Toelichting	"	45
Reglement voor het gebruik van de Bi- bliothek	"	49

Studentencorps.

Naamlijst der leden van het corps . . .	"	53
Naamlijst der ingeschrevenen aan de Polyt. School, die geen lid zijn van het Corps	"	59
Getal der ingeschrevenen aan de Pol. School	"	61
Examen B	"	62
Eindexamens	"	63
Commissiën uit de Studenten	"	64
Bizondere Commissiën	"	64

Vervolg van de geschiedenis van het Delftsche studentencorps (van September 1869 tot September 1870)	Bladz. 69
--	-----------

Mengelwerk.

Twee-en-twintig Maart 1871. Tooneelspel .	» 125
Door duisternis tot licht of Tafereelen uit het Mexicaansche familieleven	» 135
Een zang op Delft. Wat het hart van den Delvenaar zegt tot den Tijdspiegel. (Muziek van Longfellow, woorden van den Delvenaar)	» 160
Bladvulling	» 162
De literatuur aan de Polytechnische School Wenschen	» 163
Albumblaadje	» 184
Schetsen met de Pen	» 186
Eendracht	» 187
Berijmde minnebrief van een grutter	» 208
Uittreksel uit het Notulenboek van de Commissie ter Redactie van den Almanak	» 210
Varia	» 212
	» 239

Na het afdrukken der Rubriek Commissien
is de Senaat aldus saamgesteld:

C. J. VAN DER MANDELE, *Pres.*

O. J. A. REPELAER, *Vice-Pres.*

TH. A. M. RUYS, *Secr.*

R. J. CASTENDIJK JR., *Bibl.*

D. R. J. VAN LIJNDEN.

De Commissie tot Redactie van den
Almanak voor 1871 is geconstitueerd als
volgt:

N. S. RAMBONNET, *Pres.*

G. J. DU MARCHIE SARVAAS, *Vice-Pres.*

R. P. J. TUTEIN NOLTHENIUS, *Secr.*

R. FENNEMA, *Vice-Secr.*

J. DROST.

KALENDER.

T I J D P E R K E N.

Het jaar 1871 van de Christelijke jaartelling
is het jaar:

7379—7380 van de hedendaagsche Grieken,
6584 volgens de Juliaansche periode,
5632 sedert de schepping, volgens de Israëlieten (aan-
vangende 17 Sept.),
2647 sedert de eerste Olympiade, of het 3^e jaar van de
662 Olympiade,
2624 sedert de stichting van Rome, volgens Varro,
2618 volgens de jaartelling van Nabonassar,
1288 van de Hedjrah (aanv. 24 April),
292 sedert de Unie van Utrecht,
58 sedert de herstelling van Nederland,
28 sedert de oprichting der Delftsche Academie,
7 » » » » Polytechnische School.

Gregoriaansche Kalender.

Het Guldengetal	X
De Epacta	IX
De Zonnecirkel	IV
De Romeinsche Indictie . . .	XIV
De Zondagsletter	A

Guldengetal, Epacta, Zonnecirkel, Indictie en Zondagsletter.

Het Guldengetal heeft zijn oorsprong te danken aan
den Maancirkel, een tijdkring van 19 jaren, uitgevonden

door Meton (430 v. C.), aan het eind van welken de nieuwe en volle manen weder op dezelfde data van den Juliaanschen Kalender invallen. Het Guldengetal wijst aan in het hoeveelste jaar van den maancirkel men zich bevindt. Daar men aanneemt dat de eerste maancirkel 1 jaar vóór Chr. is aangevangen, moet men bij het jaartal 1 optellen en de som door 19 deelen om het aantal der volbrachte Maancirkels te verkrijgen; de rest drukt het Guldengetal uit. De Atheners lieten den door Meton gevonden regel in gulden letters op de deuren van de tempel van Minerva schrijven; van daar de naam van Guldengetal.

De Epacta is het getal, dat den ouderdom der Maan, op den 1 Januari des jaars, in dagen aanwijst. De Maansomloopstijden beurtelings op 30 en 29 dagen stellende, kan men uit de Epacta gemakkelijk de data van alle volgende nieuwe Manen berekenen.

Een Zonnecirkel is een tijdkring van 28 jaren, na verloop van welken de data weder met dezelfde dagen der week overeenstemmen, als bij het begin. Daar het gewone jaar uit 52 weken en 1 dag, het schrikkeljaar uit 52 weken en 2 dagen bestaat, verkrijgt eenige datum niet denzelfden naam, dien hij in 't vorig jaar droeg, maar zoo beide gewone jaren zijn, dien van één dag later gedurende het geheele jaar; zoo het laatste een schrikkeljaar is, dien van één dag later vóór 29 Februari, en van twee dagen later na dien datum; zoo het voorgaande een schrikkeljaar was, dien van twee dagen later vóór, dien van één dag later na 28 Februari. Zoo zal 1 Januari in 1869 op Vrijdag vallen, terwijl hij in 1868 op Woensdag viel; en 1 Mei in

1869 op Zaterdag, terwijl hij in 1868 op Vrijdag viel. Waren er geen schrikkeljaren dan zou de Zonnecirkel in plaats van 4×7 slechts 7 jaar lang zijn. Men rekent den Zonnecirkel van het 9^e jaar vóór Chr. af.

De Romeinsche Indictie is een tijdkring van 15 jaren, beginnende 3 jaren vóór Chr. en afkomstig van de Romeinen, die hem gebruikten tot regeling van eene belasting.

De Zondagsletter is de letter, die de eerste Zondag van een jaar verkrijgt, als men den 1sten Jan. A, den 2^{den} B, enz. noemt. In een gewoon jaar hebben, zoo men telkens na de letter G weder met A begint, alle Zondagen dezelfde letter. In het schrikkeljaar heeft men 2 Zondagsletters. Dit komt voort uit de wijze, waarop de Romeinen den schrikkel dag aan het jaar toevoegden; deze werd als een dag zonder letter tusschen 23 Februari en 5 Maart ingevoegd, zoodat de Zondag, die daarop volgde, één letter terugging.

VERJAARDAGEN

DER

LEDEN VAN HET KONINKLIJK HUIS.

1 Februari.	LOUISA AUGUSTA WILHELMINA AMALIA,
van Pruisen, Gemalin van Prins
Frederik, geb. 1808.
19 »	Z. M. WILLEM ALEXANDER PAUL FRE-
DERIK LODEWIJK. Koning Willem III,
geb. 1817.
28 »	WILLEM FREDERIK KAREL, Prins der
Nederlanden, Oom des Konings,
geb. 1797.
8 April	WILHELMINA MARIA SOPHIA LOUISA,
Erf-Groot-Hertogin van Saksen-Wei-
mar-Eisenach, Zuster des Konings,
geb. 1824.
3 Mei.	KAREL XV LODEWIJK EUGENIUS, Hertog
van Scandinavië, Koning van Zweden
en Noorwegen, Schoonzoon van Prins
Frederik, geb. 1826.
9 »	WILHELMINA FREDERIKA LOUISA CHAR-
LOTTA MARIANNE, Prinses der Neder-
landen, Tante des Konings, geb. 1810.
20 »	AMALIA MARIA DA GLORIA AUGUSTA,
Hertogin van Saksen-Weimar-Eisen-
ach, Gemalin van Prins Hendrik,
geb. 1830.

- 13 Juni WILLEM FREDERIK HENDRIK, Prins der
Nederlanden, Broeder des Konings,
geb. 1820.
- 17 » H. M. SOPHIA FREDERIKA MATHILDA,
Koningin der Nederlanden, geb.
Prinses van Wurtemberg, geb. 1818.
- 24 » KAREL ALEXANDER AUGUST JAN, Erf-
Groot-Hertog van Saksen-Weimar-
Eisenach, Schoonbroeder des Konings,
geb. 1818.
- 5 Juli. WILHELMINA FREDERIKA ANNA ELISA-
BETH MARIA, tweede dochter van
Z. K. H. Prins Frederik, geb. 1841.
- 5 Augustus. WILHELMINA FREDERIKA ALEXANDRINA
ANNA LOUISA, Koningin van Zweden
en Noorwegen, Dochter van Z. K. H.
Prins Frederik, geb. 1828.
- 25 » WILLEM ALEXANDER KAREL FREDERIK
HENDRIK, Prins der Nederlanden,
Zoon des Konings, geb. 1851.
- 4 September WILLEM NICOLAAS ALEXANDER FREDERIK
KAREL HENDRIK, Prins van Oranje,
geb. 1840
-

AKADEMISCHE GEDENKDAGEN.

- 4 Jan. 1843. Oprichting van de Academie te Delft.
8 » 1632. Stichting van het Athenaeum te Amsterdam.
8 Febr. 1575. Stichting van de Hoogeschool te Leiden.
16 » 1630. Stichting van het Athenaeum te Deventer.
26 Maart 1636. Stichting van de Hoogeschool te Utrecht.
1 Juli 1864. Stichting van de Polyt. School te Delft.
23 Aug. 1614. Stichting van de Hoogeschool te Groningen.
25 Sept. 1816. Stichting van de Hoogeschool te Gent.
-

JANUARIJ, 31 dagen.

1 Zondag.	Nieuwjaarsdag.
2 Maandag.	
3 Dinsdag.	Bleekrode (S.) 1862 †.
4 Woensdag.	
5 Donderdag.	
6 Vrijdag.	Driekoningen.
7 Zaterdag.	
8 Zondag.	
9 Maandag.	
10 Dinsdag	
11 Woensdag.	
12 Donderdag.	
13 Vrijdag.	Russisch Nieuwjaar. Tartarus Eme-
14 Zaterdag.	[ticus (1870).
15 Zondag.	
16 Maandag.	
17 Dinsdag.	
18 Woensdag.	
19 Donderdag.	
20 Vrijdag.	
21 Zaterdag.	
22 Zondag.	Oprichting van F. C. Q. D. (1859).
23 Maandag.	
24 Dinsdag.	
25 Woensdag.	
26 Donderdag.	
27 Vrijdag.	
28 Zaterdag.	Groote voeding der dieren.
29 Zondag.	
30 Maandag.	
31 Dinsdag.	

FEBRUARI, 28 dagen.

1 Woensdag.	
2 Donderdag.	H. Maria Lichtmis.
3 Vrijdag.	
4 Zaterdag.	
5 Zondag.	
6 Maandag.	Oprichting van Vrije Studie 1862.
7 Dinsdag.	
8 Woensdag.	
9 Donderdag.	Lobatto (R.) 1866 †.
10 Vrijdag.	
11 Zaterdag.	
12 Zondag.	
13 Maandag.	
14 Dinsdag.	Groot rouwfeest.
15 Woensdag.	
16 Donderdag.	Instelling van het Insigne van het corps 1865.
17 Vrijdag.	
18 Zaterdag.	
19 Zondag.	
20 Maandag.	
21 Dinsdag.	Vastenavond.
22 Woensdag.	
23 Donderdag.	
24 Vrijdag.	
25 Zaterdag.	
26 Zondag.	
27 Maandag.	
28 Dinsdag.	

MAART, 31 dagen.

1 Woensdag.	Oprichting Soc. Phoenix 1847.
2 Donderdag.	
3 Vrijdag.	
4 Zaterdag.	
5 Zondag.	
6 Maandag.	
7 Dinsdag.	Oprichting van Odin 1848.
8 Woensdag.	
9 Donderdag.	
10 Vrijdag.	
11 Zaterdag.	
12 Zondag.	
13 Maandag.	Groote zedelijke vertaalfuif.
14 Dinsdag.	
15 Woensdag.	
16 Donderdag.	
17 Vrijdag.	
18 Zaterdag.	
19 Zondag.	Schildverheffing. Verschijning der God- heid in vuur en vlam. Eerste kom- [pliment.
20 Maandag.	
21 Dinsdag.	Begin der Lente. Oudejaarsavond her- innering op de Phoenix.
22 Woensdag.	Oprichting D. Stud. Corps 1848. Ont- [roering van den schuldige.
23 Donderdag.	
24 Vrijdag.	
25 Zaterdag.	Maria Boodschap. Brochure receptie [van den Senaat.
26 Zondag.	
27 Maandag.	
28 Dinsdag.	
29 Woensdag.	
30 Donderdag.	
31 Vrijdag.	

APRIL, 30 dagen.

1 Zaterdag.	
2 Zondag.	Palm-Zondag.
3 Maandag.	
4 Dinsdag.	
5 Woensdag.	
6 Donderdag.	
7 Vrijdag.	Goede Vrijdag.
8 Zaterdag.	
9 Zondag.	Paschen.
10 Maandag.	2 ^e Paaschdag.
11 Dinsdag.	
12 Woensdag.	
13 Donderdag.	
14 Vrijdag.	
15 Zaterdag.	
16 Zondag.	
17 Maandag.	
18 Dinsdag.	
19 Woensdag.	
20 Donderdag.	
21 Vrijdag.	
22 Zaterdag.	
23 Zondag.	
24 Maandag.	
25 Dinsdag.	
26 Woensdag.	
27 Donderdag.	
28 Vrijdag.	
29 Zaterdag.	
30 Zondag.	

MEI, 31 dagen.

1 Maandag.	Aanneming der wet op het Middelbaar Onderwijs.
2 Dinsdag.	
3 Woensdag.	
4 Donderdag.	
5 Vrijdag.	Maskerade D. St. C. 1857.
6 Zaterdag.	
7 Zondag.	
8 Maandag.	Haagsche Kermis. Plebescit in Frankrijk.
9 Dinsdag.	
10 Woensdag.	
11 Donderdag.	
12 Vrijdag.	
13 Zaterdag.	
14 Zondag.	
15 Maandag.	
16 Dinsdag.	
17 Woensdag.	
18 Donderdag.	Hemelvaart.
19 Vrijdag.	
20 Zaterdag.	
21 Zondag.	
22 Maandag.	
23 Dinsdag.	
24 Woensdag.	
25 Donderdag.	
26 Vrijdag.	
27 Zaterdag.	
28 Zondag.	Pinksteren.
29 Maandag.	2 ^e Pinksterdag.
30 Dinsdag.	
31 Woensdag.	Brand te Bodegraven.

JUNI, 30 dagen.

1 Donderdag.	
2 Vrijdag.	
3 Zaterdag.	
4 Zondag.	
5 Maandag.	Brand te Constantinopel.
6 Dinsdag.	
7 Woensdag.	
8 Donderdag.	H. Sacramentsdag.
9 Vrijdag.	
10 Zaterdag.	
11 Zondag.	
12 Maandag.	
13 Dinsdag.	Oprichting Debating-Club 1865.
14 Woensdag.	Begin Examen <i>B</i> 1870.
15 Donderdag.	
16 Vrijdag.	Oprichting van Berzelius 1865.
17 Zaterdag.	
18 Zondag.	Slag bij Waterloo 1815.
19 Maandag.	
20 Dinsdag.	
21 Woensdag.	Begin van den Zomer.
22 Donderdag.	
23 Vrijdag.	
24 Zaterdag.	
25 Zondag.	Uitslag examen <i>B</i> 1870.
26 Maandag.	
27 Dinsdag.	
28 Woensdag.	
29 Donderdag.	Petrus en Paulus.
30 Vrijdag.	Delftsche Akademie 1864 †.

Juli, 31 dagen.

1 Zaterdag.	Stichting der Pol. School 1864.
2 Zondag.	
3 Maandag.	
4 Dinsdag.	
5 Woensdag.	
6 Donderdag.	
7 Vrijdag.	
8 Zaterdag.	
9 Zondag.	
10 Maandag.	
11 Dinsdag.	[ranten.
12 Woensdag.	Algemeene belangstelling in de Cou-
13 Donderdag.	Begin der feesten voor het 20jarig bestaan v. h. D. St. C. 1868.
14 Vrijdag.	
15 Zaterdag.	Oorlogsverklaring van Frankrijk aan Pruisen 1870.
16 Zondag.	
17 Maandag.	
18 Dinsdag.	Contrapartij 1868.
19 Woensdag.	Onfeilbaarheid van den Paus aange-
20 Donderdag.	[nomen.
21 Vrijdag.	
22 Zaterdag.	
23 Zondag.	Circulaire Gramont.
24 Maandag.	
25 Dinsdag.	
26 Woensdag.	
27 Donderdag.	
28 Vrijdag.	
29 Zaterdag.	
30 Zondag.	
31 Maandag.	

Augustus, 31 dagen.

1 Dinsdag.	
2 Woensdag.	Innemings van Saarbrück door de Fran-
3 Donderdag.	[schen. — Vuurdoop.
4 Vrijdag.	Overwinning der Duitschers bij Weis-
5 Zaterdag.	[semburg. Abel Douay sneuvelt.
6 Zondag.	Mac-Mahon bij Wörth verslagen.
7 Maandag.	
8 Dinsdag.	
9 Woensdag.	[David.
10 Donderdag.	Val van Olivier. Palikao — Jérôme
11 Vrijdag.	
12 Zaterdag.	Le Boeuf ontslagen. Bazaine Opperbe-
13 Zondag.	Rotterdamsche kermis [velhebber.
14 Maandag.	Begin v. d. 4daagschen strijd bij Metz.
15 Dinsdag.	Maria Hemelvaart. Napoleonsdag.
16 Woensdag.	[gesloten. D. J. Storm Buysing †.
17 Donderdag.	Slag bij Gravelotte. Bazaine in Metz in-
18 Vrijdag.	Trochu kommandant van Parijs.
19 Zaterdag.	
20 Zondag.	
21 Maandag.	
22 Dinsdag.	
23 Woensdag.	
24 Donderdag.	
25 Vrijdag.	Overgave van Vitry le Français. De
26 Zaterdag.	[Duitschers te Chalons.
27 Zondag.	
28 Maandag.	Delftsche kermis.
29 Dinsdag.	
30 Woensdag.	Begin van de gevechten in de om-
	streken van Sedan.
31 Donderdag.	1ste Parallel voor Straatsburg ge-
	opend.

September, 30 dagen.

1 Vrijdag.	
2 Zaterdag.	Slag bij Sedan. Napoleon krijgsgevangen. Het leger van Mac Mahon [capituleert.
3 Zondag.	
4 Maandag.	De republiek te Parijs uitgeroepen.
5 Dinsdag.	Wettig einde der vacantie.
6 Woensdag.	
7 Donderdag.	
8 Vrijdag.	
9 Zaterdag.	
10 Zondag.	
11 Maandag.	
12 Dinsdag.	
13 Woensdag.	
14 Donderdag.	Wandel in Gods wegen. 1890
15 Vrijdag.	
16 Zaterdag.	
17 Zondag.	
18 Maandag.	
19 Dinsdag.	De Pruisen sluiten Parijs in
20 Woensdag.	De Italiaansche troepen bezetten Rome.
21 Donderdag.	
22 Vrijdag.	Toul capituleert.
23 Zaterdag.	Begin van den herfst.
24 Zondag.	
25 Maandag.	
26 Dinsdag.	Opening Pol. School 1864.
* 27 Woensdag.	Straatsburg capituleert.
28 Donderdag.	
29 Vrijdag.	
- 30 Zaterdag.	Inauguratie 1870.

October, 31 dagen.

1 Zondag.	Rijpartij 1870.
2 Maandag.	
3 Dinsdag.	
4 Woensdag.	
5 Donderdag.	
6 Vrijdag.	
7 Zaterdag.	
8 Zondag.	De Pruisen doen een' vergeefschen aanval op St. Quentin.
9 Maandag.	
10 Dinsdag.	
11 Woensdag.	Het Loire-leger door de Duitschers ge-
12 Donderdag.	[slagen. Orleans genomen.
13 Vrijdag.	
14 Zaterdag.	
15 Zondag.	
16 Maandag.	Capitulatie van Soissons.
17 Dinsdag.	
18 Woensdag.	
19 Donderdag.	
20 Vrijdag.	
21 Zaterdag.	
22 Zondag.	Oprichting van H ₃ 1864. Uitvinding
23 Maandag.	[der Broeckeriaansche dagrekening.
24 Dinsdag.	Oprigting van Brugman 1868. Inne-
25 Woensdag.	[ming van Chateaudun.
26 Donderdag.	Kaasmarkt.
27 Vrijdag.	Capitulatie van Metz.
28 Zaterdag.	Uitval van de betting van Parijs naar le Bourget. De Pruissen bij Fromery
29 Zondag.	[geslagen.
30 Maandag.	
31 Dinsdag.	Hervormingsdag.

November, 30 dagen.

1 Woensdag.	Allerheiligen. Oprichting van V. A.
2 Donderdag.	[B. M. 1869.
3 Vrijdag.	
4 Zaterdag.	
5 Zondag.	
6 Maandag.	
7 Dinsdag.	
8 Woensdag.	Het complot gesmeed, of wie is de be-
9 Donderdag.	[drogene? (1869).
10 Vrijdag.	Oprichting Theorie en Praktijk 1855.
11 Zaterdag.	
12 Zondag.	Oratorium. Lobgesang. Lorelei. 1869.
13 Maandag.	Viering van het 20jarig bestaan van Apollo (1869).
14 Dinsdag.	Oprichting van Apollo 1849.
15 Woensdag.	
16 Donderdag.	
17 Vrijdag.	
18 Zaterdag.	Oprichting van O. K. W. 1844.
19 Zondag.	
20 Maandag.	
21 Dinsdag.	
22 Woensdag.	Sluiting der colleges 1861.
23 Donderdag.	Corpsvergadering op de Societeit Phoenix 1861.
24 Vrijdag.	
25 Zaterdag.	
26 Zondag.	
27 Maandag.	
28 Dinsdag.	
29 Woensdag.	
30 Donderdag.	

December, 31 dagen.

1 Vrijdag.	
2 Zaterdag.	
3 Zondag.	Corpsvergadering 1868 over art. 33.
4 Maandag.	De wraakneming of het bedorven ei.
5 Dinsdag.	St. Nicolaasavond.
6 Woensdag.	
7 Donderdag.	
8 Vrijdag.	
9 Zaterdag.	
10 Zondag.	
11 Maandag.	
12 Dinsdag.	
13 Woensdag.	
14 Donderdag.	
15 Vrijdag.	
16 Zaterdag.	
17 Zondag.	
18 Maandag.	
19 Dinsdag.	
20 Woensdag.	
21 Donderdag.	
22 Vrijdag.	Begin van den winter.
23 Zaterdag.	
24 Zondag.	
25 Maandag.	Kersmis.
26 Dinsdag.	2 ^e Kersdag.
27 Woensdag.	
28 Donderdag.	
29 Vrijdag.	
30 Zaterdag.	
31 Zondag.	Oudejaarsavond.

JAARGETIJDEN.

De Lente begint den	.	.	21sten Maart.
De Zomer	"	"	21sten Juni.
De Herfst	"	"	23sten September.
De Winter	"	"	22sten December.

PAASCHTAFEL VOOR 1871—1880.

1871	.	.	.	.	9 April.
1872	.	.	.	.	31 Maart.
1873	.	.	.	.	13 April.
1874	.	.	.	.	5 "
1875	.	.	.	.	28 Maart.
1876	.	.	.	.	16 April.
1877	.	.	.	.	1 "
1878	.	.	.	.	21 "
1879	.	.	.	.	13 "
1880	.	.	.	.	28 Maart.

HEMELVERSCIJNSELEN.

Er zullen dit jaar twee Maans- en twee Zonsverduisteringen plaats hebben, waarvan één Maansverduistering in onze streken zichtbaar is.

I. *Maansverduistering.*

Op 6 Januari gedeeltelijke Maansverduistering, welke zichtbaar is in Nederland. Zij vangt aan des avonds 6 uur 47 min., het midden is te 9 uur 36 min., het einde op 7 Januari te 0 uur 25 min. De grootte der verduistering is 8.3 duim.

II. *Zonsverduistering.*

Op 18 Juni vindt eene ringvormige Zonsverduistering plaats, welke onzichtbaar is in Nederland, doch zichtbaar in de Indische zee en de Stille Zuidzee.

III. *Maansverduistering.*

Op 2 Juli is eene gedeeltelijke Maansverduistering, zichtbaar in Australië en Zuid-Azië, doch onzichtbaar in Nederland.

IV. *Zonsverduistering.*

Op 11 December eene totale Zonsverduistering, welke onzichtbaar is in Nederland. Zij is totaal in eene lijn, gaande over de Indische Zee, Australië en de Stille Zuidzee.

SCHIJNGESTALTEN DER MAAN

GEDURENDE HET JAAR 1871.

Januari	6	's avonds	9	u.	43	m.	V. M.
"	14	's morgens	7	"	16	"	L. K.
"	21	's morgens	0	"	51	"	N. M.
"	28	's avonds	1	"	34	"	E. K.
Februari	5	's avonds	2	"	21	"	V. M.
"	12	's avonds	3	"	20	"	L. K.
"	19	's avonds	2	"	8	"	N. M.
"	27	's morgens	10	"	58	"	E. K.
Maart	7	's morgens	3	"	59	"	V. M.
"	13	's avonds	10	"	39	"	L. K.
"	21	's morgens	4	"	20	"	N. M.
"	29	's morgens	7	"	4	"	E. K.
April	5	's avonds	2	"	42	"	V. M.
"	12	's morgens	6	"	11	"	L. K.
"	19	's avonds	7	"	23	"	N. M.
"	28	's morgens	0	"	7	"	E. K.
Mei	4	's avonds	11	"	20	"	V. M.
"	11	's avonds	2	"	43	"	L. K.
"	19	's morgens	11	"	5	"	N. M.
"	27	's avonds	1	"	22	"	E. K.
Juni	3	's morgens	6	"	47	"	V. M.
"	10	's morgens	0	"	57	"	L. K.
"	18	's morgens	2	"	49	"	N. M.
"	25	's avonds	11	"	4	"	E. K.

Juli	2	's avonds	1	n.	56	m.	N. M.
"	9	's avonds	1	"	29	"	L. K.
"	17	's avonds	5	"	47	"	N. M.
"	25	's morgens	6	"	11	"	E. K.
"	31	's avonds	9	"	36	"	V. M.
Augustus	8	's morgens	4	"	43	"	L. K.
"	16	's morgens	7	"	21	"	N. M.
"	23	's morgens	11	"	55	"	E. K.
"	30	's morgens	6	"	40	"	V. M.
September	6	's avonds	10	"	29	"	L. K.
"	14	's avonds	7	"	29	"	N. M.
"	21	's avonds	5	"	32	"	E. K.
"	28	's avonds	6	"	4	"	V. M.
October	6	's avonds	5	"	51	"	L. K.
"	14	's morgens	6	"	39	"	N. M.
"	21	's morgens	0	"	14	"	E. K.
"	28	's morgens	8	"	34	"	V. M.
November	5	's avonds	1	"	15	"	L. K.
"	12	's avonds	5	"	28	"	N. M.
"	19	's morgens	9	"	6	"	E. K.
"	27	's morgens	2	"	13	"	V. M.
December	5	's morgens	7	"	5	"	L. K.
"	12	's morgens	4	"	21	"	N. M.
"	18	's avonds	9	"	1	"	E. K.
"	26	's avonds	9	"	54	"	V. M.

TAFEL

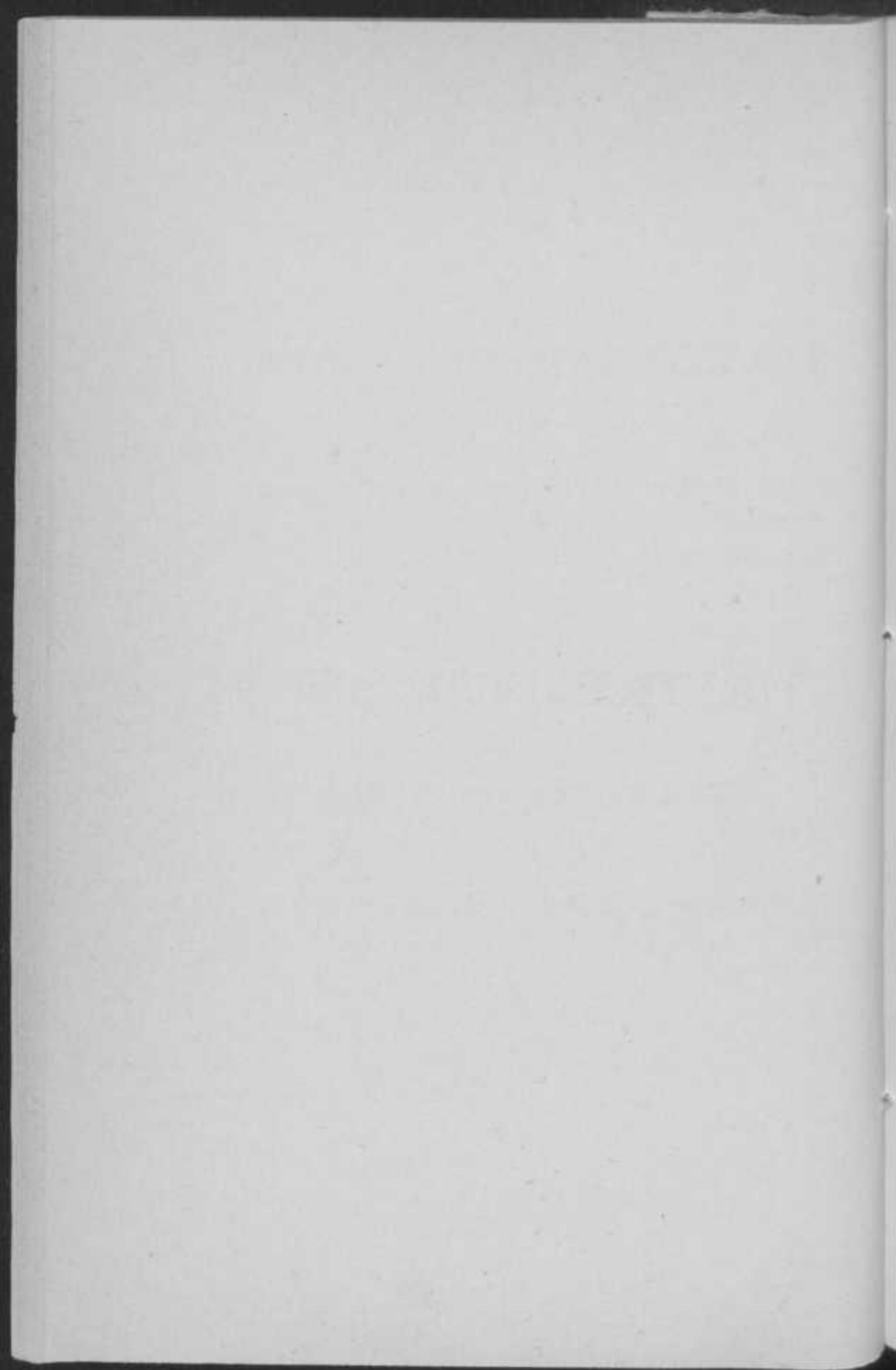
VAN DE OPKOMST EN DEN ONDERGANG DER ZON

gedurende het jaar 1871.

		Opkomst der zon.				Ondergang der zon.			
		's morg.	8 u.	13 m.		's av.	3 u.	54 m.	
Januari	1								
"	8	"	8	11	"	"	4	3	"
"	15	"	8	5	"	"	4	13	"
"	22	"	7	58	"	"	4	25	"
"	29	"	7	48	"	"	4	38	"
Februari	5	"	7	38	"	"	4	51	"
"	12	"	7	26	"	"	5	4	"
"	19	"	7	12	"	"	5	18	"
"	26	"	6	57	"	"	5	31	"
Maart	5	"	6	41	"	"	5	44	"
"	12	"	6	25	"	"	5	56	"
"	19	"	6	9	"	"	6	9	"
"	26	"	5	52	"	"	6	21	"
April	2	"	5	36	"	"	6	33	"
"	9	"	5	20	"	"	6	45	"
"	16	"	5	4	"	"	6	57	"
"	23	"	4	49	"	"	7	10	"
"	30	"	4	34	"	"	7	21	"
Mei	7	"	4	21	"	"	7	33	"
"	14	"	4	8	"	"	7	45	"
"	21	"	3	58	"	"	7	55	"
"	28	"	3	49	"	"	8	4	"
Juni	4	"	3	43	"	"	8	13	"
"	11	"	3	39	"	"	8	19	"
"	18	"	3	38	"	"	8	23	"
"	25	"	3	39	"	"	8	25	"

		Opkomst der zon.			Oudergang der zon.		
Juli	2	's morg.	3 u.	43 m.	's av.	8 u.	24 m.
"	9	"	3 "	49 "	"	8 "	20 "
"	16	"	3 "	57 "	"	8 "	14 "
"	23	"	4 "	6 "	"	8 "	5 "
"	30	"	4 "	16 "	"	7 "	55 "
Augustus	6	"	4 "	27 "	"	7 "	43 "
"	13	"	4 "	39 "	"	7 "	29 "
"	20	"	4 "	51 "	"	7 "	15 "
"	27	"	5 "	2 "	"	7 "	0 "
September	3	"	5 "	14 "	"	6 "	44 "
"	10	"	5 "	26 "	"	6 "	28 "
"	17	"	5 "	37 "	"	6 "	11 "
"	24	"	5 "	49 "	"	5 "	54 "
October	1	"	6 "	1 "	"	5 "	38 "
"	8	"	6 "	13 "	"	5 "	21 "
"	15	"	6 "	26 "	"	5 "	6 "
"	22	"	6 "	38 "	"	4 "	50 "
"	29	"	6 "	51 "	"	4 "	36 "
November	5	"	7 "	4 "	"	4 "	23 "
"	12	"	7 "	17 "	"	4 "	11 "
"	19	"	7 "	30 "	"	4 "	1 "
"	26	"	7 "	41 "	"	3 "	53 "
December	3	"	7 "	52 "	"	3 "	47 "
"	10	"	8 "	1 "	"	3 "	44 "
"	17	"	8 "	8 "	"	3 "	44 "
"	24	"	8 "	12 "	"	3 "	47 "
"	31	"	8 "	13 "	"	3 "	53 "

POLYTECHNISCHE SCHOOL.

POLYTECHNISCHE SCHOOL.

Het bestuur der Polytechnische School is opgedragen aan een Directeur en een Raad van Bestuur, samengesteld uit de Hoogleeraren der School.

De Directeur is Voorzitter van den Raad.

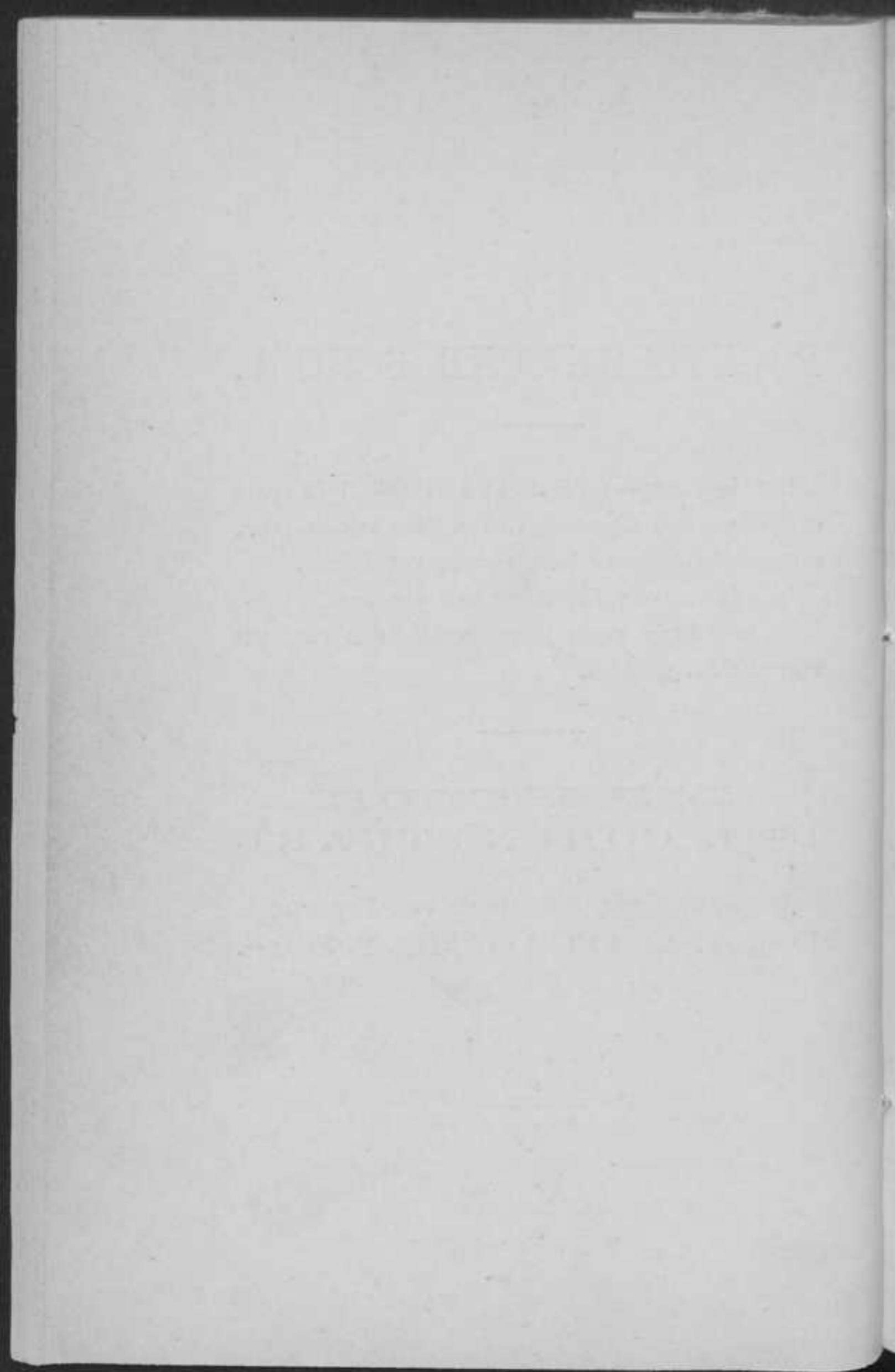
De Secretaris wordt jaarlijks door den Raad uit zijn midden gekozen.

DIRECTEUR

DR. L. COHEN STUART.

Secretaris van den Raad van Bestuur

DR. A. C. OUDEMANS JR.

HOOGLEERAREN.

In de zuivere en toegepaste Wiskunde.

DR. G. F. W. BAEHR. — *Langendijk.*

F. J. VAN DEN BERG. — *Zuidwal.*

DR. L. COHEN STUART. — *Oude Delft.*

DR. R. W. VAN GOENS. — *Zuidwal.*

In de Wiskunde en in het IJken van Maten en Gewichten.

DR. F. J. STAMKART. — *Binnenwatersloot.*

In de toegepaste Natuurkunde.

DR. H. G. VAN DE SANDE BAKHUIJZEN. — *Koornmarkt.*

In de Kennis van Werktuigen en mech. Technologie.

D. GROTHE. — *Voorstraat.*

In de schoone Bouwkunde.

E. GUGEL. — *Oude Delft.*

In de Waterbouwkunde.

E. STEUERWALD. — *Voorstraat.*

Ingenieur van den Waterstaat, tijdelijk belast met de lessen in de Waterbouwkunde.

N. W. HENKET. — *Vlamingstraat.*

In de Scheepsbouwkunde.

B. J. TIDEMAN. — *Amsterdam.*

In de Scheikunde.

DR. A. C. OUDEMANS JR. — *Koornmarkt.*

In de Mineralogie, Geologie, het Mijnwezen.

DR. H. VOGELSANG. — *Noordeinde.*

LEERAREN.

In de Werktuigbouwkunde.

A. HUËT. — *Oude Langendijk.*

In de Scheikunde en scheikundige Technologie.

DR. L. C. LEVOIR. — *Houttuinen.*DR. H. ROSEN. — *Brab. Turfmarkt.*

In het Boetseeren.

E. LACOMBLÉ. — *Nieuwe Langendijk.*

In de Burgerlijke Bouwkunde.

G. J. MORRE. — *Oude Delft.*(Assistent: C. MUYSKEN. — *Camaretten.*)

In het maken van Modellen en Werktuigen.

G. REUTEKAMP. — *Binnenwatersloot.*

In het Handteekenen.

P. TETAR VAN ELVEN. — *Koornmarkt.*

In de Staathuishoudkunde en Administratief Recht.

MR. J. VAN GIGCH. 's Hage, tijdelijk belast met het waarnemen der functiën van leeraar in de Staathuishoudkunde enz.

AMBTENAAR VAN ADMINISTRATIE

H. L. VERSCHOOR. — *Markt.*

CONCIERGE.

C. P. WIES. — *In het gebouw.*

PORTIER.

H. SEEGER. — *Westvest.*

PROGRAMMA DER LESSEN

WELKE

gedurende het jaar 1870—1871,

AAN DE

POLYTECHNISCHE SCHOOL

ZULLEN GEGEVEN WORDEN.

Beschrijvende meetkunde.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. Bol Perspectief en schaduw van lichamen door platte en eenvoudige gebogen vlakken begrensd. Eerste gedeelte van de theorie der kromme lijnen en gebogen oppervlakken. 4 u. 's weeks, waarv. 2 u. teekenen.

Ingenieurs B₁.

Tweede deel. Voortzetting van de theorie der gebogen oppervlakken, met toepassing op perspectief en schaduw. 3 u. 's weeks, waarv. 2 u. teekenen.

Ingenieurs B₂.

Analytische meetkunde.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. In het platte vlak. Coördinatenleer. Regte lijn en cirkel Kromme lijnen van den tweeden graad. 2 u. 's weeks.

Ingenieurs B₁.

Tweede deel. In de ruimte. Regte lijn en platte vlak. Oppervlakken van den tweeden graad. 4 u.

Ingenieurs B₂.

Cursus in de eerste beginselen.

Technologen B₁.

Bolvormige driehoeksmeting.

2 u., v. Kersmis tot Paschen.

Ingenieurs B₂.

Analyse.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. Hoogere stelkunde. Differentiaal- en integraalrekening met betrekking tot functiën van eene enkele onafhankelijk veranderlijke. Algemeen overzicht. 4 u.

Ingenieurs B₁.

Tweede deel. Aanvulling der hoogere stelkunde. Differentiaalrekening met betrekking tot functiën van twee of meer onafhankelijk veranderlijken. Leer der bepaalde integralen. Beginselen van het integreren van differentiaal-vergelijkingen 4 u.

Ingenieurs B₂.

Theoretische mechanica.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. Cinematica. Beweging van een stoffelijk punt. Evenwigt van vaste lichamen en beweegbare stelsels 2 u., na Kersmis 3 u.

Ingenieurs C₁.

Tweede deel. Evenwigt van vaste lichamen en beweegbare stelsels. Beweging van vaste lichamen.

Evenwigt en beweging van vloeistoffen. Tot Kersmis 3 u., van Kersmis tot Paschen 2 u., na Paschen 1 u.

Ingenieurs C_2 .

Toegepaste mechanica.

a. Wederstand van bouwstoffen.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. Leer der veerkracht: uitrekking, zamendrukking, buiging, afschuiving en wringing; hoofdzakelijk van prismatische lichamen. 3 u., na Paschen 2 u.

Ingenieurs C_1 .

Tweede deel. Hout- en ijzerconstructiën. Bekleedingsmuren. Gewelven. Tot Kersmis 2 u., v. Kersmis tot Paschen 1 u.

Ingenieurs 2 .

b. Moteurs.

In hoofdtrekken de theorie van de voornaamste typen van waterwerktuigen; en de theorie der calorische werktuigen. Tot Kersm. 2 u., v. Kerm. t. Pasch. 1 u.

Civile en werktuigkundige ingenieurs C_2 .

Uitbreiding, voornamelijk wat betreft de theorie der calorische werktuigen, bijzonder van het stoomwerktuig. 2 u., na Kersmis.

Werktuigkundige ingenieurs C_2 .

Hydraulica.

Beweging van water in kanalen en rivieren

1 u., na Kersmis.

Civile ingenieurs C_2 .

Beginnelsen van theoretische en toegepaste mechanica.

Tweede deel van den tweejarigen cursus. Vervolg van de beweging van vaste lichamen. Evenwigt en beweging van vloeistoffen. 2 u.

Technologen B_2 en B_3 .

Toegepaste natuurkunde.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. Electriciteit en magnetisme. Statische electriciteit, bliksemafleidings. Galvanisme: ontstaan der galvanische stroomen, bepaling van hunne sterkte, scheikundige werking, opwekking van warmte, electrisch licht, werking van stroomen op elkander. Inductie. Electro-magnetisme, electrische telegraphen, uurwerken en registreertoestellen. Electrische lampen. 3 u

Ingenieurs B_1 en Technologen B_1 .

Tweede deel. Warmte. — Meten van temperaturen. Specifieke warmte. Verandering van aggregatietoestand. Dampen. Opwekking van warmte door scheikundige en mechanische middelen. Mededeeling van warmte door straling en geleiding. Verwarming. Ventilatie. Licht. Terugkaatsing en breking. Kijkers en mikroskopen. Kustverlichting. Photometrie. Photographie. 3 u.

Ingenieurs B_2 en Technologen B_2 en B_3 .

Verschillende onderwerpen, — bijzonder voor Technologen. na Kersmis 1 u.

Technologen B_2 en B_3 .

Theoretische en Anorganische scheikunde.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. 2 u.

Technologen B_1 en Mijnen-Ingenieurs B_1 .

Tweede deel. 1 u.

Technologen B_2 .

Organische Scheikunde.

Technologen. 2 u.

Scheikundige analyse.

Qualitative en quantitative analyse. 1 u.

Ingenieurs B_1 en Technologen B_1 .

Scheikunde der bouwstoffen.

IJzer en staal. Overige metalen. Verfstoffen. Houtconservatie. Mortels. Water. 1 u.

Ingenieurs B₂.

Oefeningen in het scheikundig laboratorium.

Qualitative en quantitative analyse en het maken van praeparaten. 9 u.

Technologen

Qualitative en quantitative analyse. 6 u.

Mijnen-Ingenieurs.

Qualitative en quantitative analyse der bouwstoffen.

Ingenieurs B₂. 2 u.

Delfstofkunde.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. Kristallographie en algemeene delfstofkunde. Bijzondere delfstofkunde; beschrijving der verschillende mineralen. 3 u.

Mijnen-Ingenieurs B₁ en B₂.

Aardkunde.

Petrographie. Beschrijving en praktisch onderzoek der verschillende gesteenten. 2 u.

Mijnontginning.

De wijze van voorkomen en van ontginning der nuttige delfstoffen, kolen en ertsen. 2 u.

Mijnen-Ingenieurs C₂.

Werktuigbouwkunde en werktuigkundig teekenen.

a. Inleiding. Algemeen overzicht van de verschillende werktuigen in gebruik bij het voortbrengen, het overbrengen en de aanwending van arbeid. Uitlegging en verklaring van teekeningen. 2 u.

Werktuigkundige ingenieurs B₁.

b. Onderdeelen van werktuigen. *Eerste deel van den driejarigen cursus.* Touwen, kabels, kettingen, stangen.

Jukken. Balansen. Parallelbewegingen. Leiders. Drijf-
stangen. Krukken. Krukassen. Assen. Stoelen. 2 u.

Werktuigkundige ingenieurs B_2 , C_1 en C_2 .

c. Stoomwerktuigen. *Tweede deel van den tweejarigen cursus.* Locomotiven. 2 u.

Werktuigkundige ingenieurs C_1 en C_2 .

d. Teekenoefeningen. Opmeten. Ineenzetten. Uit-
werken. Ontwerpen. 8 u.

Werktuigkundige ingenieurs en mijnen-ingenieurs C_2 .

Kennis van werktuigen.

Tweejarige beschrijvende cursus. Werktuigen tot het
opvoeren van water. Waterraderen. Windmolens. Trans-
portmiddelen. 2 u.

Ingenieurs C_1 en C_2 en technologen B_2 en B_3 .

Mechanische technologie.

Eerste deel van den driejarigen cursus. Bewerking der
metalen. 3 u.

Technologen B_1 , werktuigkundige ingenieurs B_1 en C_2 .

Derde deel. Vlas-, wol- en zijdespinnerij. Touwsla-
gerij. Weverij. Papierfabricatie. Boek-, plaat-, steen-
en bontpapierdrukkerij. Het graanmalen en olieslaan.
3 u.

Technologen B_2 en B_3 en werktuigkundige ingenieurs B_2 en C_1 .

De bewerking van het ijzer, in het bijzonder het
smelten uit de ertsen, het maken van staafijzer en
staal, en het gieten, smeden en pletten.

1 u., tot Paschen.

Civile ingenieurs C_1 en C_2 .

Praktische oefeningen op het gebied van spinnen en
weven.

Scheikundige technologie.

Tweede deel van den tweejarigen cursus. Organische

stoffen. — Vezelstoffen. Zetmeel. Suikerfabricatie. Fabriekmatige bereidingen, berustende op gistingprocessen. Dierlijke stoffen; looierij. Verwerij. Drukkerij. Lichtstoffen. Brandstoffen. Water. 3 u.

Technologen.

Burgerlijke bouwkunde en bouwkundig teekenen.

a. Bouwstoffen en onderdeelen van gebouwen.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. Houtverbindingen. Steenverbanden. Metaalverbindingen. Houten wanden, balklagen, vloeren, kozijnen, deuren, ramen. Houten en steenen trappen. Houten kappen.

2 u voordragt, 6 u. teekenen.

Civile en bouwk. ingenieurs B_1 . Technologen B_2 en werktuigk. ingenieurs C_1 , de voordr.

Tweede deel. Dakbedekkingen. Goten en kroonlijsten. Maatregelen het bouwen voorafgaande; funderingen. Metselwerken onder en boven den grond. Gewelven, constructie van ton-, kruis- en koepelgewelven. IJzeren kappen, trappen en balklagen. Overzicht der overige ambachten bij den huisbouw voorkomende.

2 u. voordr., 6 u. teek.

Civile en bouwk. ingenieur B_2 . Technologen B_3 en werktuigk. ingenieurs C_2 , de voordragt.

b. Projecteren.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. Aanleg van gebouwen in het algemeen: grondvormen, situatie, afmetingen en distributie van de gebouwen en van hunne afzonderlijke hoofddeelen met het oog op de behoefte van den gewonen huisbouw. Verlichting, verwarming en ventilatie. Vormleer: vormen der uitwendige ordonnantie en der inwendige inrigting.

1 u. voordragt.

Civile ingenieurs C_1 en architecten C_1 en C_2 .

Hierbij oefeningen in het ontwerpen van eenvoudige gebouwen en in de beginselen van schoone bouwkunst.

4 u. teekenen.

Tweede deel. Speciale beschouwingen over den aanleg van verschillende soorten van gebouwen en hunne onderdeelen.

1 u. voordr.

Oefeningen in het ontwerpen. 4 u. teekenen.

Civile ingenieurs C_2 en architecten C_1 en C_2 .

c. Oefeningen in de beginselen van de constructie en van het projecteren.

3 u. teekenen.

Technologen B_2 en B_3 en werktuigkundige ingen. C_1 en C_2 .

d. Geschiedenis der bouwkunst.

Eerste deel van den tweejarigen cursus. Grondbeginselen van de aesthetiek der bouwkunst. Bouwkunst der voor-klassieke oudheid. Klassieke bouwkunst.

1 u. voordragt.

Civile ingenieurs C_1 , architecten C_1 .

Tweede deel. Middeleeuwsche bouwkunst. Renaissance en moderne bouwkunst.

1 u. voordr. na Kersmis.

Civile ingenieurs C_2 , architecten C_2 .

Oefeningen in de architectonische stijlvormen.

2 u. teekenen.

Architecten C_1 en C_2 .

e. Oefeningen in het Ornament.

2 u. teekenen.

Architecten C_1 en C_2 .

Waterbouwkunde en waterbouwkundig teekenen.

a. Beginselen.

Beschoeiingen en bekleedingsmuren. Duikers. Vaste houten bruggen. Bouwstoffen bijzonder in de waterbouwkunde in gebruik.

1 u. voordr., 2 u. teek.

Civile en bouwkundige ingenieurs B_2 .

b. Eigenlijke waterbouwkunde.

Sluizen. 2 u. voordr., tot Kersmis.
Civile ingenieurs C_1 .

Kanalen. 2 u. voordr., tot Kersmis.
Civile ingenieurs C_2 .

Havens en maritime werken. Polders en bemalingen.
2 u., na Kersmis.
Civile ingenieurs C_1 en C_2 .

Oefeningen in teekenen en in het projecteren.

Civile ingenieurs C_1 . 4 u.

Civile ingenieurs C_2 . 5 u.

c. Wegen en bruggen.

Wegen. 2 u.
Civile ingenieurs C_1 en C_2 .

Bruggen. Vervolg der beweegbare bruggen. Hangbruggen. Steenen bruggen. Gegoten ijzeren bruggen.
Viaducten. 1 u., tot Paschen.

Civile ingenieurs C_2 .

Oefeningen in teekenen en projecteren.

Civile ingenieurs C_1 . 4 u.

Civile ingenieurs C_2 . 5 u.

In den cursus over burgerlijke bouwkunde, over eigenlijke waterbouwkunde en over wegen en bruggen is begrepen het maken van bestekken en begrootingen.

Scheepsbouwkunde en scheepsbouwkundig teekenen.

5 u., gedeelt. voordr., gedeelt. teek.

Scheepsbouwkundige ingenieurs.

Eerste deel van den tweejarigen cursus B. Samenstel-

ling en verband van het houten en ijzeren schip.
Tweede deel. Het scheepsplan en berekeningen van
 waterverplaatsing. — Teekenoefeningen.

Eerste deel van den tweejarigen cursus C. Stabiliteit.
 Theorie van de beweging van het schip op zee. —
 Teekenen naar bestek. — *Tweede deel.* Tonnemeting.
 Sterkte van het schip. Het ontwerpen. Grondtrekken
 van het scheepstoomwerktuig. De uitvoering van den
 bouw. Teekenen en berekenen van een ontwerp.

Landmeten en waterpassen.

Meetinstrumenten: inrigting, regeling, gebruik. Ver-
 schillende handelwijzen tot het opmeten van terreinen.
 Trigonometrische en barometrische hoogtemeting. Het
 gewone waterpassen.

4 u., na Kersmis 2 u.

Civile ingenieurs C_1 en architecten C_1 . Mijnen-ingenieurs C_2 .

Praktische oefeningen.

Civile ingenieurs C_1 en C_2 en architecten C_1 .

Geodesie.

Uitbreiding van den cursus over het landmeten, tot
 groote opmetingen. Sterrekundige bepalingen. Kaarten-
 projectien.

1 u.

Civile ingenieurs C_2 .

Situatietekenen.

2 u., tot Kersmis.

Civile ingenieurs C_1 .

Meten en Wegen.

Theorie van het meten en wegen in verband met
 den ijk der maten, gewigten en weegwerktuigen.

2 u.

Praktische oefeningen.

4 u.

Staathuishoudkunde.

Verschillende onderwerpen van theoretische staat-

huishoudkunde, in verband met den oekonomischen
toestand van Nederland. 2 u.

Handelsregt.

Handelspapier. Faillissement en surséance van be-
taling. 1 u.

Administratief regt.

Algemeene beginselen. 2 u., tot Kersmis.

Ingenieurs C₂.

In betrekking tot waterstaat en openbare werken.
1 u., na Kersmis.

Civile ingenieurs C₂.

In betrekking tot fabrieken en werktuigen.
1 u., na Kersmis.

Werktuigkundige ingenieurs C₂.

Handteekenen.

Schetsteekeningen naar verschillende voorwerpen.
2 u. tot Paschen; 6 u. na Paschen.

Teekenen naar pleister, koppen, enz.
4 u. tot Paschen.

Idem ornament. 4 u.

Landschapteekenen en oefeningen in het wasschen.
2 u.

De gelegenheid tot oefeningen in het **boetseren** en
tot **practische oefeningen in het bewerken van**
hout en metalen zal op daartoe aan te wijzen tijden
open staan.

TOELICHTING.

Volgens de wet tot regeling van het middelbaar onderwijs is de Polytechnische school bestemd voor de opleiding van:

1°. aanstaande industriëlen of technologen, die eene grootere mate van theoretische en technische kennis verlangen dan aan eene hogere burgerschool met vijf-jarigen cursus kan verkregen worden;

2°. van hen, die verlangen zich te bekwamen tot:

Civil ingenieur;

Architect of bouwkundig ingenieur;

Scheepsbouwkundig ingenieur;

Werktuigkundig ingenieur;

Mijnen-ingenieur.

De bijwoning der lessen aan de Polytechnische school is aan geene andere voorwaarden gebonden, dan de storting der bij de wet tot regeling van het middelbaar onderwijs vastgestelde som en de door het reglement voorgeschreven opgave van de lessen, welke men wenscht te volgen.

Die storting bedraagt *f* 200, te voldoen bij den aanvang van elk studiejaar. Zij, die slechts enkele lessen wenschen te volgen, betalen, mede bij den aanvang van elk studiejaar, voor lessen die gegeven worden eenmaal 's weeks *f* 10, tweemaal *f* 20, driemaal *f* 30, vier of meermalen *f* 40.

Leerlingen, welke aan de oefeningen in het scheikundig laboratorium wenschen deel te nemen, storten bij den aanvang van het jaar eene waarborgsom, — *f* 15 voor eerstbeginnenden, *f* 40 voor hen, die zich

met onderzoekingen en bereidingen van grooten omvang wenschen bezig te houden, — waaruit wordt vergoed, wat door hen wordt gebroken of door hun toedoen in het ongereede geraakt.

Zij, die aan de praktische oefeningen met gereedschap en draaibank wenschen deel te nemen, hebben zich voor eigen rekening van de meest benoodigde gereedschappen te voorzien.

Evenmin als een toelatings-examen bestaan er overgangs-examens.

In overeenstemming met de geheele vrijheid van studie, in den geest der wet, voor de Polytechnische school als beginsel aangenomen, is het aan ieder, die haar wenscht te bezoeken, overgelaten te beoordeelen, of hij de daartoe noodige kundigheden bezit, en voorts geheel aan de eigen verantwoordelijkheid der leerlingen, in hoeverre zij van de hun openstaande gelegenheid om zich te bekwamen gebruik willen maken.

Bij het eerste dient in het oog te worden gehouden:

dat bij het onderwijs aan de Polytechnische school ondersteld wordt, dat allen, die daarvan gebruik maken, in het bezit zijn van de kundigheden, welke aan eene hogere burgerschool met vijfjarigen cursus kunnen verkregen worden, voor zooverre namelijk die kundigheden betrekking hebben op de vakken, waarop zij zich wenschen toe te leggen;

dat voor hen, die een diploma als technoloog of ingenieur wenschen te verwerven, het volbragt eind-examen der hogere burgerschool alleen dan een waarborg voor gencegzame voorbereiding oplevert, indien daarbij, voor ieder der afdeelingen wis- en werktuigkunde, natuurkundige wetenschappen en hand- en regtlijnig teekenen de vorderingen allezins voldoende werden geoordeeld.

Het leerplan is er op ingerigt, dat zij, die in den vermelden zin, dit eindexamen met goed gevolg hebben afgelegd bij behoorlijke vereeniging van eigen studie met het geregeld volgen der lessen en het getrouw deel nemen aan de oefeningen:

door een *driejarigen cursus* zich de kundigheden kunnen eigen maken, die gevorderd worden bij het examen B, art. 60, waardoor een diploma van *technoloog* verkregen wordt; en

door een eersten *tweejarigen cursus* de kundigheden, welke gevorderd worden voor een der examens B, art. 61–65 en daarna door het volgen van een tweeden *tweejarigen cursus*, die welke verder vereischt worden voor het overeenkomstige examen C, waardoor een diploma van *ingenieur* verkregen wordt.

Een doelmatige tijdverdeeling brengt mede, dat de eerste tweejarige cursus voor scheepsbouwkundig-, werktuigkundig- en mijnen-ingenieur zich ook over enkele vakken, die eerst in het examen C voorkomen, uitstrekt.

Voor zooverre de lessen eene bepaalde plaats in dit leerplan innemen, is deze in het programma aangewezen. De lessen aangeduid door B_1 , zijn meer bepaald bestemd voor het *eerste*, die aangeduid door B_2 voor het *tweede* voorbereidingsjaar voor examen B. Gelijke beteekenis hebben C_1 en C_2 met het oog op examen C.

De vermelding van het aantal uren voor de verschillende oefeningen heeft geene andere beteekenis, dan te doen uitkomen, welken tijd op de noodige hulp en leiding kan worden gerekend; geenszins die, dat aan deze oefeningen niet meer tijd zou kunnen of moeten besteed worden. De teekenzalen, het lokaal voor het boetseren en de laboratorien staan, voor zoo

veel mogelijk, dagelijks van 9 tot 4 ure voor die oefeningen open.

Van de bibliotheek — elken namiddag van 12 tot 4 ure en elken avond, behalve des Zaterdags, van 7 tot 10 ure voor een ieder open — kan door de leerlingen gebruik gemaakt worden.

De cursus in meten en wegen is bijzonder bestemd voor hen, die zich voor de betrekking van adjunct-ijker der maten, gewigten en weegwerktuigen wenschen te bekwamen.

De lessen vangen aan op Dingsdag 6 September.

Aldus vastgesteld ter algemeene vergadering van leeraren en hoogleeraren der Polytechnische school, op heden den 31sten Mei 1870.

L. COHEN STUART, *Voorzitter.*

A. C. OUDEMANS Jr., *Secretaris.*

REGLEMENT

voor het gebruik van de

Bibliotheek der Polytechnische School.

1. De bibliotheek is geopend, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, iederen namiddag van 12 tot 4 ure en iederen avond, behalve des Zaturdags, van 7 tot 10 ure; in de Kers- en de Paaschvacantie iederen namiddag van 12 tot 4 ure; in de zomervacantie iederen Maandag en Donderdag namiddag van 2 tot 4 ure.

Op deze uren zal altijd een assistent tegenwoordig zijn, bereid tot het verschaffen van inlichtingen en hulp.

Docenten der Polytechnische School staat het bezoeken van de bibliotheek, buiten de genoemde uren, van des voormiddags 9 tot 12 ure vrij.

2. In de bibliotheek is een catalogus voorhanden, benevens een register van later bijgekomen boeken. Zij mogen niet van de voor hen bestemde plaats worden weggenomen.

De door de bezoekers in handen genomen boeken moeten door hen met zorg weder op hunne juiste plaats worden geborgen.

3. Docenten en leerlingen der Polytechnische School kunnen voor hun eigen gebruik werken uit de biblio-

theek, tegen behoorlijk ontvangbewijs, ter leen bekomen; laatstgenoemden op persoonlijke aanvraag.

Voor personen, die niet tot de school behooren, wordt daartoe eene bijzondere vergunning van den directeur of van den bibliothecaris vereischt.

4. De gewone tijd, waarvoor boeken uitgeleend worden, is veertien dagen.

Indien na verloop van dien tijd het werk nog langer begeerd wordt, kan de termijn van teruggaaf door den bibliothecaris verlengd worden, echter slechts ingeval het werk door niemand anders verlangd wordt en onder verbindtenis van onverwijde terugzending, zoodra zulks het geval mogt zijn.

5. Van de uitgeleende werken wordt door den bibliothecaris een register gehouden, dat steeds in de bibliotheek voorhanden zal zijn.

In de bibliotheek wordt gelegenheid gegeven tot het schriftelijk aanvragen van uitgeleende werken. Aan dergelijke aanvraag wordt, nadat het verlangde werk weder is ingekomen, zoo spoedig mogelijk voldaan, en wel, indien hetzelfde werk door meer dan een persoon verlangd wordt, in de volgorde waarin de aanvragen zijn geschied.

6. Niemand mag meer dan tien banden te gelijk ter leen hebben, zonder vergunning van den directeur of van den bibliothecaris.

7. Teekeningen, kaarten, platen, plaatwerken, handschriften, woordenboeken, losse nummers van tijdschriften of vervolgwerken kunnen niet dan bij uitzondering worden ter leen verstrekt, ingevolge eene bijzondere vergunning van den directeur of van den bibliothecaris; aan wie de beslissing toekomt of eenig werk onder de bepaling van dit artikel valt.

8. De tijdschriften moeten gedurende de twee eerste

maanden nadat zij zijn ingekomen steeds van Maandag ochtend 9 tot Zaterdag namiddag 4 ure in de bibliotheek aanwezig zijn.

De bibliothecaris heeft echter de bevoegdheid om bij uitzondering en voor zoolang hiertegen door geen van de docenten bedenking wordt gemaakt, de nieuw ingekomen nummers van tijdschriften, die meer bepaaldelijk op het vak van een der docenten betrekking hebben, aan dien docent, alvorens zij in de bibliotheek ter lezing worden gelegd, voor den tijd van eene week ten gebruike te geven.

9. De afgifte en het wederom in ontvang nemen van werken geschiedt alleen des avonds en Maandag en Donderdag namiddag van 1 tot 4 ure.

De bibliothecaris heeft echter de bevoegdheid hiervan af te wijken.

10. Van 1 tot 10 Julij kan geen aanspraak worden gemaakt op het ter leen bekomen van boekwerken. Vóór 1 Julij moeten alle uitgeleende werken terug bezorgd worden. In bijzondere gevallen, ter beoordeeling van den bibliothecaris, moeten, op diens schriftelijke aanvraag, de uitgeleende werken ook binnens tijds onmiddellijk terug bezorgd worden.

11. Ieder is verantwoordelijk voor de schade aan eenig door hem ontvangen werk, terwijl het in zijn bezit was, toegebracht, en is gehouden bij verlies of bederf, de waarde van het geheele werk — van tijdschriften den geheelen jaargang — te vergoeden, in zooverre namelijk geene enkele deelen of nummers te bekomen zijn. Echter kan in bijzondere gevallen met eene mindere schadevergoeding genoegen genomen worden.

Vergoeding is opvorderbaar van ieder, die, na tweemaal schriftelijk door den bibliothecaris daartoe

te zijn uitgenoodigd, nalatig blijft in het terugzenden van eenig werk.

De beslissing of vergoeding behoort te worden gevorderd, en zoo ja, de bepaling tot welk bedrag, staat aan den bibliothecaris.

Zoolang aan de vordering tot vergoeding niet is voldaan, worden den betrokken persoon geene werken uitgeleend.

12. In de bibliotheek mogen geene overjassen, hoeden, rottingen en dergelijken worden medegebragt, er mag niet dan op fluisterenden toon gesproken en niet gerookt worden.

13. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de directeur, zooveel mogelijk in overleg met den bibliothecaris.

Ontworpen in overleg met den Raad van Bestuur,
DELFT, den 19 November 1867.

De Directeur der Polytechnische School,
(Get.) L. COHEN STUART.

Vastgesteld bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 30 November 1867, no 222, 5^e afdeeling.

NAAMLIJST DER LEDEN

VAN HET

STUDENTENCORPS.

T beteekent Technoloog.

C. I.	"	Civiel-Ingenieur.
B. I.	"	Bouwkundig Ingenieur.
S. I.	"	Scheepsbouwkundig Ingenieur.
W. I.	"	Werktuigkundig Ingenieur.
M. I.	"	Mijnen-Ingenieur.
IJ.	"	IJker.
V. S.	"	Verschillende studievakken.

A.

A. B. Albers,	C. I. de Koning,	<i>Hypolitusbaart.</i>
G. Arntzenius,	V. S. zijne Ounders,	<i>'s Hage.</i>
L. E. Asser,	C. I. Nijenhuis,	<i>Binnenwatersloot.</i>

B.

H. P. W. Bartelink,	C. B. I. Vielaars,	<i>Choorstraat.</i>
J. F. van Beek,	S. I. Zelisse,	<i>Voorstraat.</i>
W. Beijerinck,	V. S. Schaap,	<i>Gasthuislaan.</i>
H. F. Beijerman,	C. B. I. zijne Moeder,	<i>Binnenwatersloot.</i>
B. J. van den Berkhof,	C. I. van Leeuwen,	<i>Markt.</i>
H. E. Beunke,	C. B. I. Sar,	<i>Markt.</i>
N. J. Beversen,	C. W. I. Breetveld,	<i>Oude Delft.</i>
B. P. Bilheimer,	C. B. I. Visser,	<i>Kolk.</i>
J. A. A. Blankert,	C. B. I. Ahsman,	<i>Voorstraat.</i>
W. M. Stavenisse de Brauw,	C. B. S. I. van den Hoogen,	<i>de Geer.</i>
B. R. de Bruijn,	T. zijne Moeder,	<i>Oude Delft.</i>
J. J. Brutel de la Rivière,	C. I. Moerman,	<i>Vrouwerecht.</i>

C.

J. Cardinaal,	w. l. zijne Ouders,	<i>Rotterdam.</i>
R. J. Castendijk,	c. l. Duffels,	<i>Binnenwatersloot.</i>
H. D. Coster,	t. Ahsman,	<i>Oude Delft.</i>
P. van Cranenburgh,	t. Logger,	<i>Oude Delft.</i>
J. van Wickevoort Crommelin,	c. B. l. Lorrewa,	<i>Oude Delft.</i>

D.

C. van Deinse,	c. B. l. van Stratum,	<i>Oude Delft.</i>
T. F. A. Delprat,	w. s. l. zijne Ouders,	<i>Oude Delft.</i>
S. P. H. van Diggelen,	c. l. M. Berkel,	<i>Oude Delft.</i>
D. A. M. Doublet,	c. B. l. Verbrugge,	<i>Oude Delft.</i>
P. J. E. van Driest,	t. Breetveld,	<i>Oude Delft.</i>
J. Drost,	c. l. van der Drift,	<i>Brab. Turfmarkt.</i>
C. C. Dutilh,	c. B. l. Gauert,	<i>Brab. Turfmarkt.</i>
J. D. Donker Duijvis,	w. l. Moone,	<i>Jacob Gerritstraat.</i>

E.

P. E. Ekama,	c. B. l. Foppe,	<i>Voldersgracht.</i>
D. J. L. van Elk,	c. B. l. Kouwenhoven,	<i>Choorstraat.</i>
J. G. Ermerins,	c. B. l. Roest,	<i>Oude Delft.</i>
E. A. C. F. von Essen,	c. B. l. zijne Moeder,	<i>Brab. Turfmarkt.</i>
A. J. van Eyndhoven,	t. van Alphen,	<i>Binnenwatersloot.</i>
S. G. Everts,	c. B. l. Link,	<i>Nieuwstraat.</i>

F.

R. Fennema,	m. l. Krapels,	<i>Kolk.</i>
-------------	----------------	--------------

G.

J. G. Gallay,	v. s. Hesius,	<i>Nieuwstraat.</i>
T. A. Gaymans,	c. B. l. Geerts,	<i>Oude Delft.</i>
W. J. van Geer,	c. l. Ypelaar,	<i>Koornmarkt.</i>
Alle Gorter,	v. s. Maat,	<i>Binnenwatersloot.</i>
August Gorter,	c. B. l. Penders,	<i>Nieuwstraat.</i>
J. F. van de Griendt,	w. l. Meijer,	<i>Oude Delft.</i>
K. E. C. Groen,	v. s. van Alphen,	<i>Binnenwatersloot.</i>

G. A. M. Groeneveldt,
S. van Groningen,

C. B. I. Palmen, *Markt.*
T. van Nerum, *Oude Delft.*

H.

J. P. Hammann,
W. H. van Hasselt,
D. H. Havelaar,
A. W. Hein,
H. Hendriks,
J. P. Hengeveld,
T. W. C. Herkenrath,
A. Hesselink,
J. H. van 't Hoff.
M. Hofland,
J. J. Hoogenboom,
J. A. Hooze,
H. W. Huender,
J. Hulshoff,
C. A. Huijgen,

T. van der Stuijt, *Markt.*
T. Dikhof, *Binnenwatersloot.*
C. B. I. van Noorden, *Markt.*
C. B. I. Dabertrand, *Burgwal.*
C. I. van Ree, *Oude Langendijk.*
C. B. I. Sar, *Markt.*
C. I. Meijer, *Oude Delft.*
C. B. I. de Vries, *Binnenwatersloot.*
T. Pijpers, *Cameretten.*
C. B. I. Logger, *Oude Delft.*
S. W. I. Fuldauer, *Markt.*
M. I. Fael, *Papenstraat.*
C. B. I. van der Pot, *Hypolitus Kerkhof.*
M. I. Besteman, *Oude Delft.*
C. B. I. Brouwer, *Wijnhaven.*

J.

C. J. de Jaager,
P. B. s' Jacob,
C. A. Jolles,
D. de Jongh,
P. G. Joosten,

V. S. Velthoven, *Oude Delft.*
C. B. I. van der Pijl, *Oude Delft.*
C. B. I. Ahsman, *Oude Delft.*
M. I. Timmermans, *Papenstraat.*
C. B. I. Haldere, *Voorstraat.*

K.

H. Kalt,
S. Karsten,
G. Knuttel,
H. H. van Kol,
J. Koning,

T. Pijpers, *Cameretten.*
C. I. Schaap, *Gasthuislaan.*
T. Schagen van
Leenwen, *Koornmarkt.*
C. B. I. J. C. Wolff, *Burgwal.*
V. S. van Hulst, *Markt.*

A. F. N. Kraft,	v. s. zijne Ouders,	Noordeinde.
W. K. L. Kraft,	v. s. zijne Ouders,	Noordeinde.

L.

F. B. Löhns,	v. s. Voortmans,	Brab. Turfmarkt.
J. Lorié,	v. s. Katan,	Jacob Gerritstraat.
D. R. J. van Lijnden,	c. B. I. van der Bogaerd,	Vrouwenrecht.

M.

C. J. van der Mandele,	c. I. zijne Ouders,	Oude Delft.
H. van Meerten,	c. s. I. Ahsman,	Voorstraat.
A. W. Mees,	c. I. Leclerq,	Oude Delft.
G. J. Mees,	s. w. I. Dielwart,	Nieuwstraat.
F. W. Westerouen v. Meeteren,	T. van Rijn,	Oude Delft.
H. P. Mensinga,	c. B. I. van der Drift,	Brab. Turfmarkt.
D. Molenaar,	c. B. W. I. van den Hoogen,	de Geer.
A. T. L. Rouwenhorst Mulder,	c. I. Ahsman,	Voorstraat.

N.

E. R. van Nes van Meerkerk,	c. I. Rosen,	Brab. Turfmarkt.
L. Noé,	c. B. I. Reichert,	Markt.
R. P. J. Tutein Nolthenius,	c. I. van Hees,	Voorstraat.
J. Nuhout van der Veen,	c. B. I. van den Berg,	Voorstraat.

O.

S. J. G. van Overveldt,	c. I. van Tol,	Koornmarkt.
-------------------------	----------------	-------------

P.

D. J. Steyn Parvé,	c. B. I. Ahsman,	Oude Delft.
J. J. Pennink,	T. Nooten,	Jacob Gerritstraat.
J. J. F. Pennink,	c. B. S. I. Nooten,	Jacob Gerritstraat.
A. F. Pflughaupt,	c. I. Begelingen,	Oude Delft.
H. J. van der Plas,	v. s. Kroesemeijer,	Brab. Turfmarkt.
S. W. van der Ploeg,	v. s. zijne Moeder,	Oude Delft.
A. Portielje,	c. I. Peterse,	Voldersgracht.

B. van der Pot,
M. M. E. A. Hollingerus
Pijpers,

T. Wed. Karis, *Voorstraat.*

C. I. Dabertrand, *Burgwal.*

R.

J. C. Ramaer,
N. S. Rambonnet,
F. van Reenen,
O. J. A. Repelaer,
J. C. Ribbers,
C. P. E. Ribbius,
C. T. J. Louis Rieber,
B. W. F. van Riemsdijk,
J. A. Roest van Limburg,
C. A. K. Romswinkel,
J. G. M. Roijaards,
J. A. Royer,
F. H. Roux,
Th. A. M. Ruijs,

C. B. I. van den Hoogen, *de Geer.*
C. I. van Leeuwen, *Markt.*
T. Beukers, *Voldersgracht.*
C. I. Besteman, *Oude Delft.*
C. I. zijne Ouders, *Scheepmakerij.*
C. I. van Eersel, *Oude Delft.*
C. B. I. zijne Moeder, *Oude Delft.*
C. B. I. Wed. van Veen, *Koornmarkt.*
C. I. van Hees, *Voorstraat.*
V. S. Wed. Karis, *Voorstraat.*
C. I. Vos, *Stationsplein.*
C. B. I. van Hees, *Voorstraat.*
S. W. I. Breetveld, *Oude Delft.*
C. I. Wennemer, *Markt.*

S.

T. Sanders,
G. J. du Marchie Sarvaas,
H. W. Schalkwijk,
N. A. Schelling,
H. J. I. van Schevichaven,
J. W. F. Scheffer,
T. G. Schill,
Ch. M. Schols,
J. Schroeder van der Kolk,
L. J. Schüller,
H. C. Sprenger,
G. J. Stam,
A. F. Steers,
H. Stolp,

C. I. Noble, *Pepersteeg.*
C. I. zijne Ouders, *Oude Delft.*
T. Wed. Karis, *Voorstraat.*
T. Huijgens, *Binnenwatersloot.*
C. B. I. Ahsman, *Voorstraat.*
T. Hoop, *Choorstraat.*
C. B. I. zijne Ouders, *'s Hage.*
C. I. Hoop, *Choorstraat.*
C. B. I. Romein, *Voorstraat.*
C. B. I. van Eersel, *Oude Delft.*
W. I. Pijpers, *Cameretten.*
T. zijne Ouders, *'s Hage.*
C. I. van Stratum, *Oude Delft.*
W. I. Addink, *Markt.*

B. E. Stöver,	c. B. I. Palmen,	<i>Markt.</i>
E. C. Sweerts de Landas Wijborgh,	v. s. Breedveld,	<i>Choorstraat.</i>

T.

N. A. M. van den Thoorn,	c. B. I. Wed. Karis,	<i>Voorstraat.</i>
F. J. des Tombe,	c. B. I. Wagner,	<i>Markt.</i>

V.

H. J. Verdam,	c. B. I. Link,	<i>Nieuwstraat.</i>
F. Verwey,	c. B. I. zijn Vader,	<i>Choorstraat.</i>
K. de Vidal de St. Germain,	c. I. Rosen,	<i>Brab. Turfmarkt.</i>
W. A. van Vloten,	t. Steenbeek,	<i>Voorstraat.</i>
P. C. van Vrijberghe de Coningh,	v. s. zijne Ouders,	<i>Oude Delft.</i>

W.

J. J. Weve,	c. B. I. Begelingen,	<i>Oude Delft.</i>
H. L. Woltersom,	t. Iding,	<i>Binnenwatersloot.</i>
J. A. Wijnmalen,	v. s. Wed. Reichman,	<i>Oude Delft.</i>
F. S. C. M. Wijs,	c. B. S. I. Begelingen,	<i>Oude Delft.</i>

Z.

M. E. P. Zeper,	t. Huijgens,	<i>Oude Delft.</i>
-----------------	--------------	--------------------

N A A M L I J S T

der Ingeschrevenen aan de Polytechnische School,
die geen Lid zijn van het corps.

V. M. W. R. A. d'Ablaing		
van Giessenburg,	C. B. I. de Bruijn,	<i>Oude Delft.</i>
C. A. Besier,	C. I. zijne Ouders,	<i>'s Hage.</i>
M. W. Beijerinck,	T.	
S. L. G. Birnie,	M. I. Vermeulen,	<i>Oude Delft.</i>
C. J. Ninck Blok,	V. S. zijne Ouders,	<i>'s Hage.</i>
T. C. Colenbrander,	C. I. Lammers,	<i>Voldersgracht.</i>
W. H. J. Dates,	C. B. I. zijne Ouders,	<i>'s Hage.</i>
J. H. L. van Deijne,	W. I. Moerman,	<i>Vrouwenrecht.</i>
G. D. Delprat,	V. S. zijne Ouders,	<i>Oude Delft.</i>
A. van der Eijk,	V. S. zijne Ouders,	<i>Vrijenban.</i>
F. Greidannus,	V. S.	
M. W. J. 's Gravesande		
Guicherit,	C. B. I. zijne Ouders,	<i>Oude Delft.</i>
J. F. Groll,	C. I. Karis,	<i>Voorstraat.</i>
H. G. C. M. Hamming,	C. I. Wed. de Blom,	<i>Scheepmakerij.</i>
H. A. Hartogh Heijs,	T. zijne Ouders,	<i>Nieuwe Laan.</i>
J. van Hasselt,	C. I. zijne Ouders,	<i>'s Hage.</i>
F. van Heumen,	T. zijne Ouders,	<i>Oude Delft.</i>
A. Lecomte,	V. S. zijne Ouders,	<i>Oude Delft.</i>
L. P. C. Luyten,	C. B. I. zijne Ouders,	<i>Haagweg.</i>
J. E. van der Meulen,	V. S.	
J. C. van der Meer Mohr,	T. J. Beck,	<i>Geer.</i>
T. G. N. Haitsma Mulier,	C. I. Wed. de Blom,	<i>Scheepmakerij.</i>
J. C. du Celliéé Muller,	T.	<i>Choorstraat.</i>

B. F. Plasschaert,	v. s.	<i>Wijk I no. 407.</i>
A. Serton,	s. i. Burghart,	<i>Valdersgracht.</i>
E. H. Stieltjes,	c. i. B. i. zijne Ouders,	<i>Buitenwatersloot.</i>
J. M. Sweep,	c. i. Olifiers,	<i>Burgwal.</i>
A. H. T. K. Thissen,	c. i. Olifiers,	<i>Burgwal.</i>
A. R. M. Vink,	t. Koumans,	<i>Geer.</i>
D. van Vliet,	s. w. i. Verschoor,	<i>Markt.</i>
J. A. Wagner,	w. i. Fundatie Rens- woude,	<i>Oude Delft.</i>
J. H. M. Waldorp,	c. i. zijne Ouders,	<i>'s Hage.</i>

GETAL DER INGESCHREVENEN

AAN DE

POLYTECHNISCHE SCHOOL.

Voor Technoloog.	28
Voor Civiel Ingenieur	98
Voor Werktuigkundig Ingenieur.	14
Voor Bouwkundig Ingenieur	55
Voor Mijnen Ingenieur.	5
Voor Scheepsbouwkundig Ingenieur.	11
Voor verschillende studievakken.	24
Voor IJker	1
Totaal	236
Voor meer dan 1 vak ingeschreven	66
Totaal der ingeschrevenen	170

Voldoend examen B is afgelegd door:

Art. 61—62.

L. E. Asser.
 J. F. van Beek.
 B. J. van den Berkhof.
 R. J. Castendijk.
 J. Drost.
 W. J. van Geer.
 H. Hendriks.
 S. Karsten.
 C. J. van de Mandele.
 H. P. Mensinga.
 R. P. J. Tutein Nolthenius.
 A. Portielje.
 N. S. Rambonnet.
 O. J. A. Repelaer.
 J. C. Ribbers.
 Th. A. M. Ruijs.
 T. Sanders.
 G. J. du Marchie Sarvaas.
 *A. Serton.

Art. 64.

J. F. van Beek.
 J. Cardinaal.
 *D. van Vliet.

Art. 63.

J. F. van Beek.
 *A. Serton.

Art. 65.

D. de Jongh.

N.B. Zij, wier namen met een * geteekend zijn, zijn geen leden van het corps.

**Het examen ter verkrijging van het diploma
is voldoende afgelegd:**

Voor Civiel Ingenieur.

door de Heeren:

G. Oosting. (*)
J. I. E. van Bergen.
J. C. de Bruijn.
A. Deking Dura.
M. H. Hartogh.
C. J. de Jong van Beek en Donk.
*J. W. Lecomte.
J. E. de Meijer.
W. C. Metselaar.
L. H. Slinkers.

Voor Werktuigkundig Ingenieur.

~~J. E. van de Sande Bakhuizen.~~

Voor Bouwkundig Ingenieur.

W. C. Metselaar.

Voor Technoloog.

*J. H. B. Cox.
R. E. Kerkhoven.

Voor Mijnen Ingenieur.

*C. J. van Schelle.

NB. Zij wier namen met een * geteekend zijn, waren
geen leden van het corps.

(*) Die het Diploma reeds in 1869 verkregen heeft
doch in den Almanak van 1870 vergeten is.

COMMISSIEN UIT DE STUDENTEN.

SENAAT.

E. R. van Nes van Meerkerk, Pres.
 C. J. van de Mandele, Vice-Pres.
 Th. A. M. Ruijs, Secr.
 R. J. Castendijk, Biblioth.
 O. J. A. Repelaer.

Commissie tot Redactie voor den Almanak 1871.

Th. A. M. Ruijs, Pres.
 N. S. Rambonnet, Vice-Pres.
 R. P. J. Tutein Nolthenius, Secr.
 G. J. du Marchie Sarvaas, Vice-Secr.

.

Commissie voor den Schouwburg.

W. Beijerinck.
 J. P. Hammann.
 H. Hendriks.

BIJZONDERE COMMISSIEN.

Commissarissen der Societeit

PHOENIX.

O. J. A. Repelaer, Pres.
 J. P. Hammann, Vice-Pres.
 H. Hendriks, Secr.
 J. A. Roijer, Thes.
 T. A. Gaijmans, Comm.

Commissarissen van het Muziekgezelschap

APOLLO.

M. E. P. Zeper, Pres.
 R. J. Castendijk, Vice-Pres.
 F. B. s'Jacob, Secr.
 B. J. van den Berkhof, Vice-Secr.
 C. C. Dutilh, Comm.

Vaandeldrager.

W. Beijerinck.

Orchest-Directeur.

J. C. Boers, (Eere-Lid.)

Commissarissen van het Scherm- en Gymnastiek-
gezelschap**ODIN.**

H. C. Sprenger, Pres.
 T. F. A. Delprat, Vice-Pres.
 G. J. Mees, Secr.
 W. J. van Geer, Vice-Secr.
 A. Hesselink, Comm.

Vaandeldrager.

C. C. Dutilh.

Schermmeester.

Oosterhof.

Dispuutgezelschap

VRIJE STUDIE.

Th. A. M. Ruijs, Pres.
 J. B. van den Berkhof, Vice-Pres.
 R. P. J. Tutein Nolthenius, Secr.

C. T. J. L. Rieber, Vice-Secr.

B. P. Bilheimer, Comm.

Leesgezelschap

MINERVA.

T. Sanders, Pres.

J. Drost, Secr.

G. J. Mees, Comm.

Leesgezelschap

BALDUR.

C. J. de Jaager, Pres.

W. J. van Geer, Vice-Pres.

F. B. s'Jacob, Secr.

DEBATING-CLUB.

Th. A. M. Ruijs, Pres.

F. B. s'Jacob, Secr.

J. Drost, Comm.

Bijzondere Gezelschappen en Disputen.

O. K. W.

B. P. Bilheimer, Pres.

J. G. Gallay, Secr.

A. J. van Eijndhoven, Thes.

F. C. Q. D.

R. P. J. Tutein Nolthenius, Pres.

F. W. Westerouen van Meeteren, Secr.

J. A. Roijer, Comm.

Theorie en Praktijk.

D. H. Havelaar, Pres.
 F. B. Löhnis, Secr.
 B. W. F. van Riemsdijk, Comm.

* **H₃.**

C. J. de Jaager, Pres.
 Th. A. M. Ruijs, Secr.
 L. E. Asser, Thes.

* **BERZELIUS.**

C. C. Dutilh, Pres.
 Th. G. Schill, Secr.
 T. F. A. Delprat, Thes.

* **BRUGMAN.**

H. L. Woltersom, Pres.
 D. A. M. Doublet, Secr.
 J. C. Ribbers, Thes.

* **V. A. B. M.**

B. R. de Bruijn, Pres.
 F. Verweij, Secr.
 P. C. van Vrijberghe de Coningh, Comm.

* **HET ZEVENGESTERNTÉ,**

ONDER DE ZINSPREUK:

DE GROOTE BEER.

Alioth (Ursa Major), Pres.
 Benetnasch, Secr.
 Mizar, Comm.

*Buiten-Societeit

DE ONTZECCING.

Blan Jaauw, Pres.

Abraham, Secr.

Kees, Thes. en Portier.

Karel, Hondendrijver.

Reinaerde, Gordijnoptrekker en Schilder.

Sibellum, Assistent-Hondendrijver.

Nesometti, Eeuwigdurend Introducee.

Leander, Veldprediker.

Jood, Veldrabbi.

Tam, Klabak.

Mep, belast met de Introductie.

Neef, waarn. gezelschaps-philosoof.

Lok, Straatui.

*Het Wandelgezelschap

DE LUSTIGE VAGEBONDEN.

Prins Djalma, Aanvoerder.

Mephisto, a. i. belast met het Secretariaat.

De Wendelaar, Schatbewaarder.

Stanz, Comm. v. h. Consumabel.

Bébé, Marktentster.

The great man with his bonbons, Windwijzer.

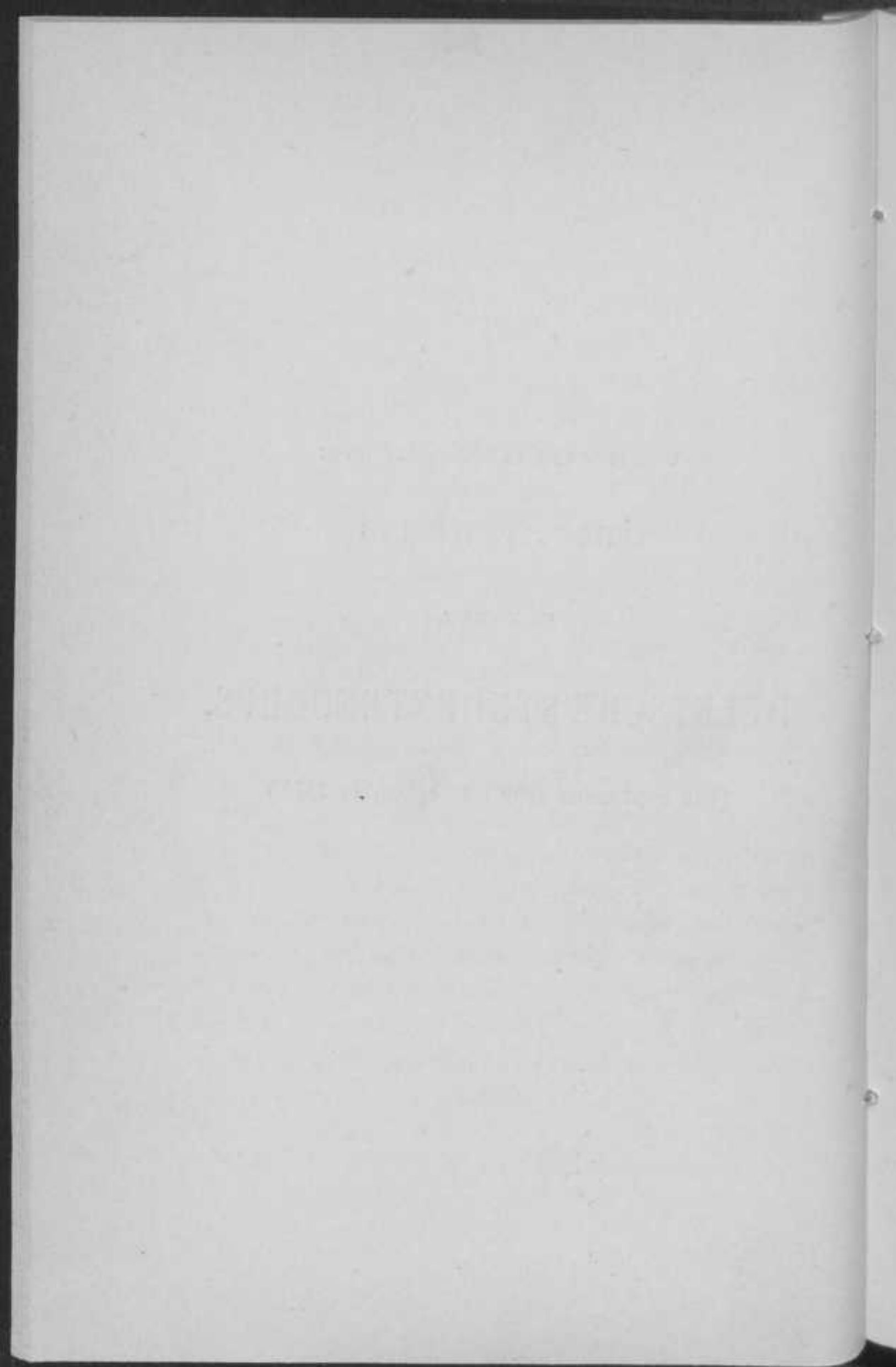
De Wandelende bom, Boerenverschrikker.

De Cynicus, Introducee.

NB. De met een * geteekende gezelschappen zijn niet door den Senaat erkend.

VERVOLG VAN DE
GESCHIEDENIS
VAN HET
DELFTSCHE STUDENTENCORPS.

(Van September 1869 tot September 1870.)

In den tijd — nog niet zoolang geleden waarde lezer, — dat mijn jong hoofd zich ernstig bezig hield met het leeren van het onderscheid tusschen: „der Mensch” en „das Mensch” — op schrift; toen ik een ledigen geldbuidel in vier talen kon nederschrijven (welk een voorbedachtzaam man, die leeraar!) terwijl ik hem naderhand met geen taal heb weten te vullen, in dien tijd, zeg ik, was het eveneens de gewoonte om opstellen over beroemde (waarde lezeressen, de emancipatie was nog niet op 't touw gezet) mannen te schrijven.

Mijn hemel, wat hebben die beroemde mannen mij tijd en zweet gekost! Met hoeveel weemoed dacht ik, terwijl het nog maagdelijk papier voor mij lag, aan het turfschip te Breda, dat weleer mijne pen in de weer bragt, aan Balthasar Gerard's pif pouf paf, of nog verder

terug (d. i. toen ik een heel klein kind was) aan die ontboezemingen van braafheid, eerlijkheid en gehoorzaamheid, welke de vrees voor slechte aantekeningen mij uit het hoofd wrongen. Daar deze hooggeroemde deugden als bij een proppenschietter met geweld er moesten uitgedreven worden, vlogen ze wijd en zijd heen, waardoor het mij in later jaren eene ontzaglijke moeite heeft gekost om ze weder op te zamelen en niettegenstaande alle ijverige opsporingen nog sommige kleine stukjes rondwalen.

Die groote mannen!.... Vroeger begon ik een opstel met:

In het jaar 1200 werd en 't ging als van een leien dakje.

Maar zulke sinjeurs moeten met meer omzichtigheid worden aangevat. „Shakspeare werd geboren in 't jaar 1564.” Wie valt er zóó plompweg met zoo'n bakbeest in de deur!

Eerst alle titels opgenoemd om ieder met ontzag te vervullen, vóór Zijne Hoogheid zelf binnentreedt Trompetters! doet alle straten weerschallen opdat de burgerij nieuwsgierig voor 't venster trede om den intocht te zien; herauten! verkondigt den lof van den overwinnaar, 't zij met pen of zwaard de zege is bevochten!

Wat zegt ge wel van het volgende?

„De uitstekende kenner van het menschelijk „karakter, de meest oorspronkelijke schrijver

„van den nieuweren tijd, de verhevenste aller
„dramaturgen, de grootste aller dichters, de
„zwaan van Stratford on Avon: William Shaks-
„peare, werd geboren in het jaar 1564.”

Welke barensweën, niet waar? En dit is nog
maar een klein staaltje. Nu moet ik ook be-
kennen, er was eerezucht in 't spel; want wie
onzer dien geboorte-zin het zeerst kon uitrekken,
het meest den lezer in spanning kon houden,
den grootsten aanleg voor aanspreker toonde,
was de baas. Het was dikwerf eene meer zwaar-
wichtige taak een fameus personaadje in de
wereld te brengen, dan hem te doen leven,
denken en sterven.

Met welk eene verachting zag ik, dat in
Thackeray's Humourists aan den aanvang van
een hoofdstuk geschreven stond:

Jonathan Swift werd geboren in 1667.

Niets dan: werd geboren! Jawel: werd-ge-
bo-ren!! —

Eenmaal de schoolbanken vaarwel gezegd,
dacht ik voor goed van die jachten naar eene
inleiding ontslagen te zijn. Maar ik had mij
misrekend — Een koningrijk voor een begin!

In negentien almanakken, zegge ne-gen-tien
almanakken heb ik de corpsverslagen gelezen
en de confidenties bewonderd welke de heeren
verslaggevers aan het publiek mededeelden.
Wat al haaruittrekkingen en nagelbijtingen
vonden er in dien tijd plaats! Maar daar ik

mij met deze oefeningen, zoo ze gebeuren — liever in mijne binnenkameren bezig houd, zoo verloor ik ook deze stroohalm.

Het bovenstaande overlezende, vind ik hierin reeds eene inleiding en daar de ouverture dus afgespeeld is, gaat het scherm op en begint:

HET VERVOLG VAN DE GESCHIEDENIS

VAN HET

DELFTSCHE STUDENTENCORPS.

Goedgekeurd bij corpsbesluit van 21 Nov. 1870.

Clio's breed geplooiide tunica valt mij nog niet zeer makkelijk om de leden en ik moet bekennen dat mij de studentenfrak liever is. Maar mijne schuld is het niet. Ik heb niet zooals Mephisto gehandeld, die uit overmoeidigen spotzucht den pels van den bewusteloozen dokter over de harige schouders deed glijden: een machtwoord heeft mij tot deze omkleeding gedwongen.

Ernstige Clio, ik bid u, ontwaak niet, terwijl ik gebruik maak van uw gewaad en geessel den indringer niet weg in uwen gerechten toorn. Heb medelijden, bid ik u, met den ongelukkige!

En gij, lezer van dit verslag, bedenk toch dat ik noch de ondervinding, noch den geest

van den bokspoot bezit, wees niet al te hardvochtig wanneer de al te levendige bewegingen onder de eerwaardige kleedij u in herinnering brengen dat het slechts een jong student is en niet de kalme, ernstige muze, die voor u optreedt.

Een jaar lang hing 't gewaad aan den spijker en bij het aantrekken vliegen er eene menigte van insekten uit, die er in genesteld waren.

Niet allen zijn ze bontgekleurde vlinders en schitterende kevers: vaalbruine motten en bijtende schorpioenen hadden er zich ook in gezeteld. Maar nu liggen ze onmachtig neder, vertrapt en ontzenuwd, en met afgrijzen en walging wendt zich het hoofd van hen af....

Nogmaals den pels geschud! Daar zweeft een schoone vlinder van uit de plooien. Levendig en toch harmonisch zijn de kleuren van zijne vleugelen. Zorgen we dat geene ruwe hand die fijne meelstof beschadige, dat schoon geheel onherstelbaar verstore. Daar fladdert hij vroolijk en welgemoed, spelende in de zonnestralen, die door geene nijdige wolken onderschept worden.

Ik zet me neder in den ouden leenstoel en in mijne gedachten trekken de gebeurtenissen van 't verlopen jaar voorbij. Beeld op beeld verschijnt in 't licht en lost zich weder op. Nu eens zijn ze grimmig, haat verwingt de trekken, dan weder tuigen ze van kracht, moed

geestdrift, vol gulden beloften voor de toekomst.

In eene ruime zaal staren een 40 tal jongelui angstig naar de ramen, vanwaar eene menigte bloeddorstige gezichten hen toebrullen. Nauwelijks zijn ze door den hamerslag van den president, na eene roerende aanspraak tot novicen verklaard of ze worden medegesleurd naar de leeskamer van de societeit; want daar in de bovenzaal de verfkwast nog de heerschappij voerde en de hemel door welmeenende regenplassen het gebruik van den tuin onmogelijk maakte, was dit het eenig beschikbare lokaal, dat dan ook weldra geheel opgepropt was met buitengewoon vroolijke en buitengewoon donkere gezichten. Sommigen der novitii gaven blijken van ongehoorde begaafdheden op het gebied der plastische kunst en de groote bijval hun voor hunne pogingen geworden, zal zeker veel bijdragen tot eene voortdurende bekwaming in die rigting.

De groentijd liep verder zonder belangrijke botsingen af. Hij maakte ons echter bekend met eene nieuwe uitvinding: de executie op groote schaal, die algemeen in gebruik kwam en zeer goed voldeed. Slechts eenmaal moeide de Senaat zich in eene kwestie (?) tusschen een nieuweling en eenige studenten, doch deze zaak op raadselachtige wijze opgekomen, verdween even geheimzinnig in het duister.

Op den eersten October werden de nieuwe

leden waarvan geen enkele zich had teruggetrokken, na geïnstalleerd te zijn, in de concertzaal van Stads-Doele plechtig ontvangen. Dat er vooraf geene serenade werd gehouden hetgeen eensdeels aan gebrek aan geld, anderdeels aan gebrek aan personen, die in de termen vielen te wijten is, kan als reden aangegeven worden voor den betrekkelijk korten duur van 't feest. Roerend was het echter om aan te zien, hoe, toen reeds het gros van het legercorps voor de herhaalde aanvallen van Bachus en Morpheus was bezweken, de Senaat, gerugsteund door eenige andere achtenswaardige leden van 't corps, eene kleine keurbende vormde, die zich even als Harold en zijne edelen roemruchtiger gedachtenis, om den standaard schaarde. Kloekmoedig bood zij den vijand weerstand, totdat eindelijk, door de overmacht verpletterd, de grond met lijken bezaaid was. Moge hun opstaan zalig geweest zijn!

Vroeg in den volgenden morgen, kon de kieskeurige Delvenaar zich vermeiden in tal van katterige gezichten, die van onder de met kleuren van 't corps versierde wijnflesschenbakjes (?) uitkeken als melankolieke kalkoensche hanen. Het achttal met 4 paarden bespannen rijtuigen maakte onder de leiding der HH. van Reenen, Mees, Gallaj en Schelling eene slangvormige beweging door de stad, die het sterke vermoeden deed ontstaan dat de geest van den vorigen

avond in de beenen der paarden was gevaren. Daarop vond de gewone pelgrimstocht naar den Vink plaats, alwaar dankoffers geplengd en lofzangen aangeheven werden. Eene talrijke cavalcade vergezelde de nieuw aangekomenen en 's avonds reden ze, na bij Buwalda gegeten te hebben, onder het gesis van vuurpijlen, de welluidende toonen van twee concurreerende muziekkorpsen, het gejuich en gejoel der menigte, door fakkels roodbeschenen, het stadje binnen, dat getuige was geweest van hunne vernedering en thans in hunne overwinning deelde. Met ongehoorde vlijt onderzochten de studenten praktisch de draagkracht der verschillende rijtuigen, (*) die hunnen verwonderlijk grooten inhoud voor den Phoenix losten, waarop het Delftsche publiek, niets meer voor niet kunnende zien, in den ouden dommeligen toestand terugkeerde. Menig jong en ook

(*) De beschuldiging dat de Delftsche studenten weinig praktisch werken wordt hierdoor volkomen weerlegd; toch zal de nakomeling zich nog meer verbazen moeten over hunne ongeëvenaarde lust in studie, indien hij verneemt, dat de jongelui die hierbij zulke schitterende blijken van praktische kunde gaven, niet den geheelen dag met verkwistende uitspanningen hadden doorgebracht, maar daarentegen door edelen dorst gedreven waren geworden met ongehoorden ijver de bibliotheek te bezoeken en zich dus arme stampers, 's avonds wel eene lichtere verpoozing hadden mogen veroorloven.

menig oud student was bekoord en ten aange-
naamste aangedaan door de nooit gedachte hoe-
veelheid schoone meisjes en vrouwen, waarmede
Delft bij deze gelegenheid stoep en ramen
tooide.

Dames, die dit leest, denkt om: Goedge-
keurd bij Corpsbesluit!

In de nu in gereedheid gebrachte bovenzaal
werd de opgewondenheid een oogenblik getem-
perd door de mare, dat de algemeene vreugde
voor een Delftsch dienstmeisje in diepe droef-
heid was verkeerd. Door een' vuurbal had zij
eene belangrijke verwonding aan een harer
oogen bekomen. Tot eere der studenten
haast ik mij er bij te voegen, dat korten tijd
daarna eene lijst rondging, waarop zij door
ruime bijdragen bewezen, zooveel het mogelijk
was, het hunne te willen doen om de zware
ramp te lenigen. Het knallen der champagne-
kurken deed echter de vreugde weldra tot eene
ongekende hoogte opleven en ingeleid door
eene klankvolle rede van den president, wiens
voorhoofd naderhand met rozen zou bekransd
worden, uitte het jeugdig gemoed zich in tal van
feestdronken. Zeker zal deze dag nog lang hun
heugen, die toen de eerste schrede zetten op
die baan, die zoo glibberig is en tot zulke
verschillende einden kan leiden.

Een minder vroolijk beeld rijst thans op, dat
echter om der waarheid wille niet mag ver-

zwegen worden. Twee studenten hadden zware vermoedens opgevat omtrent de eerlijkheid in 't spel van een derden. Door eene heftige woordenwisseling op den avond der Inauguratie werd de zaak publiek. De beschuldigde bracht het geval voor den Senaat, die daarin rechtdoende, de twee andere heeren wegens las er voor twee maanden de regten van leden van 't corps ontnam, en vervolgens het corps opriep om kennis te nemen van de beweegredenen, die hem tot dezen uitspraak hadden geleid. Door zijn vonnis goed te keuren, waarin slechts het woord „laster” in „verspreiding van valsche geruchten” werd veranderd, bewees het corps dat het gevaarlijk is zoo licht te betichten van iets, dat een zoo noodlottigen invloed op de volgende loopbaan van den beschuldigde kon uitoefenen.

Op den St. Nicolaas avond kwam de almanak uit, welke over 't algemeen zeer voldeed, zoodat de redactie-commissie met welgevallen mogt neerzien op hare moeilijke, maar gelukkig ten einde gebrachte taak. De rubriek posterijen en spoorwegen was door een corpsbesluit vervallen. Het flink geschreven verslag, waarin op gepasten toon, doch met de noodige kracht op eenige verbeteringen in de P. S. en in de wijze van doceeren werd aangedrongen, droeg de algemeene goedkeuring in hooge mate weg. De daarin gedane verzoeken zijn tot onze groote

dankbaarheid in vele opzichten welwillend ontvangen, zooals we later de gelegenheid zullen hebben aan te toonen.

Aan den wensch op eene corpsvergadering geuit dat een examenverslag vastgesteld bij corpsbesluit opgenomen werd in den almanak, ten einde meer klem te geven aan de algemeene grieven of opmerkingen, was ditmaal niet voldaan, daar de Redactie-commissie verklaard had niet in de mogelijkheid meer te zijn hieraan gevolg te geven. Echter voorzag eene beschouwing over examen B. die naar aanleiding van de discussie, door een der jongelui was opgesteld, gedeeltelijk in de behoefte, hoewel, volgens het oordeel van velen, de schrijver niet van partijdigheid was vrij te pleiten.

Thans verdonkert zich de horizon. Sombere en langzaam trekt een doodstoet voorbij. De laatste eer wordt bewezen aan onzen medestudent N. Kerbert, die reeds lang lijdend, ten huize zijner ouders te Haarlem ontsliep. (28 Dec. 1869) Geen stoet van treurende broeders kon het lijk volgen, slechts eene zes weken durende rouw was voor de buitenwereld het teeken dat een onzer was henengegaan.

Is er een tijdstip waarop de mensch minder dan ooit genegen is het leven vaarwel te zeggen, zoo is het zeker dan, wanneer de verwach-

tingen, die in het vuur der jeugdige verbeeldingskracht gevormd waren, op het punt staan van verwezenlijkt te worden, wanneer de droombeelden nog geen schipbreuk geleden hebben op de werkelijkheid.

Gisteren hij, kunnen wij het niet heden zijn?

Broeders, ook wij staan nog op dien scheids-weg des levens.

Laten we zachtken voorbijgaan en hem stil groetend elkander toefluisteren: Gedenk te sterven!

Sneeuw en hagel dreven henen om plaats te maken voor wind en regenbui. Waar kort te voren kleine vrouwenvoetjes het ijs betraden, opdat het feest, eindelijk door den ijsselub gegeven, door hunne eigenaressen mocht worden opgeluisterd, liep thans de glundere boerendeern met melkemmer en stoeltje rond. Buiige Maart kon het niet velen dat men hem zoude vergeten en de regen kletterde eentoonig op de stille straten. De vlaggen, die anders op den 22ⁿ dezer maand zoo vroolijk wapperen, hingen daardoor als met lood bezwaard neder. Meisjevrouw H. O. die zich zeker beleedigd gevoelde, omdat de studenten haar zoo weinig het hof maken, zocht zich te wreken. Het scheen haar gelukt, want slechts nu en dan werd de eenzaamheid afgebroken door een

rijtuig van den afgevaardigde van eenig erkend of niet erkend gezelschap (want beiden werden dezen dag bij senaatsbesluit vertegenwoordigd) die zich ter receptie begaf. Doch plotseling worden de bewoners der markt opgeschrikt door het geratel van eene menigte calèches vol jolende studenten, die besloten waren het ongunstige weder te tarten. De lucht weergalmde van het hoefgetrappel der brieschende manège-rossen. De stoet, voorafgegaan door 't welgevulde Senaatsrijtuig, begaf zich, na overal den staat der vivres te hebben geinspecteerd, naar de Wijkerbrug, van waar hij na eene ongekende gastvrijheid te hebben genoten naar v. d. Pijl reed om nieuwe krachten voor den terugtocht te vergaren. Een twistgeding gerezen tusschen een' student en een' officier op den tocht door den Haag, gaf naderhand nog veel stof tot spreken en tot — lachens. Hadden ons regen en wind ontvangen, sneeuw en hagel geleidden ons weder naar de stad onze keuze.

Tot zijn leedwezen moet de verslaggever hier voor bezorgde moeders melden, dat, hoewel door allen ijverige pogingen in 't werk waren gesteld om zich zooveel mogelijk voor de slechte gevolgen van 't natte weder te vrijwaren, eenigen minder gelukkig, volkomen onder water geraakten. Tot geruststelling voegen we er echter bij dat slechts eene lichte ongesteldheid van een dag hierdoor werd veroorzaakt. In den

Schouwburg wachtte ons den troep van den Heer van Lier met een drietal geestige stukjes en hetgeen velen zeker nog meer bekoorde:

„van schoonen eene magt”

„Zoo groot als 't Delftsche land nog nooit ten berde bracht,” die, gelijk van oudsher de edelvrouwen, veilig op de gaanderijen de woelingen der wilde en brullende beesten in 't strijdperk gadesloegen. De bovenzaal der Societeit de Phoenix daartoe welwillend afgestaan, bood ons daarop eene schitterende ontvangst aan. Van achter de groene boschaadjen klonken ons de toonen der blaasinstrumenten van Sablairolle's keurbende als 't gekweel der filomeelen te gemoet en weldra was een 80 tal studenten aan den disch geschaard en herdacht in vroolijken kout de gebeurtenissen van den afgelegden rid. De openingsrede van den president werd met uitbundigen bijval begroet en menige volgende dronk gaf blijk van de heerschende goede gezindheid. De morgenzon uit koude nevelen te voorschijn tredende, bescheen een groep die denken deed aan de groote zaal in 't sprookje van de schoone slaapster. Zoozeer was het meeren-deel der aanwezigen van deze meening door-drongen, dat velen opstonden en naar den Haag vertrokken om met ridderlijken moed de schoone slaapster te zoeken en naar wij hopen zijn hunne pogingen met een gunstigen uitslag bekroond geworden.

Met dit groote feest sloot zooals gewoonlijk het openbare studentenleven. Wel vond op voorstel van den Senaat eene wetsherziening plaats, die van den ijver zijner leden getuigde en gaf eene anonyme brochure waarin de vraag: of niet erkende disпутen bij den Senaat ter receptie mogen worden toegelaten, behandeld werd, nog eenigen tijd stof tot sprekens, maar vele studenten hadden een afschuwelijken zelfmoord begaan en waren verdronken in eene zee van boeken.

De verkiezingen, die volgens de wet in Maart moesten plaats vinden, waren de eenige teekenen, dat de corpsgeest, die zich dit jaar zoo machtig had doen kennen, niet was uitgedoofd. Ten tweedemale werd de Heer van Nes van Meerkerk tot president van 't corps verkozen. Eenwaardig huldeblijk voor de voortreffelijke diensten door hem in die betrekking bewezen.

Tot Secretaris van de Commissie ter Redactie van den Almanak, eene betrekking waartoe volgens Wetsbesluit het Corps onmiddellijk een persoon moest aanwijzen, werd de Heer Nolthe-nius benoemd.

Na eenige stemmingen en herstemmingen werden de Commissiën uit het Corps aldus zamengesteld:

S e n a a t.

E. R. VAN NES VAN MEERKERK, Pres.

C. J. VAN DER MANDELE, Vice Pres.

TH. A. M. RUIJS, Secr.

R. J. CASTENDIJK, Vice Secr.

O. J. A. REPELAER.

Redactie.

Th. A. M. RUIJS, Pres.

N. S. RAMBONNET, Vice Pres.

R. P. J. TUTEIN NOLTHENIUS, Secr.

G. J. DU MARCHIE SARVAAS, Vice Secr.

A. E. LINDO.

Schouwburg- en Stem Commissie.

W. BEIJERINCK.

J. P. HAMMANN.

H. HENDRIKS.

De verkiezingen waren de laatste gebeurtenissen van 't jaar. Stilte heerschte thans op de kamers, van waar nog weinig tijd te voren de late wandelaar een verward geraas van menschenstemmen en een geluid als van het opentrekken van flesschen tegenklonk. Sommige colleges waren getuige van springvloeden, terwijl andere daarentegen aan een volslagen eb onderhevig waren. De lichten der Societeit waren halfuitgedraaid en knipoogden mismoedigd terwijl ze de biljarten aankeken waarop de ballen eene ongekende rust genoten. Een vreemdeling zou bij het doorwandelen der straten gedacht hebben dat het grootste deel der studenten met eene kwaal was behebt, die hen noodzaakte meer-

malen zeker min architektonisch dan wel praktisch gedeelte der gebouwen te bezoeken; angst was op aller gezichten te lezen; een vroolijke lach gaf de echo van een grafstem.

Hoezee! Champagnekurken springen, petten worden in de hoogte geworpen, hoeden ingedrukt, de vlaggen wapperen vroolijk uit menig huis, de strijd is gestreden, en onder den zegeschal der gelukkig geslaagden worden de jammerkreten der gevallen gesmoord.

Oef! dat lange zitten vermoeit en de oude leuningstoel is niet een van de gemakkelijkste. — Ge gelooft het niet waarde lezer? Welnu probeer het maar eens!

Doch men verwijlt gaarne bij 't verleden, gelijk de zeeman, terwijl zijne boot pijlsnel de veilige haven binnenschiet, met de hand aan 't touw dat het zeil zal doen vallen, nog eenmaal terugblijkt naar den kokenden en woelenden oceaen, de wieg der angsten, die zoo dikwerf waarschuwend tegen de spanne houts klopte, die hem van den dood scheidde. Godlof! de zware storm die de hulk geesselde en de golven opjoeg om haar te verslinden, heeft slechts gediend om den zeeman wakker te schudden en de zeilen te bollen, die haar des te sneller naar hare bestemming dreven. In de kalmte klapperen ze tegen den mast en geen zog toont den af-

gelegden weg aan. Slechts wanneer de golven wild de kiel omarmen, schiet het vaarttuig vooruit.

Maar wie nadert daar met gluisperig, kruipende gestalte, terwijl een zware baard het loensch gezicht omlijst?

Het is de Famulus.

„Welnu, Famulus?”

„Meneer”, zegt hij fluisterend, terwijl hij aan den pet tikt, „meneer”

„Welnu”

„Viel heil und zegen in 't nieëjaor.”

„Dankje, hier.

„God segen oe, meneer.”

„Welnu Famulus, hoe gaat het met Prof. Wagner? Is hij nog steeds bezig uit tal van vreemdsoortige stoffen den Homunculus op te bouwen?”

„Om oe te dienen, het gelingt hem aber noch nicht sehr gut.”

„Is Prof. te spreken?”

„Wat zal ik oe zeggen meneer. Hij houdt er „niet van dat men hem aan den arbeid ziet „en kan het niet goed lijden dat men over zijne „werkzaamheden spreekt of ook maar in 't minste „zijne handelwijze niet goedkeurt. Slechts hij „zelf zegt hij, heeft recht daarover te oordeelen.”

„Welnu ik zal toch maar trachten bij hem „binnen te dringen” en mij nog dieper hullende in 't geleende gewaad begeef ik mij naar Wagner's verblijfplaats.

Daar staan we voor het roode groote gebouw met uitstekende of liever, om alle vergissing te voorkomen, uitspringende gedeelten.

Wij willen achtereenvolgens de laboratoria beschouwen, waarin Homunculus zoovele verschillende bewerkingen ondergaat, doch voor we overgaan tot de meer gedetailleerde behandeling der

COLLEGES

wenschen we een oogenblik de aandacht te vestigen op eenige klagten, die van onderscheidene kanten ten alle tijden gehoord worden.

Eene groote grievende is onze eenzijdige, hoogst eenzijdige ontwikkeling.

De *P. S. kan*, en meer is zeker niet van haar te eischen, ons dat onderricht verschaffen, hetgeen in staat stelt later goede praktici te worden. Is dus voor onze opleiding in de verschillende vakken op uitnemende wijze gezorgd, voor onze ontwikkeling als mensch is slechts weinig gedaan.

Die ontwikkeling moet buiten de *P. S.* om geschieden en toch kan deze door hare ligging er eene belangrijke invloed op uitoefenen.

Immers we bevinden ons in dien leeftijd waarin, om tot ontwikkeling te geraken, de krachten van buiten op ons moeten inwerken; eerst later is de ontwikkeling door zich zelven mogelijk. Men klaagt er dikwijls over dat hier zoo weinig

lust in eigen studie bestaat en schrijft dit toe aan den geest der jongelui.

Naar ons oordeel moet men de oorzaak elders zoeken en ligt zij in het positieve der wetenschappen, die wij hier beoefenen.

Later wanneer we meer met onze vakken vertrouwd raken, wanneer datgene werkelijkheid wordt, wat nu nog in de toekomst ligt, wanneer wij ons aan de praktijk hebben gewijd, zal zich de aandrang tot eigen studie in die onderwerpen doen gevoelen.

Thans heeft onze geest behoefte aan ander voedsel en slechts noode kunnen wij dat hier verkrijgen. Wordt ons daartoe de gelegenheid opengeseld, dan zal weldra de klacht over de weinige lust tot onderzoek zijn opgeheven.

't Zijn andere vragen, dan die over sterkte van bruggen en trek van schoorsteenen waarin onze ontlukende geest belang stelt.

Wat ons in geestdrift wil doen ontsteken, moet zich niet alleen tot het koele verstand richten, het moet de snaren van ons gemoed doen trillen, het moet onzen smaak veredelen, onze gezichtskring uitbreiden. *Dat* vraagt onze leeftijd. Later heersche de zuivere wetenschap.

Die jeugdige drang uit zich bij ons gelijk elders in onze instellingen.

Maar ze zijn niet bij machte alle onze eischen te bevredigen.

De ligging der P. S. is daartoe niet gunstig.

Terwijl theologie, rechtsgeleerdheid, natuurwetenschappen, medicijnen, letteren in ééne stad hunne gestoelten bezitten, en men dus in staat is elkaar te onderwijzen, te geven en te nemen, is ons allen toegang tot andere wetenschappen ontzegd. (*)

Alle vakken, die hier beoefend worden, zijn positief en van elkaar kunnen wij dus niet dàt leeren hetgeen daàr door onderlingen omgang, instellingen en ook in mindere of meerdere mate door de Akademie zelve zonder groote inspanning is te verkrijgen.

Doch zelfs indien dit alles anders ware, dan ook zoude onze grief slechts gedeeltelijk zijn weggenomen.

Wij missen hier den omgang met de buitenwereld: Delft is daartoe te klein.

Slechts in eene groote stad is wereldkennis op te doen

Hier, wij kunnen het niet verbloemen en durven het uitspreken zonder aan eigenwaan

(*) Echter zouden wij onrecht plegen, indien wij hier niet vermeldden, dat de heer Stieltjes, daartoe aangezocht door eenige jongelui, een avondcursus heeft geopend over de verdedigingsstelsels in 't algemeen en dat van Nederland in 't bijzonder. De talrijke opkomst getuigt genoegzaam van de belangstelling waarmede men zijne mededeelingen ontvangt omtrent een onderwerp, dat in deze tijden zoo dikwerf ter sprake wordt gebracht en waarmede zoo weinigen ook maar in 't minst vertrouwd zijn.

voedsel te geven, want het is eene bekende waarheid, *hier* staat de student boven aan, is zijne rol die van den eersten. Welk een nadeligen invloed oefent dit op zijne ontwikkeling uit!

Naar zijne ontwikkeling te rekenen nog op lager standpunt geplaatst, wordt hem door dezen onnatuurlijken toestand de gelegenheid ontnomen, die te vergrooten.

In plaats dat de beschaving tot hem komt doet zij verwachten, dat die van hem uitgaat.

Doch zoo Delft niet geschikt is voor ons als *menschen*, zoo kan ze tevens niet aan de billijke eischen voldoen, die een toekomstig praktikus haar kan stellen.

Waar zijn de fabrieken voor den technoloog en werktuigkundige, waar vindt men dijken en sluizen voor den ingenieur, waar staan de groote gebouwen die den bouwkundige zoo nuttig zijn?

We hebben modellen.

Hoe, waar? — vraagt men.

Dat doet niets ter zake; ze zijn er.

Maar deze modellen; zij kunnen slechts gedeeltelijk dat gemis vergoeden.

Doch we zo den baatzuchtig zijn indien wij niet aan deze beschouwing toevoegden: ook met het oog op de behoeften onzer leeraren is de ligging der P. S. niet gelukkig gekozen.

Waar het mogelijk is, ziet men dat de geleerden zich in één centrum trachten te vereenigen.

Aan onze proffessoren is de omgang met hunne gelijken in kunde en wetenschap onmogelijk.

Den geleerde, die zooveel beter oordeelen kan als wij, en dus zooveel grootere behoeften gevoelt, moet die geheele afsluiting zwaarder vallen dan aan ons die zoo dikwerf bevredigd zijn met den omgang onzer medebroeders.

Doch, zal men vragen, waarom alle deze opsommingen, deze klachten; de P. S. staat nu eenmaal in Delft!

Dit is waar en we zouden gezwegen hebben, zoo niet bij deze moreele bezwaren zich ook belangrijke materieële voegden, die toch eene geheele verandering zullen noodig maken.

En wanneer men dan een nieuw gebouw moet oprichten in den geest des tijds, om niet achter te staan bij het buitenland, dan gelooven we dat men de ligging der P. S. beter in overweging moet nemen.

Kunsten en wetenschappen gevoelen steeds behoefte aan centralisatie en zoo is het dan ook, dat wij ons niet weerhouden kunnen Amsterdam aan te wijzen, als de stad wier ligging het meest met onze wenschen strookt en welke het minst die gebreken aankleven, die ons Delft hebben doen kennen.

Hoe zijn we te dezer plaatse gekomen?

Er stond hier een gebouw, hecht en sterk. Het was jammer, dat het zou worden afgebroken en met inachtneming van het verlies dat

Delft door de verplaatsing der milit. akademie had ondervonden, wilde men het weder vullen, en zoo zijn we hier.

Doch het is in den loop der tijden te klein geworden. Aan alle kanten begint het uit te puilen. Het laboratorium is een doolhof geworden. De technologen B_1 moeten iedere week eenen middag verjaagd worden ten einde plaats te maken voor de ingenieurs B_2 .

De teekentafels zijn geheel bezet, om niet te zeggen óverbezet. Men moet er aan beide kanten staan, zoodat de eene helft der jongelui het aangename ondervindt van te moeten teekenen in de schaduw van driehoeken en lini-alen, hetgeen bij de nu en dan slechte verlichting zeer lastig en nadeelig is voor de netheid van bewerking.

De teekeningen geraken vol stof omdat er geene geschikte plaats voor berging bestaat.

De college-zalen zijn opgepropt, zoodat men òf niet schrijven kan, daar de ellebogen tegen elkander stooten, òf wel niet zien kan door den afstand van het bord of door de lichtstralen die daarop weerkaatsen van wege de op zijde geplaatste ramen. (*)

Om van 't eene lokaal naar 't andere te komen moet men ontelbare wendingen maken en

(*) Hierin zou eenigzins kunnen voorzien worden door ze dof zwart te verwen.

wordt door den regen, die toch in ons klimaat zoo veelvuldig plast, onophoudelijk begoten.

Doch we meenen lang genoeg te hebben stilgestaan bij de algemeene grieven.

Gaan we over tot de beschouwingen der colleges, waarin we even als 't vorige jaar door rapporteurs zijn bijgestaan.

Het verlies van eenige uren in het begin van den toch korten cursus over geodosie door Prof. Cohen Stuart gegeven en de uitvoerige behandeling van eenige punten van meer ondergeschikt belang, waren de oorzaak dat op het einde van dit jaar menige gewichtige zaak slechts ter loops kon worden aangestipt.

Indien ZHG. er toe besluiten kon meer dan tot nu toe het geval is met zijne leerlingen het observatorium te bezoeken, zoo zoude voorzeker de klacht weggenomen worden, die men te dikwerf hoort uiten over de weinige gemeenzaamheid met de behandeling der instrumenten aldaar aanwezig.

De vaardigheid in praktische oefeningen schijnt echter volgens het rapport uitgebragt door de examencommissie voor C. 1870, bij alle vakken die ZHG. doceert veel te wenschen over te laten. We betwijfelen echter niet dat de heer Cohen Stuart hierin met zijn gewone welwillendheid zal voorzien.

De colleges over Moteurs worden allerwege geroemd, vooral moeten wij ZHG. dank zeggen

voor het dikteeren van een gedeelte van den cursus, welke methode hoewel over 't algemeen niet wenschelijk, bij dit vak zeer nuttige gevolgen heeft.

Bij de beschouwing der colleges over Landmeten en Waterpassen meenen we ZHG. ernstig te moeten verzoeken niet zoo dikwerf in langwjlige herhalingen te vervallen, bij kleinigheden te lang stil te staan of wel dat trachten duidelijk te maken hetgeen op zich zelve zonneklaar is.

Door dit alles ontstaat zeer veel tijdverlies, doch daarenboven wordt ook de attentie der hoorders voor het overige gedeelte van het uur zoodanig afgeleid, dat het grootste nut er van verloren gaat. Indien ZHG. de goedheid zoude willen hebben op deze kleine grieven acht te slaan, zoo zoude een der talrijke uren, aan dit vak in de week besteed met goed gevolg kunnen worden opgeheven.

Wij kunnen Prof. Baehr niet genoeg danken voor de welwillendheid waarmede hij het college over Theoretische Mechanica van den steeds ongestelden Prof. van Goens heeft overgenomen. Zoo wij ook eenige aanmerkingen op de wijze van doceeren kunnen maken, wij deelen ze hier niet mede, daar we overtuigd zijn, dat zij voortspruiten uit de omstandigheid dat ZHG. zijne voordracht zoodanig moest inrigten, dat de Hoogleeraar van Goens bij zijne herstelling

onmiddellijk den cursus zou kunnen hervatten. De gemakkelijheid overigens waarmede ZHG. dit moeilijke vak voor de eerste maal behandelt maakt ten zeerste aanspraak op onze bewondering.

Ditmaal hebben we evenmin als 't vorige jaar te klagen over verwardheid in voordracht bij de andere colleges. Moge o. a. het hoofdstuk Permanenties en Variaties ook op minder verkieselijke wijze gedoceerd zijn, over 't algemeen ging ZHG. slechts zelden aan dit euvel mank.

De doelmatige verdeeling van den tijd over de behandeling der Analytische Meetkunde en Analyse liet niets te wenschen over. Ook de afschaffing van het vroege uur in het eerstgenoemde vak werd met genoegen vernomen; hoewel daardoor eene wel wat vluchtige behandeling aan dit onderwerp te beurt viel.

Gaarne zouden we zien, dat het integreren van Dif. vergelijkingen met meer uitvoerigheid gedoceerd werd, daar zeker dit gedeelte van de Analyse het meest bij Mechanica te pas komt.

Het college over Waarschijnslijksrekening werd niet druk bezocht, hetgeen zeker in het minder aantrekkelijke van het onderwerp is gelegen.

ZHG. overigens te prijzen wegens zijne uitstekende wijze van doceeren zou slechts zijn te herhalen wat alle verslagen vóór ons gezegd hebben.

Over de Colleges van Prof. van Goens is weinig mede te deelen, daar ZHG. wegens zijne voortdurende ongesteldheid ook dit jaar slechts zelden in staat was zijne plichten te vervullen.

De herhaalde storingen in de voordracht der Theor. Mechanica, een vak dat zoovele bezwaren oplevert, nopen ons den wensch te uiten dat een ander leeraar in de reeds lang gevoelde lacune moge voorzien.

Prof. v. d. Sande Bakhuijzen, die een gedeelte van zijne colleges over dit vak waarnam, zeggen wij dank voor zijne voorkomendheid.

In de wijze van doceeren van Prof. v. d. Berg was tot ons groot genoeg eenige verandering te bespeuren.

Nogmaals meenen we te moeten verzoeken dat ZHG. bij de behandeling der toeg. Mechanica even als bij die der andere vakken wat meer op de hoofdpunten lette en de onderdeelen gedeeltelijk aan den toehoorder overlate.

Indien de Hydro-Dynamica welke nu op het einde van den cursus C₂ behandeld wordt, voorafging aan de beschouwingen over de opstuwung van 't water door dammen, zoo zoude men de laatsten veel beter begrijpen. Van de zijde der werktuigkundigen verneemt men de klacht dat ZHG. niet over bewegende machinedeelen spreekt, zoodat de bijwoning van deze lessen meer voor den Civ. Ingen. dan voor hen geschikt schijnt. Zoo hiervoor een afzonderlijk uur

werd afgestaan zoude zeker in deze behoefte voorzien zijn.

Ook ditmaal moeten we opmerken dat de uitvoerigheid waarmede ZHG. het eerste gedeelte der Analytische meetkunde doceerde, maakte dat vele zaken op 't einde van dit jaar slechts vluchtig of in 't geheel niet te sprake konden komen. Wij hopen dus dat, door de ondervinding geleerd, Prof. v. d. Berg het volgende jaar zijn tijd beter moge verdeelen. De geestdrift, waarmede hij zijne beschouwingen voordraagt, maakt dat dikwerf de gestelde tijd uit het oog wordt verloren, hetgeen somtijds zeer lastig is voor de toehoorders, die niet altijd in staat zijn zich daarnaar in te richten.

Bij Beschrijvende Meetkunde moet men zooveel mogelijk trachten op de verbeeldingskracht van den leerling te werken; iets, waarin wij gelooven dat ZHG. niet zeer gelukkig is geslaagd. Het behandelen der details op de teekenzaal in plaats van op het college zou maken dat beter werd toegeluisterd.

Het college in Mechanica van Prof. Stamkart was zeer onvolledig. ZHG. stond te lang bij de beginselen stil en gaf te veel methodes aan voor de oplossing van ééne kwestie.

Van de colleges in meten en wegen is met lof te gewagen.

De behandeling der Bolv. Driehoeksmeting zoude, niet tegenstaande de eischen der wet,

zonder nadeel achterwege gelaten kunnen worden. Dit is dan waarschijnlijk ook de reden waarom het zoo slecht bezocht wordt

Het oordeel over de Colleges van Prof. v. d. Sande Bakhuyzen is weinig veranderd; de zaakrijkheid zijner voordrachten, de grondige duidelijke behandeling der onderwerpen, de moeite die zijne ZHG. zich geeft om na de les ophelderingen te geven en instrumenten nogmaals uit te leggen, maakt de cursus over toegepaste natuurkunde tot een der meest gevolgde en meest vruchtdragende van onze instelling.

Hoewel door ZHG. aan ons verzoek om minder snel te spreken gedeeltelijk voldaan is, blijft het nogtans bezwaarlijk goede aantekeningen te maken.

Het is toch van veel belang dat men niet verplicht is 's avonds een groot deel van zijnen tijd aan het schrijven van diktaten te wijden, maar op het college genoeg kan aantekenen om dit later met een boek in de hand met vrucht te kunnen gebruiken.

De elektriciteit werd veel te uitvoerig behandeld, zoodat dan ook de verklaring van elektrische klokken enz. tot het volgende jaar moest worden uitgesteld, hetgeen zeker geen voordeligen invloed zal hebben op de beschouwingen over licht en warmte.

De colleges over de warmte waren zeer

in belangrijkheid toegenomen door het behandelen van meerdere praktische toepassingen, waardoor tegemoet is gekomen aan de bezwaren welke verleden jaar geopperd werden over den al te theoretischen gang.

De goede inrichting der responsies verdient wederom een woord van lof; terwijl het neêrleggen van een stuk papier, waarop men ten opzichte van het behandelde vragen kan stellen, die later beantwoord worden, ook van andere docenten navolging verdient.

Eveneens verheugt het ons te vernemen dat ZHG. een afzonderlijken cursus voor de Technologen zal openen, waardoor in eene lang gevoelde behoefte wordt voorzien.

Aan ons verzoek om authographien van de groote platen is een minder gunstig oor geleend.

Niettegenstaande deze weigering kunnen we niet nalaten nogmaals dringend dezelfde bede te herhalen.

Over de Colleges van Prof. Oudemans gaat slechts ééne stem van bewondering op. Wij behoeven er ons dus niet verder over uit te laten en zullen slechts aanstippen dat het wenschelijk zoude zijn indien de Org. Chemie een tweejarigen cursus te beurt viel. Nu toch konden eenige hoofdstukken bijna of wel in 't geheel niet behandeld worden. Ook zou het velen niet onaangenaam zijn indien voor de Anorg. Chemie een minder vroeg uur werd bestemd.

Prof. Grothe gaf dit jaar een overzicht over de fabrikatie van glas en aardewerk. De vele monsters welke ZHG. ons toonde waren van veel nut bij de beschouwingen, die even als alle jaren op zulk eene uitstekende wijze ons ten beste werden gegeven.

Het uitstapje in de Paaschvacantie met een 5tal leerlingen ondernomen, voldeed aan de meest hoog gestelde verwachtingen.

Over de behandeling der Kennis van werktuigen kunnen we niet met zooveel lof getuigen. Integendeel van alle kanten rijzen klachten op over de slechte, onnoodig uitvoerige verklaring der meest eenvoudige machines. Terwijl wij ZHG. danken voor de authographien, welke zoozeer van zijnen ijver getuigen, kunnen we niet nalaten te vragen, waarom of ze geteekend zijn, daar wij uit de wijze van doceeren moeten vermoeden dat ZHG. ten zeerste aan hunne duidelijkheid twijfelt. Over de meest kleine bijzonderheden worden uren zoek gebracht en wij zijn genoodzaakt uitwijdingen aan te hooren, die voor geen onzer van 't minste belang zijn. Indien we er op wijzen dat niet minder dan twee maanden aan de geschiedenis van het stoomwerktuig besteed werden, hetgeen zeker aan de Werktuigkundige Ingenieurs, die daarmede reeds gedurende twee jaren bekend waren, zeer onbelangrijk zal hebben toegeschenen en ook de aandacht der anderen

weinig trok, zoo hebben we hiervan genoeg gezegd. Ook zou het ons aangenaam zijn indien ZHG. even sterk op het college overtuigd was van het nut der centrifugaal pompen, moddermolens enz., als hij zulks op het examen scheen te zijn en de den ingenieur zoo dikwerf te pas komende stoomhei beschreef in plaats van zich in de constructie van landauers, berlines, postwagens enz. te verdiepen. (*)

De college-zaal van Prof. Grothe is zeker veel te klein voor de schare toehoorders, welke uit alle studiejaren die lessen moet bijwonen, terwijl zij ons daarenboven niet aangener word't door de scherpe bewoordingen, welke ZHG. den naar zijn oordeel te laat binnenkomenden naar 't hoofd werpt en welke ook nu en dan wel eens onder 't college over de P. S. en de resultaten van hare wijze van op-leiding worden uitgestort.

Tevens zien we ons verplicht het feit te constateeren, dat het horloge van ZHG. bij het begin zijner les en voor loopt, terwijl aan het einde van zijn college het tegenovergestelde is waar te nemen.

Indien ten bate der Civiel Ingenieurs een

(*) Men neme bij het lezen van dezen laatsten volzin in aanmerking dat de cursus: kennis van werktuigen, zich over twee jaren uitstrekt en dus zoowel de colleges 1868—1869 als 1869—1870 hier ter sprake worden gebracht.

cursus in het ijzer werd gegeven, zoude de Hoogleeraar ten zeerste op onze dankbaarheid aanspraak kunnen maken. Hoewel in de wet op het middelbaar onderwijs niet vermeld als behoorende tot de vereischten van examen C., zoo kan men dit onderwerp toch onder diegene rangschikken, welke den ingenieur het meest praktische nut opleveren. (*)

Even als 't vorige jaar werden de Colleges in 't administratief recht door den tijdelijken Hoogleeraar van Gigh op uitstekende wijze gegeven.

Dat ZHG. zooveel in zijn vermogen is, steeds tracht te gemoet te komen aan de wenschen der jongelui blijkt wederom uit den avondcursus, die hij voor de Civiel Ings C₂ heeft geopend en waarin hij een overzicht geeft over het behandelde.

De banken waren bij de lessen over Staatshuishoudkunde slecht of liever in 't geheel niet bezet, hetgeen zeker niet aan eene minder boeiende voordracht is te wijten, maar daarin zijne oorzaak heeft, dat èn het uur niet goed is gekozen, zoodat velen die niet kunnen bijwonen, én de kwesties voor den toekom-

(*) Tot ons groot genoegen kunnen we vermelden dat dit verzoek reeds bij voorbaat is ingewilligd. Ook kan dit college als een tegenargument dienen bij de stelling: dat liefhebberij-colleges niet in den smaak der jongelui vallen. Indien slechts, zooals hierbij het geval is, het onderwerp belangstelling inboezemt, zullen de toehoorders niet wegblijven. Wij geven echter ZHG. in overweging of niet een meer geschikt uur ware vast te stellen.

stigen prakticus van weinig gewicht zijn. Indien ZHG. onderwerpen, die ons naderhand te pas konden komen behandelde, zoude een grooter aantal toehoorders zijne overigens uitnemende voordrachten volgen.

Van de Colleges van Prof. Vogelsang kunnen we wederom met allen lof gewagen, terwijl wij ZHG. danken dat hij zijne lessen zoodanig heeft ingericht, dat zij ook als liefhebberij studie kunnen gevolgd worden. Dat de uitslag zijner pogingen steeds even gunstig zij, als thans het geval is.

De Colleges in bruggen van Prof. Henket kunnen onder de beste gerekend worden. Zijne groote praktische kennis stelt hem in staat ons te wijzen op alle mogelijke bezwaren, die zich bij den aanleg van bruggen en bij hunne constructie kunnen voordoen. Eene meer uitvoerige behandeling van viaducten, tunnels en gegoten ijzeren bruggen zoude echter wenschelijk zijn, terwijl ook de beschouwing over 't klinken voor de meesten niet duidelijk was.

Naar ons oordeel werd de aanleg van wegen te populair gedoceerd en namen kleinigheden, die in de praktijk in een oogwenk zijn te leeren, veel tijd weg, die men nuttiger had kunnen besteden. (*)

(*) Dit is waarschijnlijk aan de omstandigheid te wijten dat genoemd vak volgens het programma een geheel een-

Bij het teekenen toont ZHG. de grootste hulpvaardigheid. Zeer te betreuren is het, dat hij door de weinige medewerking der jongelui, teruggekomen is van zijne gewoonte, om authographien te laten vervaardigen, waardoor wij in de gelegenheid waren een aardige collectie teekeningen van de meest voorname zaken te verkrijgen.

De reisjes welke ZHG. met sommigen onzer ondernam brachten zeer veel bij tot een meer grondig begrip der besproken onderwerpen, terwijl de aangename omgang hun zeker lang in herinnering zal blijven.

De Colleges van Prof. Steuerwald zijn zeer goed te noemen. ZHG. beijvert zich om alle onderwerpen, die in dit uitgebreide vak voorkomen door aanschouwing duidelijk te maken of wel door het afbeelden van bestaande kunstwerken op te helderen. Werd hierbij wat meer kritisch te werk gegaan, zoo zoude menigeen gebaat zijn. Ook zijn de teekeningen op het bord gewoonlijk zoo klein en licht van tint, dat zij op eenigen afstand moeielijk zijn te onderscheiden.

jarigen cursus moet beslaan. Met den meesten eerbied geven we daarom ZHG. in bedenking, of hij niet door met Prof. Steuerwald in overleg te treden, een gedeelte van den beschikbaren tijd kan afstaan, ten einde laatstgenoemde Hoogleraar in staat te stellen de eigenlijke Waterbouwkunde eenigzins uitvoeriger te behandelen.

Terwijl wij de wijze waarop ZHG. de fouten in teekeningen gemaakt ontdekt en de bereidwilligheid, waarmede hij de gevraagde verklaringen geeft, op hoogen prijs stellen, dringen wij er tevens op aan dat de tijd meer gelijkelijk over de jongelui worde verdeeld.

De methode volgens welke de Kennis der bouwstoffen, in de waterbouwkunde voorkomende, werd gedoceerd is op zijn zachtst genomen niet goed te keuren.

Even als altijd muntten de colleges van Prof. Tideman door hunne degelijkheid uit. Indien ze echter in een afzonderlijke lokaal werden gegeven, zoude niet zooals thans het geval is, de twee studiejaren B_1 en B_2 elkander, het teekenen verhinderen. De verlichting der zaal laat zeer veel te wenschen over.

Aan de verwarming en ventilatie der groote gebouwen mocht bij de Colleges over het Projecteeren van Prof. Gugel wel wat meer ruimte worden afgestaan. Indien ZHG. bij het aanbrengen van veranderingen in ontwerpen wat meer de reden opgaf waarom dit gebeurde, zoo zouden wij daaruit meer nut trekken.

Bij de behandeling van de geschiedenis der Bouwkunst toont ZHG. veel talent om zijne hoorders te wijzen op het schoone in de meeste bestaande gebouwen en ook om het ontstaan dier gewrochten te verklaren. Door de bouwkunde der Ouden wat meer beknopt te doceeren, en

in den geheelen cursus C_2 een uur aan de middeleeuwsche en nieuwer architectuur te besteeden, zouden dezen meer uitvoerig behandeld kunnen worden, dan thans door den weinigen tijd mogelijk was.

Met verlangen zien we het einde te ontmoeten van het nuttige werk dat de Hoogleeraar over dit onderwerp heeft samengesteld en dat, in zooverre het reeds is verschenen, zooveel heeft bijgedragen om ons het volgen der voordrachten gemakkelijk te maken. Dat ook andere docenten, hierdoor aangespoord worden dergelijke geschriften uit te geven!

De lessen van den Heer Morre voldeden over 't algemeen even goed als het vorige jaar, ofschoon sommige beschouwingen wel wat te oppervlakkig waren. Hoewel wij ZEd. dank zeggen voor de aandacht die hij aan de opmerking omtrent de gewelvenleer in 't vorige verslag heeft geschonken, werd door het volslagen gebrek aan mathematische uiteenzetting het nut dat de groote platen konden bewijzen, grootendeels weder weggenomen.

Ook kan de vereeniging van den cursus voor Technologen met die der Civiel-ingenieurs onze goedkeuring niet wegdragen. (*) De laatsten

(*) Daarentegen wordt Maandags het college Mechanische Technologie en Bouwkunde voor Technologen B_2 en B_3 op hetzelfde uur gegeven.

moeten zich daardoor eene te vluchtige behandeling getroosten, getuige de vele punten van studie, die dit jaar behandeld werden.

Door gebruik te maken van de toch eenmaal bestaande modellen, zouden sommige colleges zeer in duidelijkheid winnen.

De praktische en bondige wijze waarop de Kennis der bouwstoffen op het einde van het jaar werd gedoceerd, verdient ten zeerste geróemd te worden.

De cursus voor Technologen liet behalve het hierboven genoemde weinig te wenschen over. Echter hadden we gaarne gezien, dat ZEd. wat meer tijd voor het projecteeren had beschikbaar gehouden, daar dit onderwerp toch niet van belang ontbloot is.

Over de teekenlessen van den Heer Muijsken valt niet te roemen.

ZEd. geeft geen zeer duidelijke inlichtingen en veronderstelt dikwerf te veel kunde bij de jongelui. Herhaaldelijk klaagt men daarenboven over de ongelijke verdeeling van den tijd tusschen de verschillende leerlingen. Ook de autographien laten veel te wenschen over en zijn zoo onnauwkeurig, dat zij uit een oogpunt van goede afmetingen volkomen onbruikbaar zijn.

In den cursus B₁ behandelde de heer Huet o. a. het vormen, het smeden en de klinkverbindingen op eene verdienstelijke wijze, terwijl hij in den cursus C₁ door de grondige ver-

klaring der diagrammen en stoomschroefbewegingen de meer oppervlakkige beschouwing der handboeken is ter hulp gekomen. Bij de mededeelingen omtrent de inrichting der stoomketels hadden we echter wel gewenscht dat ZEd. zich alleen bepaald had bij het opgeven der werkelijke constructie, zonder zoo langdradig uit te wijden over de wijzigingen die men zou kunnen aanbrengen zonder het doel geheel mis te loopen. Bij het maken van teekeningen waren de onbepaalde opgaven der afmetingen dikwerf zeer lastig en wij geven ZEd. in overweging of het niet beter zou zijn eerst volgens de regels te construeren en dan door redeneringen geleid te worden tot het aanbrengen van veranderingen. Bij constructie veronderstelde de heer Huet te veel, bij kennis van onderdeelen te weinig kunde van zijne hoorders.

Gelijk reeds het vorige jaar is opgemerkt zouden we gaarne zien, dat de voordrachten op meer opgewekten toon werden gehouden, men zou dan zeker in grooter getale verschijnen en beter toeluisteren.

Het stellen van vragen, meer zonderling dan nuttig, waarvan het antwoord vooraf door den steller verwacht was en die niet dan na lang zoeken en raden of door een gelukkig toeval konden gevonden worden, gaf aanleiding tot veel tijdverlies.

De vriendschappelijke omgang en de ijver,

waarmede ZEd met de Werktuigkundigen de fabrieken bezoekt, verdienen allen lof.

Moge alzoo de Werktuigbouwkunde goed gedoceerd worden, toch moeten we bekennen, dat de Werkt. Ing. stiefmoederlijk bedeed zijn. Hunne opleiding in de wetenschappen, die het distinctieve van hunne betrekking uitmaken, laat nog veel te wenschen over. Alles is aan den heer Huet opgedragen, die daardoor zijne handen zoo vol heeft, dat aan eene meerdere uitbreiding niet te denken valt, zoo er geen tweede leeraar wordt benoemd. Zelfs is het samenbrengen der drie laatste studiejaren op één college, hetgeen ter tijdsbesparing geschiedt, zeker niet geschikt om het onderwerp begrijpelijk te maken voor de verschillende ontwikkeling zijner hoorders en evenmin om het geregeld verband der verschillende deelen niet uit het oog te verliezen.

Door den weinig theoretischen gang van de beschouwingen van den Heer Huet, ontstaat eene lacune in den werktuigkundigen cursus, waarin het college in Toegepaste Mechanica gedeeltelijk zou kunnen voorzien, indien het niet, zoo als reeds boven is gezegd, meer ingericht was voor de bijwoning der Civiel-Ingenieurs dan der Werktuigkundigen. Een college over de algemeene machines-leer door een meer theoretisch leeraar gegeven, zou zeker van meer belang zijn, dan de kennis der werktuig-onder-

deelen-bouwkunde, daar men deze laatste veel beter dan het eerste door de praktijk zal kunnen verkrijgen.

Zoowel de colleges van den Heer Levoir als zijn omgang in 't laboratorium gaven weder doorslaande bewijzen van zijne uitgebreide kennis op theoretisch en praktisch terrein. Zijne voordracht deed echter veel afbreuk aan de duidelijkheid van voorstelling (*)

Over de HH. Tetar van Elven, Lacomblé en Reuvekamp bestaat nog steeds die gunstige meening van vroeger. Tot onzen spijt moeten wij verklaren dat de lessen der twee eerste heeren niet zoo druk bezocht worden als dit wel noodig is.

De benauwde atmosfeer, die 's avonds op de teekenzalen heerscht, zal zeker wel de reden zijn waarom de belangrijke oefeningen in 't koppenteekenen en de studie van 't ornament zoo slecht bijgewoond worden.

De oefeningen in het timmeren worden door zoovele jongelui gevolgd, dat de behoefte aan eenige meerdere uren zich nadrukkelijk doet gevoelen.

Hetgeen het vorige jaar van de overige inrichtingen der P. S. werd gezegd, moeten

(*) Aan den wensch, in het vorig verslag uitgesproken, dat een tweede leeraar bij het laboratorium toegevoegd worde, is voldaan door de aanstelling van den heer Rose.

wij ditmaal herhalen. Over 't algemeen eindigen de colleges te laat, hetgeen dikwijls zeer onaangenaam is en ook verwarring veroorzaakt. Ook geven wij de verschillende docenten in overweging of zij de vroege colleges om 8 uur niet op een later uur kunnen stellen, daar dit, met het oog op de avondstudiën, zeer hinderlijk werkt.

Terwijl we op het vorige verslag wijzen en hetgeen aan het begin van deze recensie der Colleges is gezegd, in aanmerking nemen, gelooven wij niet genoodzaakt te zijn in verdere bijzonderheden te treden en gaan wij dus over tot de behandeling der

GEZELSCHAPPEN

Ha, eindelijk zweeft Homunculus van uit die maffe, stofferige zalen. Hel lichtend trekt hij voor ons uit en leidt ons den weg naar een gebouw met twee torens versierd (?).

De oude bouwheeren, zegt men, zochten hun karakter in hunne gewrochten neder te leggen. Waardoor weet ik niet, maar mij doet dit samenstel van hout en steen denken aan een koppigen stier, die met zijn tweetal horens ieder van zich weert en zich volkomen onhandelbaar toont. Homunculus opent de deur. Schrik niet, al is de zaal schavotkleurig, wij bevinden ons in de ons allen zoo dierbare

Phoenix. Vele belangrijke gebeurtenissen kenmerkten 't afgeloopen jaar. Eene nieuwe credietwet werd voorgedragen en na menige diepzinnige, finantieële discussie aangenomen. Ook vond eene geheele wetsherziening plaats, die zeer noodig werd geacht. Vooral lokte het hoofdstuk „eereleden” veel woordenwisseling uit.

De onverwachte toepassing van art. 3 der credietwet op eenige leden, waaronder een bestuurslid, bracht eene groote ontsteltenis te weeg, daar men nog nimmer aan dit reeds zoo dikwerf overtreden artikel de hand had gehouden. Eene vergadering werd door de betrokken personen belegd, waarop verschillende redenen van verontschuldiging werden te berde gebracht en misbruiken en misverstanden werden opgehelderd. Dit alles en de welwillende gezindheid der overigen deden de toepassing van dit artikel op deze zaak voor nietig verklaren. Het voorgevallene, hoe onaangenaam ook voor de belanghebbenden, had echter een gunstigen invloed op de inning der gelden.

Eere den thesaurier de Vidal, wiens buitengewone ijver in den staat der geldmiddelen van de Societeit zulk eene uitnemende orde bracht. De groote voldoening, dat door zijne bemoeiingen de bloeiende toestand der Phoenix tot zulk eene hoogte is geklommen, moge hem tot belooning strekken.

Te zeldzaam om met stilzwijgen te worden

voorbij gegaan is het groote geldelijke overschot van dit jaar. Hiervoor zal, ten einde de lieve jeugd aangenaam en tevens nuttig bezig te houden eene kegelbaan worden aangelegd, welke onder het toezicht van zoovele toekomstige ingenieurs samengesteld, zonder den minsten twijfel aan de meest hoog gestelde eischen zal voldoen.

Over de ventilatie hoorde men van verscheidene kanten klachten oprijzen. Waarschijnlijk is het bestuur door de daarbij behoorende ellenlange formules afgeschrikt om er werk van te maken. Onze innigste wensch is echter dat tot verbetering hiervan, de nog restende gelden mogen besteed worden.

De Societeit werd dit jaar druk bezocht, waartoe zeker balkon en tuin niet weinig hebben bijgedragen. De jaarlijksche boekverkoop, anders zoo zeer de kas stijvend, bracht ditmaal weinig op. Dat het volgende jaar zich meer leergierig betoone.

Homunculus wordt, na eenige glazen boerenjongens te hebben genuttigd, heengelokt door de toonen van

Apollo. Dit gezelschap vierde zijn twintigjarig bestaan op eene luisterrijke wijze. De dagen van 12 en 13 November gaven veel stof tot sprekens en zullen lang blijven voortleven in de herinnering van hen, die er aan hebben deelgenomen. Door de zangvereeniging onder-

steund bracht het Mendelsohn's Lobgesang, Hiller's Lorelei en een Motet van Haydn ten gehoor. De uitvoering behoefde in niets voor de vorige onder te doen. Vooral waren de vrouwenkoren in alle opzichten schoon te noemen.

Een bal, den volgenden avond gegeven, besloot het feest op waardige wijze.

Niettegenstaande deze blijken van grooten bloei, kunnen we niet met een zeer gerust hart de toekomst te gemoet zien. Dat Apollo steeds eene heillooze neiging heeft getoond tot het geven van feesten, die boven zijne macht gaan, doen ons de vorige verslagen lezen, en ook ditmaal heeft het zich hierin niet verloochend. Zeker is het zeer moeilijk naauwkeurig de sommen te berekenen, welke een omvangrijk orkest en vele solisten vereischen, doch de reeds zoo dikwerf duur gekochte ondervinding had hierin tot leidsvrouw moeten strekken.

O d i n. Wijsselijk had dit gezelschap besloten dit jaar geen feest te geven, ten einde het op handen zijnde 25-jarig bestaan zonder groote liefdegiften schitterend te kunnen vieren en nog daarenboven het Delftsche damespubliek het volgende jaar een assaut te kunnen aanbieden, naar wij hopen even uitstekend als het vorige.

De gymnastiek-lessen, door den daartoe geëngageerden meester Geilswijk gegeven, vonden zoo weinig deelneming dat men ze weder

heeft opgeheven. De weinige belangstelling is waarschijnlijk te wijten aan het afwezig zijn van dien magtigen prikkel: — het assault. Nu, de leden mogen dan ook wel eens op hunne welverdiende lauweren rusten.

Onze studie. Even als 't vorige jaar leverden de eivolle zalen het bewijs, dat leden en gasten met onverminderde belangstelling toestroomden om de gevierde Nederlandsche auteurs te hooren. En geen wonder, want onder de lezers kon men een ten Kate, een de l'Ange Huet, een Salverda, een de Veer tellen.

Buiten de leeszaal ging het dit jaar minder rustig toe, doch dit was in meer gezelschappen het geval en het gevolg van den woelenden geest, die vooral in dit jaar in het corps heerschte.

Doch de vele verwikkelingen hier te herhalen zou geen nut in zich hebben en mogen soms die tijden minder wenschelijk hebben toegeschenen, laten we aan 't spreekwoord denken:

Door wrijving licht!

St! op de teenen voortgeslopen! Wij treden eene slecht verlichte zaal binnen, een drietal heeren zit om een' tafel geschaard, hier en daar zijn in 't half duister een paar studenten verscholen: zwijg stil, wij bevinden ons in de ziekenkamer van den

Debating Club. Door 't vertrek van den

Hoogleeraar de Bruijn Kops, begon deze zoo nuttige instelling te kwijnen. Daar, waar jongelieden zich vereenigen om te redetwisten is leiding een eerste vereischte. Terwijl de stellingen al zonderlinger en zonderlinger werden, namen verdedigers, opposanten en toehoorders met verwonderlijke snelheid af, totdat het bestuur alleen overbleef.

Zal het ziekbed een doodsbed worden? Wij vreezen het. Zoolang er niemand in staat is om gelijk de vorige Hoogleeraar de hollende knollen, die den kar der gedachten trekken, op 't regte spoor te houden is alle opleving onmogelijk.

Minerva en Baldur verkeeren in hoogst bloeienden toestand, beiden ontvangen meer aanvragen om lidmaatschap, dan zij leden kunnen aannemen.

Eene andere reeks van gezelschappen ligt thans aan de beurt. Deze is korter te behandelen. Omdat zij minder belangrijk is?

Zij, die eenige jaren lid zijn geweest van een dier genootschappen, zullen er u het antwoord wel op weten te geven. Zij zullen u mededeelen, dat het de oefenscholen zijn, waar hun geleerd wordt hunne gedachten, die nog nevelachtig rondzweven, in gebonden vorm te gieten. Dáár was het, zullen zij bekennen, dat bevend van aandoening en blozend van geestdrift voor de eerste maal vraagstukken werden aangevoerd,

wier oplossing niemand kan geven en die toch eene zoo belangrijke rol in de geschiedenis van den mensch spelen. Dáár weêrgalmt de gulle lach en huist de vrolijk onbezorgde scherts. Dáár worden woorden van warme vriendschap uitgesproken, die zich haasten zullen voor koude plichtplegingen het veld te ruimen. Krachtig klinkt er de broederslag, waarvan de hand tintelt en het hart klopt en wordt rondweg de meening geuit, die zich later bedelven zal onder holle bewoordingen!

Doch waarom in de toekomst gestaard!

Nog zijn ze niet voorbij, die dagen van vreugde, waarop we later met weemoed zullen terugstaren en uit zullen roepen:

So gieb mir auch die Zeiten wieder,
Da ich noch selbst im Werden war!

Voorwaarts Homunculus, treedt binnen, hier kunt gij uwe zelfstandigheid verwerven!

Maar hoe? — De opengerukte deur laat wolken rook uit en eene atmosfeer van wijndamp dringt in de opgespalkte neusgaten. Hoor dat verward gedruisch, die schorre stemmen, die onzin uitgesproken en toegejuicht!

Waren uwe woorden hersenschimmen?.....

Lezer, denk aan Goethe:

Wenn sich der Most auch ganz absurd geberdet,
Es giebt zuletzt doch noch 'nen Wein.

O. K. W. dat in vroeger tijd zijne banier zoo hoog verhief, was een tweetal jaren geleden den winterslaap ingegaan. Nu heeft het zich de oogen uitgewreven en is opgeloken met frissche krachten. De verkeerdheden, waardoor het vroeger ten grave is gedaald, kunnen de jongere leden tot bakens dienen op den gevaarlijken weg en de aloude beroemde naam moet hun tot spoorslag strekken om, zooveel als in hun vermogen is, het corpsbelang voor te staan.

F. C. Q. D. hield zijne gewone vergaderingen.

Theorie en Praktijk benevens Berzelius, dat in jongere handen is overgegaan, verkeeren in eenen bloeienden toestand.

H₃ nam zeer toe in ledental en, naar wij vertrouwen, eveneens in belangrijkheid.

Brugman heeft dit jaar minder van zich doen hooren dan het vorige, doch we betwijfelen geenzins, dat het steeds aan zijne leden vele aangename avonden schenkt.

Een nieuw dispuut V. A. B. M. verrees in ons midden, dat geregeld zijne vergaderingen houdt en naar wij hopen voort zal gaan op den ingeslagen weg.

Gambrinus heeft zich doodgedronken en Mazeppa is er van doorgegaan.

Het Studenten-Casino werd met veel animo bezocht.

En thans Homunculus zweeft gij uit mijne

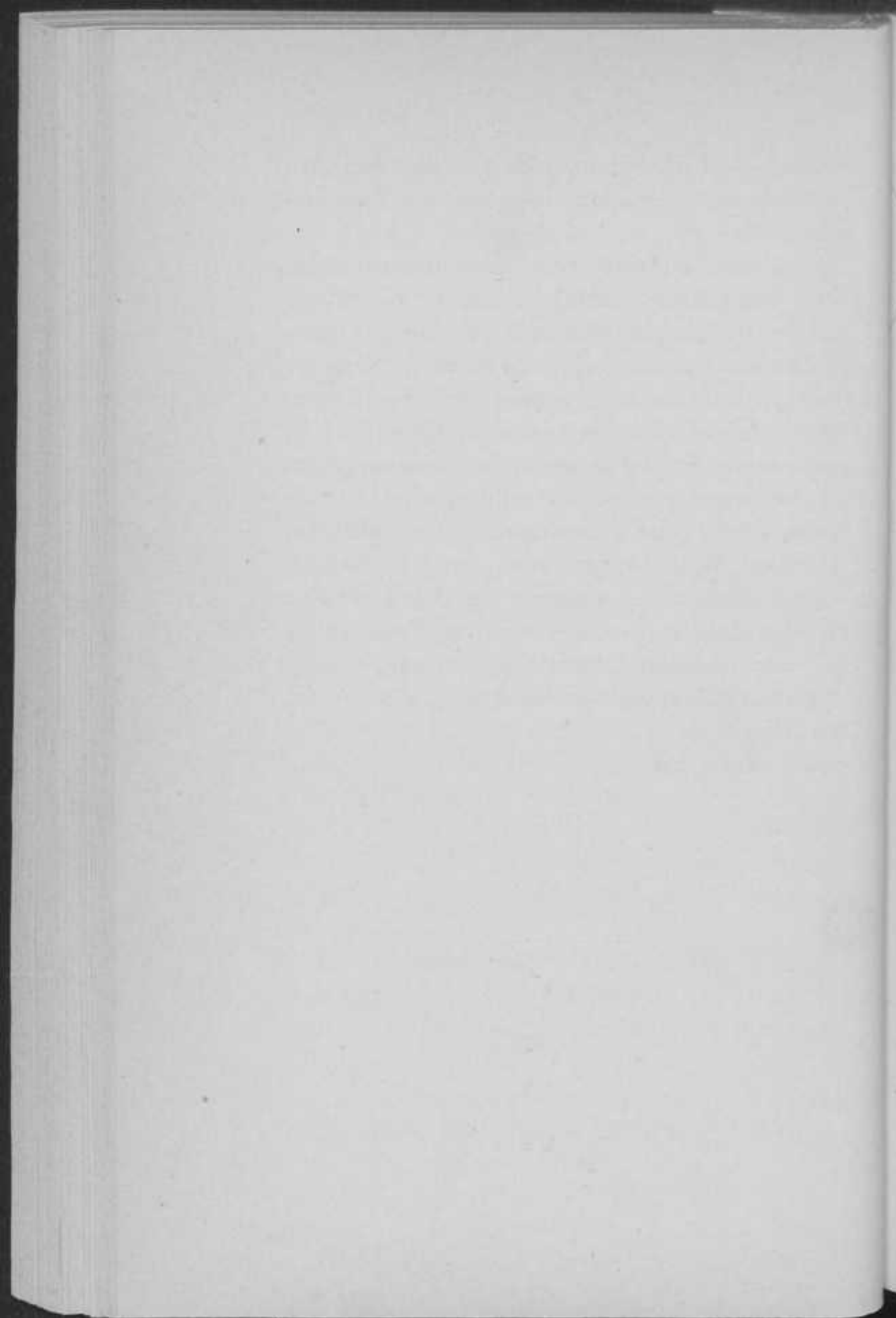
oogen. Doch ik bid u, vóór ge ons voor goed vaarwel zegt, gebruik nog eenmaal uwe zienersgaven.

Zie, daar sluimert eene schoone maagd, de eene hand hangt achteloos van 't rustbed, de andere op hare borst houdt een' spiegel vast. Homunculus, zeg mij, wat ziet gij daarin?

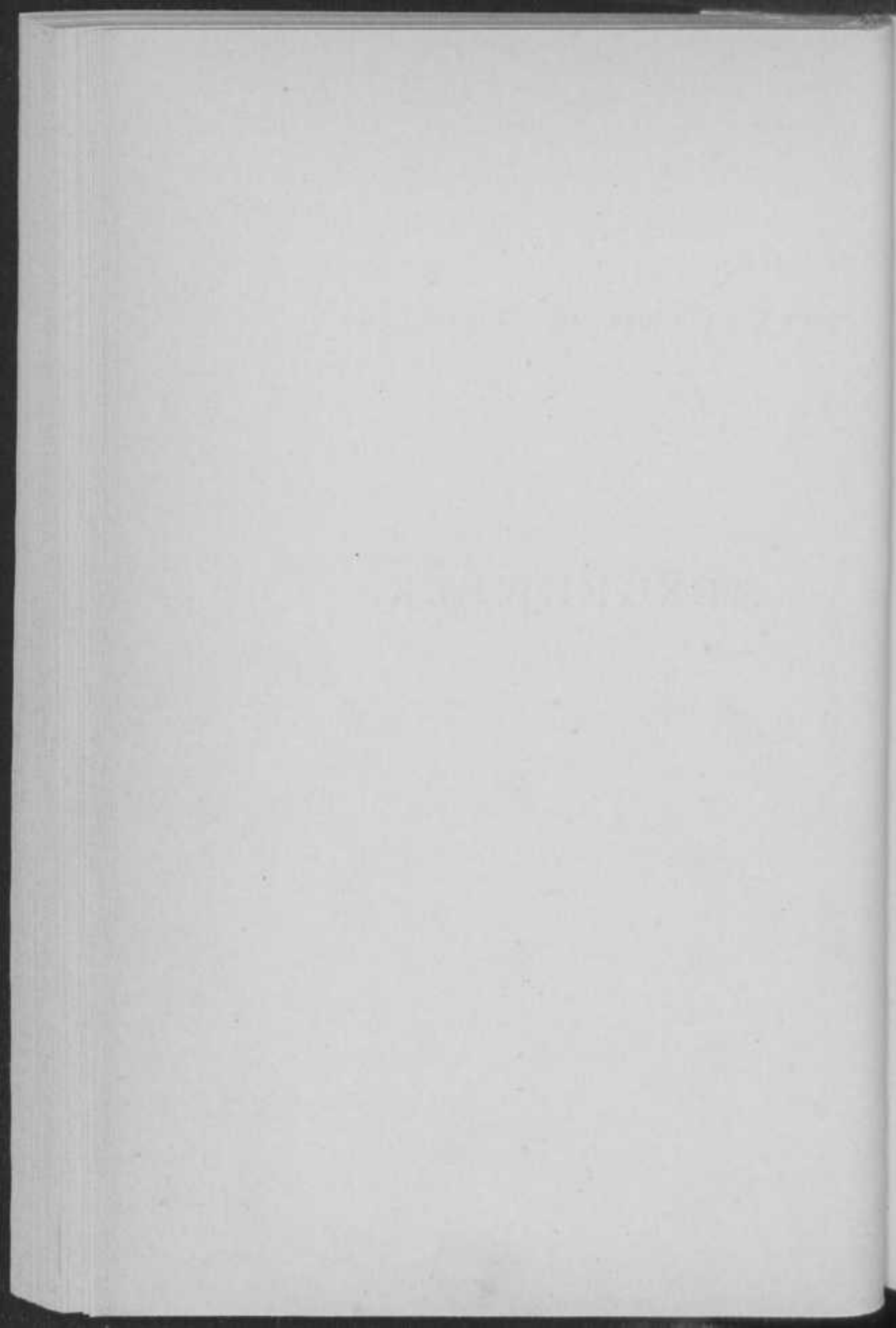
Ik zie rust na strijd, eensgezindheid, voorspoed, macht. Ik zie vijanden, die elkâar de hand reiken en tot algemeen heil samenwerken. Ik zie ware studentengeest; achting van de buitenwereld, die weleer de schouders ophaalde; ik zie degelijkheid, studie, kennis; ik zie hoop voor de toekomst, mannen, die zich later niet zullen schamen voor den naam van Nederlander en waar Nederland trotsch op zal zijn.

Homunculus, zegt ge waarheid, ziet ge dat werkelijk?

Ja, ik zie het.

MENGELWERK.

TWEE-EN-TWINTIG MAART 1871.

TOONEELSPEL.

PERSONEN.

MINERVA.

Priesteres van MINERVA.

Senaat v. h. D. S. C.

Redactie van den Almanak.

President van de PHOENIX.

President van APOLLO.

President van ODIN.

Een Metselaar.

Een Kleerejood.

De dikke heer H².

Rei van Klabakken.

Rei van Beeren.

Bode.

Studenten.

EERSTE BEDRIJF.

Het tooneel stelt een tempel voor. Minerva ligt op een rustbed te sluimeren. Aan hare eene zijde liggen schild, lans en helm op den grond; aan de andere zijde staat een kooitje, waarin zich de uil bevindt.

Eerste Tooneel.

MINERVA, PRIESTERES.

PRIESTERES (*opkomende*).

Ontwaak, Godin! ontwaak! reeds zeven uur geleden
Ontsloot Auroraas hand der dagen gulden poort,
En op zijn gouden kar kwam Phebus aangereden
En drijft langs d'ethertrans zijn briessend tweespan voort.
't Is tweeëntwintig Maart; 'k ontbood naar uw' bevelen,
Uit Goverts oude vest, redactie en senaat,
Opdat ze als weleer u zouden mededeelen
Hoe 't met uw tempeldienst aldaar geschapen staat.

MINERVA (*ontwakend*).

Verdwijn, brutale feeks! Gij stoort mij in mijn droomen.
(*de Priesteres verdwijnt*).

Tweede Tooneel.

MINERVA *alleen*.

MINERVA (*op haar horloge ziende*).

Maar toch, 't is laat; 't wordt tijd, hoog tijd om uit te gaan,
Ik heb nu sinds een jaar uit Delft haast niets vernomen;
Ik Ben toch wel wat benieuwd, hoe daar mijn zaken staan.

(*Zij verlaat haar leger, neemt lans en schild en plaatst
zich den helm op het hoofd*).

Zie zoo, ik ben al klaar.

(Zij neemt den uil uit het kooitje en bevestigt een rood koortje aan den halsband, dien hij om den hals draagt).

'k Neem steeds mijn' vogel mede.

Dat beest is tam en mak; uitmuntend gedresseerd;

Maar 'k heb geen tijd; 'k moet uit, en eindig dus mijn rede

(Zij wil vertrekken; de uil verzet zich daar tegen).

Kom uiltje maak wat voort, niet langer getraineerd.

Einde van het eerste bedrijf.

TWEEDE BEDRIJF.

Het tooneel stelt een plein voor op welks achtergrond zich een tempel bevindt. Onder eene zuilengang zit Minerva op eene verhevenheid, waartoe eene breede trap den toegang verleent, met den uil naast zich.

Eerste Tooneel.

MINERVA, SENAAT, REDACTIE, PRESIDENT VAN DE PHOENIX, PRESIDENT VAN APOLLO, PRESIDENT VAN ODIN, DE DIKKE HEER H², METSELAAR, KLEEREJOD, REI VAN KLABAKKEN en REI VAN BEEREN.

PRESIDENT V. D. SENAAT *(voor Minerva neêrknielend)*.

O, sta mij toe, Godin! eerbiedig neêr te knielen;

Steeds leefd' ik naar uw wet; steeds heb ik u gediend.

MINERVA.

Mijn zoon, laat steeds de zucht voor waarheid u bezielen,

Ik heb u hier ontboôn; *(zij rigt hem op)*

maar sta toch op mijn vriend.

Gehoorzaamt men nog steeds in Delft aan mijn bevelen?

Is kennis wel het doel waarnaar men 't meeste streeft?

PRESIDENT v. D. SENAAT.

Ik ben verheugd, Mevrouw, u meê te kunnen deelen,
 Dat men daar meer dan ooit naar uw geboden leeft.
 Maar steeds nog bant men ons in Goverts oude wallen;
 De ongeschiktste plaats op heel het wereldrond;
 Uw tempel daar is klein en dreigt ineen te vallen
 Reeds dikwijls smeekten w' om een ander plekje grond.

DE METSELAAR.

Wat bazelt toch die vent? Dat raakt mij aan mijn centen.
 Ik bouwde zeer goedkoop en kreeg een hooge huur.
 't Is waar, het was alleen tot welzijn der studenten,
 Maar wie betaalt na hen een weldaad ooit zoo duur?

DE KLEEREJOOD.

O, God! wat hoor ik daar? Heb ik dat wel verstaan?
 Ik sta verstomd van schrik; 'k ben spaak'loos van emotie.
 Onthoudt, wat ik je zeg: — wanneer de heeren gaan,
 Verloopt in korten tijd mijn heele kleêrnegotie.

REI VAN KLABAKKEN.

Wat moet er van ons worden?
 Zoo gij de stad verlaat,
 Staau onze dap'pre horden
 Ook spoedig op zwart zaad.

REI VAN BEEREN.

O, dacht gij fraaije heeren,
 Om zoo maar heen te gaan?
 Dat zullen wij wel keeren,
 Gezegd is niet gedaan!
 En wilt ge soms vertrekken,
 Het zij met schuit of spoor,
 Zoo sluiten wij de hekken
 En laten u niet door.

MINERVA (*woedend tot het volk*).

Zwijg, leelijk schoeljepak! is dat een leven maken?
Verliest gij onbeschaamd den eerbied uit het oog?
Van zulk een dol geschreeuw zou 'k zelf aan 't malen raken;
Weet, dat 'k dat helsch kabaal niet ongestraft gedoog!

(*Tot den Presid. v. d. Sen.*)

En sloeg men dan geen acht op uw herhaalde klachten?
Gaf men dan geen gevolg aan 't dringende verzoek?

PRESIDENT VAN DEN SENAAT.

Nog niet Mevrouw, steeds laat zich nog het antwoord wachten
En wij, wij kwijnen voort in d'ouden achterhoek;
Waar 't volk uw wet miskent; verbasterd is van zeden,
Die domme laffe hoop, beroofd van alle kracht,
Die altijd suft en knoeit: nooit hand'lend op durft treden,
Van groote ouderen het slaap'rig nageslacht!

MINERVA.

Mijn vriend, ik heb met smart uw klachten moeten hooren,
Maar wankel daarom niet; volharding wordt beloond.
Hij, die den moed verliest heeft alle kans verloren,
Dat na gestreden strijd het eind zijn werk bekroont.
Maar hebt ge ook misschien nog meer mij meê te deelen
Ik stoorde u wellicht. — Ga ongehinderd voort.

PRESIDENT VAN DEN SENAAT.

Mevrouw, 'k volbragt mijn taak; niets meend'ik te verheelen.

MINERVA.

't Is wel, ik ben voldaan.

(*Tot de redactie.*)

Thans is aan u het woord,
Gij, die geroepen waart het kaf van 't graan te scheiden;
Meld d'uitslag van uw werk!

(De redactie ziet bedremmeld voor zich.)

Kom haast u wat, begin!

PRESIDENT VAN DE REDACTIE *(moed vattende.)*

Ik kan uit enkel kaf geen voedzaam graan bereiden;
Zie hier den Almanak en oordeel zelf Godin!

(Hij overhandigt haar den Almanak van 1871.)

MINERVA.

Wat onbeschaamde taal waagt gij het uit te stooten!
Nog nimmer sprak men mij zoo oneerbiedig aan;
Maar weet, ellendigen! ik heb uw' dood besloten,
Dit is de strenge straf; — gij zult haar ondergaan.

(De wil doet een naar gekras hooren.)

DE DIKKE HIER H².

*(die het laatste gedeelte met klimmende belangstelling heeft
aangehoord, dringt door de menigte en plaatst zich voor
Minerva.)*

Godin, ik ben zoo vrij, m'aan u bekend te maken,
Als een die aan uw dienst sinds jaren is verknocht.
Ik ben een kundig man; ik weet van alle zaken,
Dat had ge mogelijk niet achter mij gezocht.
Ja 'k mogt tot heil van 't land reeds menig plan ontvouwen,
En zoo men mij geen spaak in 't wiel gestoken had,
Dan stroomde reeds de Scheld door Groningens landouwen
Besproeide Waal of Maas de grijze Amstelstad.

(Op de Redactie wijzende.)

Een welverdiende straf trof die verwaten snaken,

(Zich voor de Godin op de knieën werpende.)

Maar schenk, o! schenk ze mij! Dan is hun lot nog schoon,
Dan zal 'k hen na hun dood tot wonderworsten maken;
Steeds heb ik u gediend; dit zij mijn heerlijk loon.

(De Redactie, die dit laatste siddorend heeft aangehoord, werpt zich aan de voeten van Minerva neder, en heft de handen smeekend ten hemel).

PRESIDENT V. D. REDACTIE.

Genâ! Genâ! Godin! Wij hebben zwaar misdreven
Maar weest toch met ons lot, ons vrees'lijk lot begaan!
Ach zie, zie ons berouw; O, schenk ons toch het leven!

MINERVA.

(tot den dikken heer H²)

Weg menscheneter, weg!

(tot de Redactie) Uw beê is toegestaan.

Tweede Tooneel.

VORIGEN, BEHALVE DE DIKKE HEER H².

MINERVA.

(tot de presidenten van den Phoenix, van Apollo en van Odin).

Nu is de beurt aan u; maar wilt wel overwegen,
Dat ik nooit dulden zal, dat men mij iets verheelt
En voorts kent ge de wet: " 't is beter maar gezwegen
Dan onzin uitgekraamd of leugens meêgedeeld."

PRESIDENT VAN DEN PHOENIX.

De Phoenix kan met regt op bloei en welvaart roemen,
Nut aan vermaak gepaard is 't doel waarnaar hij streeft
De kas is wel voorzien; maar 'k mag toch niet verbloemen
Dat men ook niet alleen van versche lucht daar leeft.

PRESIDENT VAN APOLLO.

Apollo, o, Godin, blijft steeds in voorspoed leven
Hoewel zijn schuldenlast met zijne jaren rijst.
Geen cent is meer in kas; 't is alles uitgegeven;

Vreemd is het maar toch waar, dat dit zijn bloei bewijst.
 Zoo op concert als bal moest men met vreugd ontwaren
 Wat uitgezocht publiek daarop genoodigd werd;
 Zij komen steeds met vreugd, die goede Delvenaren
 Wanneer maar geen entree den toegang hen verspert.

PRESIDENT VAN ODIN.

Ook Odin bloeit Mevrouw, o! niets kan daarbij halen,
 't Is waarlijk om te zien wel eens de moeite waard;
 De leden en 't bestuur, zij springen door de zalen
 Als kakkerlakken rond, als apen zonder staart.

Derde Tooneel.

(VORIGEN, BODE.)

BODE (*tot den presid. v. d. Sen.*)

Mijnheer, ik kom uit naam van 's lands regering melden,
 Dat uw gedaan verzoek door haar geweigerd is;
 Ligt had men 't toegestaan, ontbraken niet de gelden.

PRESIDENT VAN DEN SENAAT.

O, overgroote spijt! O diepe droefenis!

(*Bode af*).

Vierde Tooneel.

(VORIGEN BEHALVE DE BODE).

DE METSELAAR.

Dat is een pak van 't hart; 'k ging 't ergste reeds vermoeden.
 Wat had mij van die kroeg het bouwen dan berouwd!
 Ik kon dan van mijn winst nog geen kanari voeden;
 Dan was zoo waar ik leef mijn heële reek'ning fout.

KLEEREJOOD.

Waarachtig 'k wil je op mijn woord van eer verklaren
 Zoo treft mij dat berigt, dat ik 't haast niet geloof.
 Ik dans haast van plezier, in weêrwil van mijn jaren
 Al ben ik bijna blind en daarbij lam en doof.

KOOR VAN KLABAKKEN.

Triomf dan, wak'kre mannen
 Die duivel vreest noch dood;
 Thans alle vrees gebannen,
 Wij hebben nu geen nood.
 Ja, onze heldendaden
 Zijn overal bekend;
 Wij volgen 's nachts de paden
 Van ied'ren dronken vent.

KOOR VAN BEEREN.

Vreest thans niet te verkwijnen,
 Niets dat ons groeijen stoort,
 Ons ras zal nooit verdwijnen
 Steeds breide het zich voort!

*De Metselaar, Kleerejood, Klabakken en Beeren
 vormen een kring en voeren een rondedans uit. Zij ver-
 wijderen zich al dansende van het tooneel.*

Vijfde Tooneel.

VORIGEN BEHALVE DE METSELAAR, KLEEREJOOD, KLABAKKEN EN BEEREN; VAN ALLE KANTEN KOMEN
 STUDENTEN OP.

MINERVA.

Thans, vrienden! ga ik heen; blijft steeds op mij vertrouwen,
 Verwerpt de wijze les, de les der Moeder niet,
 Die steeds de zonen steunt, die op haar durven bouwen,
 Die, hoe 't gevaar ook steeg, nog nooit haar kroost verliet!

Weest vrolijk, — gij zijt jong; — maar schreeuwt niet langs
Gelijk een dolle hoop van varkens, tuk op buit; [de straten
Alsof ge zoo meteen het dolhuis had verlaten,
En trekt niet flauw en laf uws buurmans bellen uit.

Verdedigt regt en wet; blijft 't onregt steeds verstooten,
Strijdt kloek den goeden strijd; hoe ook de stormwind giert;
Weest altoos eensgezind; — blijft vast aaneengesloten.
Bezwijkt, maar wankelt nooit. — De waarheid zegeviert!

DOOR DUISTERNIS TOT LICHT
OF
Tafereelen uit het Mexikaansche familieleven.

HOOFDSTUK I.

DE DOODENHEUVEL.

Het is een stikdonkere nacht die zich over de prairie uitbreidt. De wind huult over de vlakte en drijft zwarte onweêrswolken met een woeste vaart over het kalm gelaat der maan, die vergeefsche pogingen doet om haar verplichtingen met betrekking tot de aarde na te komen. De regen valt bij stroomen neder en maakt den grond onder het manshooge gras tot een modderpoel. Men kan geen hand voor oogen zien. Ware dit niet het geval, men zou door het gras heen een heuvel hebben bespeurd, die zich boven de vlakte verheft.

Op dien heuvel staan drie statige pijnboomen welke zijn eenigen plantengroei uitmaken, en zich zwart afteekenen tegen de donkere lucht. Vóór honderden van jaren hielden de uitvoerders der Lynchwet, dat Veemgericht der Nieuwe Wereld, dáár hunne zittingen en bij het licht van een bliksemflits, die het bleek gelaat van

de maan zichtbaar maakt, en nog bleeker doet worden, zien wij dat aan iederen boom een geraamte is bevestigd met verroeste ijzeren kettingen.

Spookachtig steken de door wind en regen gebleekte beenderen af tegen den donkeren achtergrond: de wind fluit er door heen en slaat ze rammelend tegen de kettingen

Het is stil in de Prairie!

Behalve dat gefluit en dat spookachtig gerammel en het kraken der eeuwenoude boomstammen, door den wind in het naburig woud als riethalmen geknakt, hoort men niets.

De jaguars, de puma's, de coyotes, de bisons hebben hunne diepe onderaardsche holen opgezocht, en zitten te midden van de afgrijslijkste overblijfselen hunner slachtoffers. Alleen de slangen zijn buiten gebleven; met welbehagen glijdt het gladde lijf door den modder, en telkens als een bliksemschicht den heuvel zichtbaar maakt, ratelen zij met hunne staarten en doorklieven hunne gespleten tongen de met sulfurdampen bezwangerde atmosfeer.

Met moeite gelukt het der maan, een waterigen straal door de wolken te wringen en met behulp daarvan zien wij in drie verschillende richtingen, die hoeken van 180° met elkander maken en naar den heuvel toeloopen, golvingen in het gras. Eindelijk bereiken zij den heuvel en langzaam beginnen drie donkere gestalten

hem te bestijgen. Naderbij gekomen hooren wij hen de woorden: „Pia honi, koka bah ni”, wisselen.

Misschien zijn het herkenningwoorden.

De drie geheimzinnige gestalten zijn Indianen; zij zijn vuil en bemodderd. Stilzwijgend gaan zij midden op den heuvel rug aan rug zitten en laten de calumet rondgaan. Slechts van tijd tot tijd zou een opmerkzaam toeschouwer gehoord hebben, hoe zij hunnen strakken blik tot een grijnslach verwrongen. Want de sprekende trekken van den Indiaan verbergen den harts-tocht die hem inwendig verteert.

Men ziet niets dan den horizon, die een scherp contrast vormt met de ver verwijderde kinnen. Maar op eens verbreekt een eentoonig geblas de doodelijke stilte. De schaduw eener donkere gedaante glijdt langs den voet des heuvels, wordt door de Indianen gegrepen, doch weêr even snel losgelaten als zij het: „Raténa, Chaténa Topòsi” vernemen.” (*)

Een mantel omgeeft zijn lichaam, een breede hoedrand het hoofd. Niets is zichtbaar dan zijne laarzen.

De vier personen voeren in de hun eigen gebarentaal een luidruchtig gesprek; wij hooren het klinken van metaal, een schor gemompel;

(*) Het is onmogelijk voor iemand die niet bekend is met de uitspraak, deze woorden goed uit te spreken.

en — de verschijning verwijderd zich in een andere richting dan van waar zij gekomen was.

Naauwlijks zijn hare omtrekken saamgesmolten met de zwarte massa beneden of wij hooren op nieuw geploeter in den modder. Als puma's klouteren de Indianen ieder in één der boomen.

Voorzichtig komen drie personen den heuvel op: met een pistool in iedere hand, het mes tusschen de tanden en den blik op den grond geslagen, richten zij zich naar den voet van een der boomen. Oogverblindende bliksemstraal! ratelende donderslag! een wilde, drievoudige kreet!

Drie zwarte draaiende massa's doorklieven de lucht, zes schoten knallen, en ieder door twee kogels zijner vrienden, die helaas de hand aan den trekker hadden, in het hart getroffen zinken de spoorzoekers neêr.

Met een akeligen grijns worden de scalpeermessen gezwaaid, terwijl het lied weêrklinkt:

De nacht is zwart,

De wind waait hard,

Oah!

Het bleek gezicht,

Slaapt met zijn oogen dicht,

Owa!

Maar de roodhuid waakt!

En al is hij naakt,

Hij is niet bang voor regen en wind

Maar vermoordt de blanken waar hij hen vindt.

Hawa! Hawa! Hawa!! —

Gehuld in de bloedige tropheën verdwijnen de duivels in het nachtelijk duister. Niets blijft er achter op den heuvel dan de drie geraamten en aan hun voet de drie zieltogende vormen met roode kruinen, en verwrongen gelaatstrekken, en starende oogen.

En de maan huivert, en trekt zich terug achter de wolken.

En van achter een rotsblok komt een persoon te voorschijn, die haastig den heuvel afsnelt, en alles is wederom stil in de prairie. Maar de slangen wringen zich het bochtige lijf en genieten.

II. DONNA SERAPHINA.

Don Francisco del Bombadeso, een rijk Mexikaansch haciendero, bezit uitgestrekte landerijen en kudden. Zijn gemalin is dood, en heeft hem een eenig kind nagelaten, en dat kind is een dochter.

Seraphina is schoon: zij is schooner dan de ontluikende Aurora, die met haar rozenvingeren de poorten voor den God des Dageraads ontsluit, wanneer hij met zijne briesende rossen den zodiak doorrent. Hare gestalte is slanker dan de liaan die zich om den knoestigen waringa slingert. Als zonnestralen zengen haar zacht kwijnende gazellen-oogen den onbeschaamden toeschouwer, zoo niet hare violette met zijden

wimpers omzoomde oogleden den vuurgloed onderscheppen. Haar grieksch gebogen neus zou op heerschzucht duiden, zoo niet hare pareltanden tusschen de koralen lippen van 't kleine mondje schalks te voorschijn traden. In één woord, zij was schoon, schoon in de heilige beteekenis van dat woord. Seraphina heeft twee minnaars of eigenlijk heeft zij er maar één, of nog juister gezegd heeft zij er geen; want van dien éenen is zij onherroepelijk gescheiden.

Don Gomez de Zamora heeft zich in haars vaders gunst weten te dringen. Zijn gluipende blik, zijn loensche oogen, zijn bochel en roode baard zijn echter genoeg om haar reine ziel den grootsten afkeer in te boezemen. Dag aan dag worden evenwel zijn aanzoeken dringender en slechts met moeite weet zij hem telkens te ontwijken. (*)

Haar hart klopt voor Don Rolando Libramontes del Ré, hertog di Lammenaris. Hij is jong, rijk, schoon, dapper, geestig, gastvrij: smeltend zoet klinkt zijne stem, wanneer de nachtwind met de geuren der pas ontloken stona's zijne minneliederen in haar kamer draagt. Zij weêrklinken in haar maagdlijk hart, en zij bloost als zij *zijn* lamahoeder, *zijn* lamakudde ziet voorbijdrijven. Wanneer hij op zijn vurigen onegra,

(*) De scherpzinnige lezer zal reeds begrepen hebben dat don Gomez haar geliefde niet is.

gekleed in 't rood fluweel, met zijn vergulde sporen en zijn wapperenden mantel haar venster voorbijrijdt, dan is zij trotsch op hem. Ravenzwarte lokken hangen over zijn gordel, een fijne knevel bedekt zijne kin; met vaste hand en stevige knie bestuurt hij zijn paard; op vele schreden afstands treft hij het bont getooide vliegenvogeltje in de vlucht; den jaguar wacht hij af met zijn rijzweep; den grijzen beer veracht hij.

En waarom richt hij zich niet tot Seraphina's vader, om haar hand? Weet dan, dat voor omstreeks d'izend jaren, beider voorvaders leefden aan het hof van Roderik den Oostgoth. Toen stonden de geslachten der Bombadesa's en Libramontes del Ré gelijk in rang en beide hoofden dongen naar het ambt van oppervalkenier. Door een lage intrigue werd het Rolando's voorzaat geschonken, en Don Josepho del Bombadesa verborg zijne schande in de Nieuwe Wereld. Sedert scheidde een eeuwige veete beide geslachten.

Op zekeren dag komt tegen het vallen van den avond een ruiter het binnenplein der Hacienda opstuiven. Zijn hagelwitte schimmel is rood van bloed en zwart van stof; het stort, struikelt, en valt om niet weder op te staan; de ruiter ijlt naar de kamer van Don Francisco en overhandigt hem een brief.

Een uur daarna zitten alle bedienden van Don

Francisco te paard; zijn schatten worden op muilezels geladen en te middernacht trekt hij, met pak en zak, en zijn dochter de prairie in.

Don Gomez, toevallig op de Hacienda zijnde, bood zijne diensten aan, en sloot zich bij den stoet aan. Den volgenden morgen wist niemand uit de omstreken waar de bewoners gebleven waren van de Hacienda del Norte.

III. HET KAMP.

Twee dagen zijn verlopen sinds het vertrek der karavaan, en wij zijn gekomen aan den avond van den dag, die den nacht voorafging waarop ons verhaal begint.

De dag is zoel geweest, de lucht is drukkend en met innig welbehagen houdt de karavane halt. De paarden en muilezels worden van hun tuig ontlast, en huppelen twee aan twee gebonden, vroolijk de prairie in. Vuren worden ontstoken waarom zich lachend en koutend groepen vormen, en het avondmaal bereid wordt. De drie gidsen zien zorgvuldig hunne wapens na, terwijl zij bedenkelijk naar den gezichteinder staren. Don Francisco, een flink grijsaard, in de kracht des levens, met zilverwit haar en grijze snor, is gekleed in de dracht der Mexicaansche Haciendéro's. Hij draagt den breeden panama, een buis van zwart fluweel en laarzen van geloooid hertsleder. Zijn wapens bestaan uit

een langen, met zilver ingelegden, kentucky-buks met twee loopen; in zijn gordel steekt een stel revolvers met zes loopen, en uit de kappen zijner laarzen komen de grepen van twee dolken te voorschijn, terwijl een breed slagzwaard zijn mannelijke heup versiert, waaraan een gordel van addertanden bevestigd is.

Hij helpt Seraphina uit haar palankijn en geleidt haar in de opgeslagen tent. Don Gomez is onrustig.

De zon gaat onder en verwt de randen der zwarte onweêrswolken die zich aan den gezichtseinder hebben zaamgepakt bloedrood. Langzamerhand worden de vuren uitgedoofd en in hunne mantels gewikkeld leggen zich de peons ter ruste.

Wij hooren slechts het zware ademhalen der slapenden, den afgemeten tred der wachthoudende gidsen, het verwijderd rommelen van den donder, en het kletteren der eerste dikke regendroppels. 't Wordt al donkerder en donkerder en wij kunnen de gestalten op den grond niet meer onderscheiden. Toch zien wij bij het flinkerend schijnsel van een der uitgaande vuren dat he linnen der tent van don Gomez wordt opgelicht. Een donkere massa glijdt er onder door, en als een slang over den grond kruipend, schuift ze voort. Eindelijk buiten het kamp gekomen, richt zij zich op en snelt langzaam verder. Toch is zij door de gidsen

gezien; met hun drieën volgen zij het spoor.

Het kamp ligt eenzaam, onbewaakt en stil!

Na ongeveer een half uur komt de gedaante van de andere zijde het kamp weder binnen en sluipt in zijn tent terug.

Op nieuw doodsche stilte!

Het onweêr is voorbij, de zon komt op; zij doet de regendroppels glinsteren en fonkelen en tinteien, daar waar zij nog aan de grasprieten hangen. De slapenden gleden uit op den door de nachtdauw doorweekten grond, terwijl de overigen de apiéro bereiden. Eerst nada' zij een weinig zijn bijgekomen, bemerkt een hunner de afwezigheid der gidsen. 't Kamp komt in rep en roer. Don Francisco zendt in alle richtingen zijn peons uit en nadat don Gomez onder voorwendsel van een ochtendwandeling het kamp heeft verlaten, blijft don Francisco met Seraphina en slechts twee peons achter. Langen tijd hoort men niets. Ongeduldig stapt Don Francisco heen en weder, op zijne knechten wachtende. Peon op Peon blijft uit.

Daar vallen plotseling drie schoten uit het hooge gras. Don Francisco valt, de beide peons vallen, en Seraphina valt in zwijm in de armen van haar vader. Drie Indianen treden het kamp binnen. Zij zijn met bloedige kleuren beschilderd, om de oogen zijn blaauwe kringen, de neus is groen; op hun naakten buik is een

zwarte schijf geschilderd; versche scalpen omgorden hunne lendenen. (*)

Zij grijpen Seraphina en sleuren haar weg; wij hooren een woesten ren, en de verschijning is verdwenen.

Een oogenblik daarna komt don Gomez het kamp binnen en sluipt met een vaien grijnslach in de tent van Don Francisco.

IV. DE GRENSJAGERS.

Op een afstand van ongeveer honderd schreden van het kamp bevindt zich de zoom van een maagdelijk, ongerept, amerikaansch woud. Er binnen tredende worden wij in duisternis gehuld, daar de dichte bladerkroonen boven ons hoofd geen zonnestralen doorlaten; als loodrechte zuilen stijgen de torendikke stammen naar omhoog, en worden onderling verbonden door bogen van bloeiende lianen.

Op eenigen afstand van den zoom heeft de wind een opening gemaakt en een ruimte gevormd met gras en bloemen bedekt, en rondom door een muur van groen ingesloten. In die ruimte brandt een vuur dat de nabijheid van grensjagers aanduidt.

(*) Het zal den opmerkzamen lezer gebleken zijn aan de arendsveëren op hunne haarbossen, dat deze Indianen opperhoofden waren. De vossenstaarten aan hunne enkels zijn ontelbaar.

Ongeveer twintig personen bevinden zich in die ruimte. Hun gelaatstrekken zijn bruin, maar niet koperkleurig; hun baarden zijn woest en schijnen nooit een kam te hebben gezien, hun hoeden zijn breedgerand, hun lederen jachtkielen met bloed, vet en zand besmeerd. Op de schonkige borst zijn zij open, en doen ons reusachtige, vierkante schouders zien.

Hunne wapens zijn lange buksen, die nooit missende doeltreffende kogels schieten, en bowiarmessen die men bijna zwaarden zou mogen heeten.

Zij zijn bezig hun buksen te poetsen en droog te maken.

Ter zijde wandelen twee personen heen en weêr. De roodhuid is het brullende Bisonsoog, het aanzienlijkst opperhoofd der Comanchen; zijn houding is statig en vol waardigheid; aan zijn naakte, magere beenen zijn een paar zwaar verzilverden sporen met riemen bevestigd; zijn kleeding bestaat uit scalpen. Met zijn lans in de eene, de buks in de andere hand gaat hij met groote schreden op en neêr terwijl hij den nevens hem staanden blanke de hand drukt.

Deze blanke is de beroemde grensjager, spoorzoeker en schutter „Candeza” of „ongeboren zoon des wouds.” Geboren in het woud, genoot hij daar zijn eerste opvoeding. Reeds als kind van vijf jaar leerde hij met de buks

omgaan en trotseerde hij den jaguar. Door de Indianen gestolen leerde hij hun zeden, taal en gewoonten kennen, en werd een uitmuntend spoorzoeker. Op tienjarigen leeftijd ontsnapte hij echter en voerde nu zestig jaren lang een hardnekkigen oorlog tegen de Apachen. Drie-maal bonden zij hem onverbrekkelijk aan hun folterpaal, maar even veel malen wis hij zonder iemands hulp te ontkomen. Hij kende geen vrees. Naar gewoonte der Indianen duidde een kerf op den kolf van het geweer een verslagen vijand aan: zoo groot was dit aantal dat hij reeds twee malen de kolf van zijn geweer moest vernieuwen. De bisons vluchten in verwarring bij zijne verschijning en de jaguars sidderen voor zijn blik. Zijn kleeding stemt met die der overige grensjagers overeen; alleen is zijn buks nog langer, zijn mes nog grooter, zijn schouders nog vierkanter. Op zijn borst is het totum gebrand van het Apachen hoofd dat hem eens gevangen nam.

De struiken, die de open ruimte omgeven, worden op zij geschoven en don Rolando treedt binnen. Zijn oogen rollen wild door hun kassen; zijn knevel hangt achteloos neder; zijn haar zwiert woest langs zijn gelaat; in zijn handen heeft hij een mocassin dien hij bestendig aan zijn mond drukt. Haastig richt hij eenige woorden tot Candeza en het brullende Bisonsoog: Deze geven eenige bevelen; de helpt der jagers

vangt de in het woud verspreide paarden op; terwijl de overigen de asch van het vuur in de wijde plooiën hunner mantels verbergen, en ieder platgetrapt bloempje en grashalmpje zorgvuldig oprichten om ieder spoor van hun verblijf uit te wisschen. De Comanch verlaat met den jager en don Rolando haastig hun schuilplaats.

Op eenigen afstand daarvan stroomt buiten het woud een rivier, aan wier oever Don Rolando aan zijne volgelingen de plaats toont, waar hij den Mocassin vond. Candeza en het brullende Bisonsoog onderzoeken den grond in alle richtingen!

„Vóór een zonneshaduw”, verklaart de laatste, „galoppeerde het Apachenhoofd: Maichinohan-tepolis Idramene Achatoveratema, (*) hier voorbij. Op zijn paard had hij een jong, bleek gezicht, dat in onmacht lag.”

„„In de sporen van zijn paard, galoppeerde ook Tsa (in het Hollandsch overgezet: Jaguars-klauw) en Ramanauw (moeilijk te vertalen) onze doodvijanden, zoodat zij met hun drieën het spoor gaven van één.””

Don Rolando stond verbluft.

„De Apachen kunnen geen spoor verbergen” merkt de Comanch aan, „’t zijn honden, die met vrouwenrokken aan het lijf, door onze oude

(*) Deze nitdrukking is in het Hollandsch moeilijk anders weêr te geven dan door „de Ster.” Letterlijk vertaald beteekent het: „ontoegankelijke nachtverzaking.”

wijven met bezemsteelen in de prairie gejaagd worden. Ziehier broeder het paard van Tsa," en een paardespoor opnemende, in den vochtigen grond afgedrukt, beschouwt hij het aandachtig en vergelijkt het met den maat op den steel van zijn tomahawk. (*)

„De natuur," zegt de jager, „is een open boek, waarin de ingewijde leest; zij geeft mij aan dat onze drie vijanden hier voorbij kwamen; slechts hun walgelijke aanblik heeft den uil doen versteenen, dien gij levenloos op gindschen tak ziet sidderen."

„Oah, mijn broeder spreekt goed; de woorden die zijn mond uitblaast zijn oprecht. De stam der Comanchen beheerscht de prairie."

Ondertusschen zijn de overige manschappen met de paarden aangekomen, en in woesten galop gaat het nu samen voort, de rivier over. Met het hoofd op den hals van het paard, en de blikken op den rotsachtigen bodem geslagen om het spoor niet te verliezen, rennen de aanvoerders vooruit. De troep maakt halt. Aan den anderen oever der rivier verheft zich een hooge rotsklomp van kegelvormige gedaante, met

(*) Volgens sommigen berust deze tijdsmeting op de elasticiteit van den grond. Door een paardehoef ingedrukt, wordt er eenigen tijd vereischt om weder in den gewonen toestand te geraken. Door veelvuldige oefening brengen de Comanchen het in deze tijdsbepaling tot een onbereikbare hoogte.

klimop begroeid. Dikke zwarte rookwolkjes stijgen uit de spleten op.

„Hier”, spreekt Candeza.

„Goed” is het antwoord van den Indiaan, en met razende snelheid stuift hij verder, terwijl de anderen de rivier weder overzwemmen.

V. DE AANVAL.

In het kamp van den karavaan heerscht doodelijke angst. Don Francisco, Seraphina, Don Gomez en twee peons waren verdwenen. Op den grond zag men bloedige sporen. De gidsen kwamen niet terug. Niemand durfde het bevel op zich nemen. Met treurige blikken gingen zij zwijgend voort, voederden de paarden of genoten op den rug in de zon liggende het dolce far niente.

Eensklaps weêrklinkt de kreet: de Apachen! de Apachen! en van alle kanten komen de roodhuiden opzetten. Half aan het paard hangende, half daarop gezeten drillen zij hun lansen, en prikkelen hun paarden met de dolkpunten tot nog grooteren spoed. Hun lange baren vliegen in den wind, en de lucht davert van hun oorlogskreet. De verschrikte peons grijpen naar hun wapenen en vormen een dicht aaneengesloten kring, op bevel van een reusachtigen vaquer die het commando op zich neemt. Een wel ingericht salvo doet menig

bespringer ter aarde storten en hinnikend en bruischend verwijderen zich de paarden zonder ruiters weder in de prairie. Gelijk een rots het golfgeklots, weêrstaat het kleine hoopje den aanval. Pistoolschoten knallen, messen blinken, bijlen zwaaien in suizelende vaart en worden bloedrood weêr opgeheven. De drie hoofden staan vooraan in de rij der aanvallers, maar kunnen de dapperen niet overweldigen. Op een schel signaal verwijderen zich de Indianen weder, met de snelheid van een wervelwind en reeds achten de peons zich gered, en verspreiden zich om uit te rusten van den heeten strijd, toen de Indianen op nieuw naderen en de nu niet meer aaneengesloten strijders man voor man ter neder vellen. De vaquer alleen houdt nog stand; met den kolf van zijn geweer, houdt hij de wilden op een eerbiedigen afstand, tot Tsa hem een lans door den gorgel boort, en daarmede den ongelijken strijd eindigt. De aanvallers werpen zich op de lijken, plunderen de tenten en steken het kamp in brand. Knetterend verheft zich de vlam, en verschroeit de hoop lijken. Vroolijk en welgemoed trekken de Indianen heen, beladen met buit en scalpen.

VI. DE GROT DES VUURS.

Na ongeveer een uur lang de prairie te

hebben doorkruist komt de bende in een meer rotsachtigen streek. De graniet die den bodem der geheele prairie vormt, wordt op deze plaats door jongere lava's doorbroken; daar tusschen hebben zich kalkmassa's afgezet, die door de rustelooze werking van het water weêr afgevoerd, holen vormen die nu tot schuilplaats dienen aan deze uitgeworpen zonen der woestenij.

En daaronder kookt en woelt de bruischende vuurzee, door de spleten van het gebergte dringen fantastische sulfurdampen en gloeiende rookkolommen naar buiten, als onbetwistbare getuigen van de nabijheid van het centrale vuur. Hier treden de spoorzoekers het gebergte binnen en bereiken zij een hollen gang die veelvuldige bochten maakt. Zij passeeren een schildwacht en komen voor een donkere poortopening in de rots: Zij gaan binnen. Het is donker, pikdonker in den gang, die onder een bijna loodrechte helling het onmogelijk maakt langzaam te gaan.

Eindelijk vervangt een schemerachtig rood het vorig duister; wij treden in een uitgestrekte ruimte; door pijlers van graniet wordt het gewelf ondersteund. Korsten van gekristalliseerde zwavel bedekken de wanden, een breede spleet midden in het gewelf veroorlooft ons een blik te slaan in de ingewanden van het gebergte. Het kookt er, en bruist, en ziet en schuimt

en borrelt altijd door. De gloeiende metaal-massa zendt haar rood licht in den grot en verspreidt er een flauwe schemering, het doet de zwavelkristallen glinsteren en duizend kleuren aannemen. Als door een storm bewogen, slaat zij haar golven tegen den rots, met wier kruin zij soms gelijk staat. Verschillende gangen komen op deze ruimte uit. In een donkeren hoek ligt een wite gedaante in zwijm. 't Is Donna Seraphina! Van haar bloedenden vader afgerukt, werd zij door de woestelingen hier heen gesleept. In een inspringenden hoek verborgen hooren wij geldstukken tellen. 't Is don Gomez. Hij treedt de binnenkomende hoofden te gemoet en knoopt met hen het volgende gesprek aan.

Don Gomez: Is het volbracht?

De Ster: Ja, zeker!

Don Gomez: Allen zijn dood?

De Ster: Hunne asch strekt tot aas aan de jakhalzen der woestijn.

Don Gomez: Het kamp is verbrand!

De Ster antwoordt niet, maar haalt veelbeteekenend een gloeienden houtspaander uit zijn tasch.

Een glimlach van vergenoegen speelt over het gelaat van Don Gomez en terwijl hij een welgevulde beurs aan het opperhoofd overreikt fluistert hij tusschen zijne tanden: zie hier 15000 piasters.

Tsa. De goudstukken, die mijn broeder uitblaast, klinken goed.

Ramanouw: Zijn tong is niet gespleten, hij bemint zijn broeders de Apachen! Zijn woorden klinken even goed als zijne goudstukken.

„Bempoenin omahawa pète tacraseti oah! ala konin rù palanechi, moma ih kochin lomato. (*)

De Ster: De groote geest moge hem geleiden.

Don Gomez grijpt Seraphina's bewustelooze gestalte, werpt ze over zijn schouder; met een buks in de eene en een bundel papieren in de andere hand, wendt hij zich naar den uitgang.

Daar weêrklinkt op eens de oorlogskreet der Comanchen, door de echo's der grot honderdvoudig weêrkaatst. De vuurzee werpt haar schijnsel op ruiters, die met de oorlogskleuren der Comanchen beschilderd, in bonten wapentooi gehuld, de grot door den donkeren gang binnestormen. De Apachen grijpen weêr naar de wapens en in de ingewanden der aarde begint een verwoede strijd. De berg trilt, en uit de spleet stijgen doffe geluiden op. Don Gomez loopt doodsbleek van angst, overal rond om een uitweg te vinden.

(*) Wij hebben gemeend, deze zinsnede niet te moeten vertalen ten einde den aandachtigen lezer een denkbeeld te geven van de welluidendheid en bloemrijkheid der Apachen-taal.

Het brullende Bisonsoog doet langzamerhand de vijanden wijken. De terugtocht gelijkt naar een wilde vlucht, en onder een woest geschreeuw van „den geheimen uitgang” snellen de wilden, door de Comanchen achtervolgd, in een der gangen.

VII. HET UUR DER WRAAK.

Met het koude angstzweet op het gelaat met verwilderde gelaatstrekken en nog steeds met zijn schatten en Donna Seraphina beladen, ijlt Don Gomez met de anderen mede. Doodsmoê blijft hij telkens staan zonder dat hij kon besluiten zijne vaart te verminderen, totdat het loeiend gebrul der Comanchen hem tot dubbelen spoed aandrijft.

Eindelijk schemert het daglicht door de struiken, die den geheimen uitgang bedekken; haastig worden zij opengeschoven en op eens zien de overblufte Apachen, een kring van grensjagers voor zich, met de buks aan den schouder, het eene oog dichtgeknepen, het andere over het vizier op hen gericht. Met Don Rolando, Don Francisco en Candeza aan hun hoofd, versperren zij den uitgang.

Houd stand lafaards! roept Candeza; terwijl hij zijne manschappen waarschuwt om kalm te werk te gaan.

Met vastberaden bedaardheid stort Don Ro-

landa zich met zijne makkers op het commando „Vuur”, het rapier in de hand, op de onverlaten.

„Jong bloed is driftig,” mompelt Candeza en grijpt Tsa in zijn gespierde armen. Hij spant al zijn krachten in; een dof gekraak doet zich hooren en met verbrijzelde ledematen ploft de ongelukkige neder. Doch ook de dagen van den dapperen spoorzoeker zijn geteld, met een slag-zwaard gewapend snelt de Ster zijn makker ter hulpe. Van een voet beroofd valt Candeza neder. Doch niets kan den moed van dezen ongeëvenaarden krijger doen verflauwen. In een oogwenk is hij weder op de been en rijt den tegenstander met den tomahawk den buik open, zoodat de ingewanden tot op den grond hangen. Daarop ijlt hij henen om zich op den ellendigen Don Gomez te wreken; doch Ramanauw werpt zich op hem, met al de kracht den Indiaan eigen. Beiden vallen op den grond, een oogwenk schijnt de uitslag van de worsteling onzeker; daar verrijst Candeza, een bloedigen scalp triomfantelijk omhoog zwaaiende. (*)

(*) Wij kunnen de gelegenheid die hier plaats grijpt niet laten voorbijgaan zonder gewag te maken van den waarachtig beroemden fuselier der Citadel, een Nederlander, die den roodhuid verre in dapperheid overtrof. Met een enkel geweer gewapend, zag hij drie Franschen aankomen en hij schoot ze te neêr; slechts gebrek aan vijanden kon zijn moed beperken.

Mocht een der gevoelige lezeressen deze daad willen

Zoo viel de laatste der Apachen!

Don Gomez was gevlucht intusschen, Seraphina achterlatende in een der rotsgangen. Wellicht ware hij aan de vorschende blikken zijner vijanden ontkomen, zoo niet het klapperen zijner tanden hem had verraden.

Allen storten zich op hem met een akelig geschreeuw!

Hij gilt en vlucht vooruit.

Reeds heeft hij bijna den uitgang bereikt, maar daar achterhaalt hem de goddelijke wraak! Door de duisternis ziet hij de vuurspleet niet, en struikelende valt hij, onder het uiten van de vreeselijkste verwenschingen, met het hoofd naar beneden in den sulfurpoel.

Don Rolando was intusschen bezig geweest met Seraphina uit hare bezwijming op te wekken. Beiden vallen in elkanders armen en smaken het zalig genot van het nooit gedachte wederzien. Zij verhalen elkander het gebeurde en niet dan geruimen tijd nadat de aanrollende lavastroom hun kleed bijna heeft bevochtigd, verlaten zij de plaats des jammers, die voor hen was geworden tot een gelukzalig Paradijs, een Eden der Liefde en Dankbaarheid.

wraken, dan kunnen wij niets meer doen dan zeggen dat zij schoon is uit het oogpunt van vaderlandsliefde, willen wij niet komen op een kwestie die eenvoudig behoort op het gebied der bespiegelende metaphysika. Rkd.

VIII. BESLUIT.

Op de Haciendae del Norte heerscht weêr leven en beweging. Klokken luiden, horens schallen, trompetten klinken en vroolijk weêrgalmen de stemmen door de lanen waar peons, Comanchen en grensjagers onderling wedijveren in het dansen van den ballero. De priester heeft don Rolando Libramontes del re di Lammenaris, in den echt verbonden met Donna Seraphina della Bombadesa.

De scherpzinnige lezer heeft reeds bevroed dat de brief, waarin don Francisco gemeld werd, dat de samenswering, waarin hij was betrokken, was uitgelekt, door don Gomez werd opgesteld, ten einde hem in de prairie te doen vluchten met zijne schatten en zijne dochter. Natuurlijk zorgde hij er voor om den avond van dien brief op de Hacienda tegenwoordig te wezen om zich bij hen aan te sluiten. Op den dooden heuvel kocht hij de Apachenhoofden om, die Seraphina oplichtten en haar naar den Grot brachten, terwijl zij de peons doodden om alle mooglijke verdenking te voorkomen. Daar werd hij echter beluisterd door don Rolando die met zijne vrienden, de grensjagers, de karavaan was gevolgd. Zijn paard vond hij dood aan den voet van den heuvel, waardoor het hem onmogelijk werd Seraphina's oplichting te voorkomen. Candeza had echter

op zijn strooptochten den Grot des vuurs ontdekt en begreep dat dat de schuilhoek was der Apachen. Terwijl het brullende Bisonsoog den grot van voren aanviel, versperden de grensjagers den geheimen uitgang.

De schijnbaar levenlooze Don Francisco, door Don Gomez in de rivier geworpen, was weêr bijgekomen; een schampschot over zijn hoofd had hem alleen bewusteloos gemaakt en door den stroom der rivier werd hij naar de grensjagers toegevoerd. Niet langer kon hij Seraphina's hand aan haar redder weigeren, en bij de tehuiskomst werd er vroolijk bruiloft gevierd.

Gij lezer, die met afschuw de daden van Don Gomez en zijne handlangers hebt nagegaan, spiegelt u aan hun voorbeeld, en denk aan het woord des wijzen:

RAMP BAART SMARTE.

G. DRAMIA.

EEN ZANG OP DELFT.

WAT HET HART VAN DEN DELVENAAR ZEGT TOT DEN
TIJDSPIEGEL.

(Muziek van Longfellow, woorden van den Delvenaar.)

Zing mij niet steeds 't oude deuntje,
Delft is toch een lamme stad;
't Is een graf, waar alles sluimert,
Met een tombe als grootste schat!

Delft is wakker, Delft is waakzaam!
„Voorwaarts“ is haar ideaal!
't Slapen aan den Raad verweten,
Was slechts vuige lastertaal.

Geen ontwikkeling en geen kennis
Zijn der vrouw ten doel gesteld,
Maar de kunst, goed huis te houden
Met een heel klein beetje geld.

't Geld is schaarsch, en 't eten kostbaar;
 En de maag — wat men ook doe,
 Wordt, gelijk de dood, het eischen
 Van zijn offers nimmer moê.

In de huis- en kinderkamer,
 In de keuken, bij de wasch,
 Komt geen neuwijs vol geleerdheid,
 Maar een flinke vrouw te pas.

't Geeft wat, algemeene kennis;
 „Goed discours,” och mallepraat —
 Kook de pot en zorg dat alles
 In het huis naar orde gaat.

Domme moeders toonen daaglijks
 't Nut door haar verspreid op aard,
 En wat onuitspreekb'ren zegen
 Niet haar rijke liefde baart.

Liefde, die men niet kan leeren
 Uit een boek — integendeel,
 Wat het hoofd wint in geleerdheid,
 Derft het hart ook evenveel.

Juich dan, lieve, delftsche Schoone,
 Dat de raad u trouw behoedt
 Voor 't verderf van de geleerdheid,
 Die het hart versteenen doet.

BLADVULLING.

Mijn vriend! hebt gij wel ooit bedacht,
 Wat groot gevaar er schuilen zou,
 Als Amor eens zijn boog en pijl
 Voor mitrailleuses ruilen wou?

Dat kwam mij nooit nog in den zin
 Maar wat toch werd er van de min?
 Hoe zouden de ouders praten?
 Wat werd er wel van u en mij?
 Schoot Amor op een danspartij
 Petroleum granaten!

De Literatuur aan de Polytechnische School.

't Is een harde noodzakelijkheid, wanneer men iets wil schrijven en men dan beginnen moet met reeds verschooning te vragen voor het ter neêr schrijven van het opschrift. Verschooning is misschien wat sterk, maar toch klinkt de titel wel wat verheven, belooft hij meer dan de schrijver geven kan. Ge moet het echter voor lief nemen, het opschrift blijft, want het heeft ten minste de eigenschap van te zeggen wat het zeggen moet.

Zie dat opschrift dan eens goed onder de oogen, en begin met te letten op het „aan de Polytechnische School.” Dat is zeker een duidelijke omschrijving: wij Delftsche studenten, vinden elke opheldering schier beleedigend, maar ik vraag nogmaals om verschooning, waarde lezers: ik wou hier graag even mijn' weidschen titel verdedigen, en op gevaar af van te zeggen, wat ge allen weet, er op wijzen dat literatuur aan de P. S. heel iets anders is, dan in het algemeen literatuur onder studeerende jongelui.

Ieder weet dat de studenten der Nederlandsche universiteiten de Delftsche jongelui nog niet openlijk als broeders erkend hebben, en waar de stichting dier universiteiten zich in de grijze oudheid verliest, hebben ze zeker aanspraak op een historisch prestige. Laten wij echter eens nagaan welk verschil er tusschen hen en ons bestaat, en ons daarbij dan niet verdiepen in de vraag of dat verschil in aanmerking behoort genomen te worden bij het vraagstuk, of het toereiken eener officieële broederhand billijk of wenschelijk is.

Eeuwen is het geleden dat Plato aan zijne jongelingen in de boschjes der Academie zijne wijsgeerige beschouwingen mededeelde, het oorspronkelijke type van student behoort dus tot de geschiedenis. Toch is het hoofdkenmerk van student niet verloren gegaan; ook in lateren tijd is hij iemand die zich bezig houdt met het beoefenen van positieve en speculatieve wetenschappen, om redenen van praktischen aard meestal in eene groote stad met anderen vereenigd. Hij hoort daar wat die wetenschappen zijn, en wat vroeger daarin is gedaan, hij studeert om die wetenschappen te leeren kennen, hij beoefent ze om haar zelven, hij bereikt het volkomenst zijn doel, wanneer hij die wetenschappen ook eene schrede verder brengt. Zoo gauw hij het geleerde in toepassing wil gaan brengen, de verkregen uitkomsten wil gebruiken

tot eenig praktisch doel, verloochent hij zijn studenten-type. Het einddoel, dat men met studeeren beoogt, is bijna altijd het stichten van nut, met behulp van het geleerde, en de student onzer tegenwoordige universiteiten is slechts ten halve een beoefenaar van wetenschappen uit wijsbegeerte: een nieuwe factor is opgetreden, de tegenwoordige maatschappij neemt alle talenten voor zich in beslag, en vergunt nog slechts aan eenige weinigen, om door een bloot wetenschappelijk leven en werken de zuivere wetenschap te ontwikkelen en verder te brengen.

Nu de student aan de Polytechnische School. Het studeeren om de wetenschap zelve komt hier veel minder voor, ja is hier tot op zekere hoogte misplaatst. De Polytechnische School zelve stelt zich reeds voor een groot deel ten doel, om ons door de kennis der positieve wetenschappen, bekend te maken met hunne toepassing, de praktijk is daar tot studievak verheven, en neemt hoewel ten onrechte, soms het voorkomen van wetenschap aan. De Delftsche studenten hebben dus eigenlijk geheel met het oorspronkelijke type gebroken.

Meermalen worden wij echter voorgesteld als een tusschenvorm tusschen eigentlijke studenten en personen, die zonder voorbereidende studie hunnen werkkring aanvangen. De onjuistheid dier voorstelling valt dadelijk in het oog:

een tusschenvorm zou zijn een persoon, die ja tot eene zekere hoogte zich meester maakte van hetgeen zijne voorgangers hebben nagelaten, maar die toch eigenlijk onvoorbereid in zijne werkkring treedt, die door oefening het hoe? leert beantwoorden, maar slechts een flauw begrip heeft van het waarom? Wij senaren ons volkomen aan de zijde van hen, die eerst onbevanging studeeren, positieve kennis opdoen, die beginnen met het verzamelen van de ervaring onzer voorgangers, voor zij zelfstandig willen gaan werken, en beschouwt men dit als criterium van student zijn, dan zou ik wel eens éenen universitarist willen zien, die tegen onze polytechnische studenten op kan. Wij hebben ons verder begeven op den weg der consequentie dan de universiteiten, wij zijn verder van het oorspronkelijke studenten-type dan zij, maar wij vertegenwoordigen meer dan zij een beginsel, wij zijn een tweede type geworden.

Welk nu den voorrang verdient? het eerste, het is het oudste en het verhevenste, wij Delftsche Studenten erkennen zelfs het aantrekkelijkste, maar het is slechts de voorrang, dien wij aan dat type gunnen, aan innerlijke waarde en nut wegen zij volkomen tegen elkander op. Beiden moeten onafscheidelijk verbonden zijn en samenwerken om het meeste nut te stichten; laat dus de oudere broeder, bewust dat hij de oudste is en dus den voorrang heeft, den jongeren de

hand toesteken en hem helpen, want hij wete, dat waar zij zich van elkander verwijderen, beiden omkomen.

Het fijne verschil in doel en streven is echter niet het eenige, wat de studenten der Polytechnische School van die der Universiteiten onderscheidt, want de hoofdzaak der verscheidenheid ligt in de omstandigheden waarin beide verkeereren. Beiden zullen eens in den eenen of anderen werkring der maatschappij treden, en daarin trachten het meest mogelijke nut te verspreiden. Daartoe is voldoende kennis van hun vak en van de positieve wetenschappen die het beheerschen, een noodzakelijk vereischte. Maar wij streven naar een hooger doel, wij zijn niet tevreden met het vervullen van onze plichten in onzen werkring, neen wij willen ook daarbuiten werkzaam wezen, wij willen ook als mensch invloed uitoefenen op andere menschen — en daartoe is algemeene ontwikkeling een eerste vereischte. Wij moeten steeds door-drongen zijn van de onverbiddelijke waarheid, dat eenzijdigheid doodt, en dus ook daar, waar het geldt, eene eervolle plaats in de maatschappij in te nemen.

Die algemeene ontwikkeling verkrijgt men langzamerhand, door kennismaking met personen, in hunnen omgang en in hunne geschriften. Aan de universiteiten is de persoonlijke omgang veel omvattender, daar zijn jongelui, die de

hoofdbronnen van algemeene ontwikkeling tot hunne hoofdstudie maken, daar zijn literatoren, staathuishoudkundigen, historici, enz. Door het altijd wisselende contact dier verschillende faculteiten, zijn de studenten eener universiteit meer dan iemand in eene gunstige verhouding geplaatst. Meer dan wij, wij hebben ja ook verschil van studie, totaal uiteenlopende studievakken zelfs, maar wij missen geheel die vakken, die juist zoo bijzonder tot algemeene ontwikkeling bijdragen. Wij moeten dus het evenwicht herstellen door het beoefenen van letterkunde, en wel beter dan een niet-literarisch student aan eene universiteit, eerst dan behoeven wij niet meer bij hen achter te staan. Dat is dan ook de rede van de exceptioneele belangrijkheid van het beoefenen van literatuur aan de Polytechnische School.

Eene van de instellingen, waarop ons vaderland het meest kan bogen, is, niettegenstaande zijn vele gebreken, ons middelbaar onderwijs. De wetgever heeft hier op meesterlijke wijze de beide beginselen in hunne ware verhouding geplaatst. Waar het groote belang van algemeene ontwikkeling meer en meer wordt gevoeld, heeft dat denkbeeld verwezenlijking gekregen in de wet op het middelbaar onderwijs, toen zij de hoogere burgerscholen schiep, en tevens hunne inrichting aangaf. Naast het onderwijs in scheikunde en natuurkunde, vindt dat in geschiedenis en

letterkunde eene plaats. Heeft men nu de hoogere burgerschool doorloopen, dan is men voldoende met materieele kennis toegerust, om zich met vrucht voor te bereiden voor den eenen of anderen werkring der maatschappij, en tevens zijn de sluimerende vermogens opgewekt, om zich in het werkelijke leven veelzijdig te ontwikkelen. Dan maakt men zich langzamerhand vertrouwd met de groote schrijvers, men doet menschenkennis op op groote schaal, wereldkennis van eeuw tot eeuw verzameld en vermeerderd, kortom men bereikt op zijn minst eene ontwikkeling, verre boven die, die men in één menschenleven door eigen ondervinding kan opdoen. Zonder die ontwikkeling heeft de grootste materieele kennis weinig waarde, en men kan nooit ander nut stichten, dan als een werktuig in de hand van een' ander.

De Studenten der Polytechnische School hebben allen een' dergelijken cursus doorge maakt en zullen nu zelfstandig hunne opvoeding voltooien. De gelegenheid, die hun gegeven wordt, stelt hen volkomen in staat met grondigheid de vakken te bestudeeren, waarin zij naderhand zullen werkzaam zijn.

De weg tot het opdoen van de noodige bekwaamheden is dus volledig afgebakend. Zij worden volkomen toegerust tot den strijd des levens, hun ontbreekt nog slechts het bezielend

element, de levendmakende geest. De vatbaarheid om dien te ontvangen is in hen opgewekt en het overige wordt aan hen overgelaten. Zij genieten reeds vele voordeelen van het academieleven, zij hebben dat allen gemeen, de een trekt er slechts meer voordeel uit dan de ander. Welnu — wat er meer te doen valt, ligt voor de hand: voortgang op den op de burgerschool ingeslagen weg, beoefening van letterkunde, zoo algemeen mogelijk, en alleen dan wanneer Delft daarin voorgaat, kan ons corps eene schitterende plaats in de rij der studentenkorpsen innemen.

Onder hen, die dat groote nut van het beoefenen van — voor ons diletteeren in — letterkunde toegeven, zijn er, die beweren, dat de Polytechnische School zelve daarin moet voorzien. Maar men verliest dan twee zaken uit het oog: vooreerst, dat de Polytechnische School, als inrichting van onderwijs, slechts ten doel heeft, ons voor te bereiden tot een werkzaam nuttig leven door ons zoo goed mogelijk wetenschappelijk en praktisch op de hoogte van ons vak te brengen, zoo dat zij geen ruimte beschikbaar heeft voor iets anders, dat niet op haren weg ligt. Vervolgens, dat algemeene ontwikkeling op eene geheel eigenaardige wijze verkregen wordt; de eerste is objectief, voor allen gelijk, deze daarentegen is subjectief, persoonlijk, wanneer daaraan slechts eerst eene

richting en een zin gegeven is, moet zij aan ons zelve overgelaten worden.

Er is zeker geen schooner lens voor studenten uit te denken dan het woord, dat wij zoo dikwijls op de lippen hebben „Vrije Studie”. Wanneer vrije studie werkelijk bestaat, moet men ze noodzakelijk in de eerste plaats vinden op het gebied der algemeene ontwikkeling. Heeft men de voorbereidende studien vaarwel gezegd, dan verliest men tegelijk alle leiding bij het beoefenen der letterkunde, en *alleen vrije studie* kan dat gemis aan leiding vergoeden. Maar zij vordert tegelijk geestkracht en moed. Ons werk, onze polytechnische studien vorderen reeds eene zekere mate van inspanning en is men niet doordrongen van het gevoel, dat eenzijdige ontwikkeling weinig waarde heeft, dan brengen de omstandigheden het mede, dat de letterkunde overboord wordt gegooid, of dat men zich van haar bedient, tot tijdpassering en amusement, in zooverre als dat mogelijk is zonder inspanning.

Piaget, sprekende over den tijd van Malherbe, zegt: „De ce moment le genre licensieux se sépare „de la bonne littérature, pour pulluler dans „l'ombre” Wij kunnen dat woord zeer goed overnemen, door te doelen op het oogenblik, dat wij het studentenleven intreden. Vóór dien tijd heeft men niet veel gelezen, en dan meestal nog op aanraden van ouders en onderwijzers,

en wij hebben een' natuurlijken afkeer van alles wat ons sterk wordt aangeraden, op de meeste burgerscholen wordt dan ook de smaak der verboden vruchten meer geproefd, dan bepaald noodig is. Maar geheel anders wordt de zaak, wanneer men eens student is. Er is geen sprake meer van aanbevelingen of waarschuwingen, alles ligt voor ons open, alleen smaak is de wegwijzer, en werpt men zich nu op onzedelijke lectuur, dan bewijst dit, dat er hoegenaamd geen schoonheidsgevoel is ontwikkeld, er is niets dat dien bedorven smaak kan herstellen of in evenwicht houden, en — „de ce moment „le genre licensieux se sépare de la bonne littérature, pour pulluler dans l'ombre.”

Men zal echter nauwelijks éene studenten-kamer kunnen vinden, waar niet eenige klassieke schrijvers in hunne moedertaal op boekenhanger of lessenaar prijken; wij mogen dus veilig aannemen, dat iedereen in meerdere of mindere mate, vroeger of later, de behoefte aan kennis van letterkunde heeft gevoeld. Dat men zich boeken aanschafft is echter geen bewijs dat men ze ook gebruikt, en het is dus niet met een paar woorden te zeggen, wat er onder ons aan letterkunde wordt gedaan. Echter over het algemeen neemt men zeer trouw kennis van de moderne literatuur. Komt er een werk uit, dat door den naam des schrijvers of door den titel ons aantrekt, men vindt het spoedig in vele

handen, ons letterkundig leesgezelschap zendt het, soms reeds voor velen overbodig ter lezing rond, het is het onderwerp van vele gesprekken, en niet alleen binnen beperkte vriendenkringen, het is tegelijk als het ware een aanknoopingspunt voor allerlei jongelui, die elkander slechts nu en dan ontmoeten. Het is ook niet te verwonderen, want eenmaal op de hoogte van de letterkunde van den tegenwoordigen tijd, heeft men een' aanbevelingsbrief voor alle kringen en gezelschappen ook buiten ons corps, en het is eene van de gemakkelijkste wijzen, om zich met een letterkundig waas te bekleeden. Als zoodanig heeft het ook zijn groot nut en genoegen, dat waas is een waarborg voor eenige bekendheid, en stelt zodoende de gelegenheid daar, om zonder eigen studie, door onderlinge bespreking, nog veel op te doen.

Wie niet eenigermate met de moderne letterkunde bekend is, doet ook zonder uitzondering niet aan de klassieke; jammer dat wij daaruit niet mogen besluiten, dat iedereen die nu en dan eens een pas uitgekomen roman leest, wel aan klassieke letterkunde doet. Velen laten het er bij, herlezen soms eens eenige bekende zaken, maar gaan niet door. De kennismaking met klassieke schrijvers kost inspanning, biedt dan ook eenige meerdere bezwaren aan de hand, en beloont oppervlakkig niet zoo zeer.

Daar het bij ons polytechnikers altijd dilet-

teeren in letterkunde moet zijn, zoo ziet men ook meestal, dat iedereen eene taal meer bijzonder verkiest, waarop hij zich hoofdzakelijk toelegt, en die hem daardoor ook zoo veel gemakkelijker valt; maar het is opmerkelijk, dat er veel meer Duitsch en Engelsch dan Fransch of Hollandsch gelezen wordt. De reden is zeker voor een groot gedeelte daarin te zoeken, dat over het algemeen de docenten in Duitsche en Engelsche letterkunde onzen smaak voor hun vak beter weten te ontwikkelen, want, wat taalkennis aangaat, zoo ziet men na verloop van een paar jaren, door het uitsluitend gebruik van Fransche en Duitsche leerboeken, dat, wanneer men zich niet bepaald bezig houdt met Engelsche letterkunde, er van de Engelsche taal al heel weinig overblijft. Vooral Fransche letterkunde is heel weinig bekend, de schrijvers der 17^e en 18^e eeuw vindt men slechts nu en dan in eene boekenkast; leest men nog hier en daar de Lamartine, de Musset of Victor Hugo, zelden of ooit Corneille of Racine, Voltaire of Rousseau.

Dit is zoo in het oog loopend, dat men bijna zou durven vragen, of het ook mogelijk is, dat de Fransche letterkunde, afgescheiden van taalkennis en smaak over het algemeen minder belang inboezemt, want ook buiten ons corps kan men in vele gevallen hetzelfde opmerken.

Verliezen we niet uit het oog, dat het met

aandacht en verstand lezen van groote schrijvers, misschien niet zoo veel waarde heeft als onderwerp van gesprek met dames, maar voor ons oneindig meer nut heeft, dan eene groote belezenheid in minder groote mannen. Hunne verbazende kennis van menschelijke hartstochten en neigingen, in het algemeen de hun zoo bijzonder eigene opmerkingsgave en het vermogen dat alles in behagelijken vorm wêer te geven, hunne verheven stemming, hun edel doel, zijn ons zoovele wegwijzers op ons pad, zoovele aansporingen ten goede, die zoo dubbel nuttig zijn, omdat zij niet tot ons komen op eenig gezag, maar omdat wij ze zelve ontdekken.

Dikwijls verbergt men zijne onverschilligheid omtrent groote schrijvers achter het masker van de kosten, aan hun bezit verbonden. Het is waar de leesbibliotheken voorzien slechts in eenen tak van letterkunde, en men kan zich onmogelijk alles maar gaan aanschaffen; maar men bedenke twee zaken, ten eerste, dat de leden van ons corps gesamentlijk eene vrij voltallige verzameling bezitten, en dan dat er bij ons volmaakt voldoende „esprit de corps” is, om uit ieder anders bibliotheek werken te leenen.

Voor een paar jaren heeft de heer Funke een' aanvang gemaakt, met het uitgeven van eene reeks meesterstukken van buitenlandsche letterkunde, tot zeer goedkoop prijs, en die uitgave heeft in Delft een bijzonder gunstig

onthaal gevonden. Zij is een machtig middel geweest, om ons bekend te maken met schrijvers, die anders voor ons gesloten zijn, met Tasso, Dante, Tegner, Kalidasa: jammer, dat thans daarin slechts vertalingen voorkomen uit talen, die wij allen machtig zijn, en dat de inhoud dus of bekend is, of althans minder gelezen wordt. Indien de uitgever kon besluiten om zooveel mogelijk bekendheid met buitenlandse letterkunde te bevorderen, door vertalingen te geven van werken, die niet onder elks bereik vallen, van Grieksche en Romeinsche schrijvers b. v., dan zou hij veel meer nut stichten en bij ons een veel gunstiger onthaal vinden.

Ieder onpartijdig beoordeelaar zal ten volle beamen, dat er in ons midden bijzonder veel gelezen wordt op het gebied der literatuur van den dag, brochures, tijdschriften en couranten. Men wil op de hoogte blijven van wat er voorvalt, ja — men heeft soms periodes, waarin men ongelukkig is, als men één' dag zijn courant heeft verzuimd. Dat mag, abstract beschouwd, een weinig belagchelijk schijnen, het is een bewijs van belangstelling en ieder zal erkennen, dat wanneer eenigen tijd die belangstelling verflauwd is, zoodat men b. v. niet eens naar zijne dagelijksche courant omziet, men bijna altijd naderhand op die periode met leedwezen terug ziet. Men was lusteloos en onverschillig, en dat sproot niet voort uit de meerdere of mindere

belangrijkheid der wereldgebeurtenissen, maar uit eene inwendige algemeene lusteloosheid. Hetzelfde geldt in mindere mate van de brochures en tijdschriften, daar verraaft veelal groote belangstelling ook groote energie. Wanneer deze of gene oude van dagen die belangstelling in vragen, die ons niet persoonlijk aangaan, politieke tinnegieterij of veelweterij blijft te noemen, zijn wij daar tamelijk onverschillig onder, en storen er ons niet aan, maar hooren wij diezelfde denkbeelden uit een jeugdigen mond, dan geeft dat ons een' indruk van geblaseerdheid en lusteloosheid, die ons verontwaardigt. Die verontwaardiging is instinktmatig, wij gevoelen dat een dergelijke toestand ons volkomen vernedert, en dat wij daardoor spoedig zouden gedwongen worden tot de openlijke erkenning, dat wij geen recht hebben om ons met andere studenten op eene lijn te stellen. Wanneer men duldt dat eene dergelijke beschouwing uitgesproken wordt, laten wij lafhartig toe, dat men het Delftsche Studenten-Corps tracht te declineeren; waar die beschouwing wortel geschoten heeft, is ze een bewijs van demoralisatie, en is iedereen verplicht haar te bestrijden met alle wapenen, die onder zijn bereik zijn. Vraagt ge of die kanker in ons midden bestaat? als zoodanig bijna niet, maar toch ziet men hier en daar het begin der kwaal. Zoo ver is zij echter niet doorgedrongen, dat

men haar niet als kwaad erkent, neen, wij gevoelen allen nog instinctmatig dat die belangstelling in de vragen van den dag, dat die ons ingegeven wordt door onzen innerlijken dorst naar kennis en waarheid, en wij vertrouwen op onze krachten, om, zij het dan al niet dadelijk, dan toch eens, uit dien chaos den kosmos te scheppen.

Juichen wij die belangstelling in periodieke letterkunde daarom van harte toe, maar vergeten wij niet, hoe juist het lezen van groote schrijvers ons leert onze denkbeelden te ordenen, en dat wij daardoor naderhand eerst het volle nut van die periodieke letterkunde kunnen trekken.

Ieder Delftsch Student heeft zeker eene uitnemende gelegenheid tot kennismaking met deze geschriften, de leeskamer der Phoenix is zoo gezellig en doelmatig mogelijk. Alleen zou het ter lezing leggen van meerdere buitenlandsche bladen velen niet onwelkom zijn, en zou er eene eenvoudige inrichting kunnen getroffen worden, om ons een gemakkelijk overzicht te geven, van de brochures en tijdschriften, die voortdurend aanwezig zijn.

Een van de dolste argumenten, dat hier wel eens tegen lezen wordt aangevoerd, is zeer zeker dat men er geen' tijd voor zou hebben. Men kan er zich kortweg afmaken door de opmerking dat men altijd tijd heeft, indien men hem zoekt, maar wanneer gij werkelijk uwen tijd consciëntieus afmeet en er toch geen' vindt, wat dan?

dan meet gij met een' verkeerden maatstaf. Gij hebt zooveel tijd voor uwe studie noodig, maar weet ge niet dat de studie er op ingericht is, om door uwe eigene intellectueele ontwikkeling, tot een goed geheel gevormd te worden, en dat gij dus eene wanverhouding in het leven roept: dat ge even dwaas doet als hij, die al zijn' tijd voor letterkunde gebruikt, en totaal schijnt te vergeten, dat hij student is aan de Polytechnische school.

Misschien ook verdedigt ge u, door nederig te verklaren, dat ge u niet in staat gevoelt, zoovele zaken te gelijk in het hoofd te hebben, en u daarom maar liever alleen met uw vak bemoeit. Gij zult moeten toegeven, dat ge even eenzijdig redeneert als degenen, die het middelbaar onderwijs te veelvakkig vinden, en die daarom voorstellen er uitsluitend positieve wetenschappen te onderwijzen.

Maar moet ge volstrekt werken, dan weet ik nog raad. Er bestaat namelijk ook eene polytechnische literatuur. Verdiept ge u daarin, dan zijt ge vrij wel origineel. Zij ligt bij ons wel het meest voor de hand, en toch word zij het minst beoefend. De bibliotheek der Polytechnische school moge er een' schat van bezitten, die is klaarlijk bestemd tot aanvulling van onze verzameling leerboeken, maar niet om daar gezellig te gaan zitten lezen, en te zien hoe zuivere wetenschappen in een schoonen vorm

kunnen worden medegedeeld. Het leesgezelschap Minerva voorziet ook slechts voor een zeer klein gedeelte in die behoeften: kortom, verdiept ge u in polytechnische letterkunde, gij zijt origineel.

Wilt ge dan nog eene poging wagen, zoek naar kunstliteratuur. Zij is op de bibliotheek. Als gij daar dan zit, houd dan tegelijk eens aantekening van het aantal jongelui, die daar in den loop van een' avond komen, en vergeet u toch nooit zoo, dat gij hoed, stok of cigar binnen de enceinte brengt, want dan komt

Men zou zich aan eene groote onrechtvaardigheid schuldig maken, wanneer men, bij een overzicht van de literatuur aan de Polytechnische school, geen melding maakte van vele algemeene en bizondere gezelschappen, die tot hare bevordering bijdragen. Wij hebben er reeds een tweetal ontmoet, en hebben nu nog eenige oogenblikken stil te staan bij een aanzienlijk aantal dispuutgezelschappen, met hunne koningin „Vrije Studie” aan het hoofd. Disputen karakteriseeren volkomen den geest der leden, daar wordt met aandoenlijken trots het eerste zelfgemaakte stuk voorgelezen, terwijl door het hoofd allerlei gedachten over de toekomst dwarrelen; daar worden de belangrijkste vraagstukken het zuiverst gesteld, omdat zij alleen uit overtuiging worden verdedigd en aangevallen; daar heerscht de ware studenten-geest, die zich

uit in vroolijkheid, zelfvertrouwen en lust tot ontwikkeling. Die disputen, en vooral wanneer zij opgericht worden door jongelui van het eerste jaar, zijn tevens de plaats waar menige strijd wordt gevoerd om het persoonlijk overwicht over de anderen, en waar tevens menige persoonlijke eigenaardigheid, goed of kwaad, door den invloed der anderen wordt onderdrukt. De vorming van zoo'n dispuut, dat soms in een opgewonden oogenblik geschiedt, beslist dikwijls over de geheele toekomst van de leden.

Daar zij gebaseerd zijn op oorspronkelijk werk, ziet men hoewel zij „alles, was auf der Erde, und in dem Himmel ist, umfassen”, bij meest allen eene duidelijk sprekende neiging voor het letterkundige. Daar toch kan zich bij voorkeur de persoonlijkheid van den schrijver openbaren, daar alleen kan hij oorspronkelijk wezen. Dit in aanmerking nemende, dienen de eigentlijke werkzaamheden der disputen dan ook hoofdzakelijk tot vermeerdering van letterkundige kennis, en dragen op die wijze ook de meeste vruchten. Vooral onder deze gedaante, scharen zij zich allen om hun hoofd „Vrije Studie”, dat de neiging der andere gezelschappen in werkelijkheid veranderd heeft, en geheel een letterkundig kleed heeft aangetrokken. Ieder Delftsch Student is trotsch op het eenige Vrije Studie, waarvan een ieder lid is. Is elk Delftsch Student ook trotsch op het dispuut,

waarvan hij lid is? Die vraag moet ieder voor zich beantwoorden, en het antwoord moet gunstig luiden, wanneer hij — bedenkende, dat het een der machtigste wapens is in den strijd der intellectueele ontwikkeling; dat daar geordend wordt, wat in verwarring in het hoofd rondzweeft; dat daar de opvoeding wordt voltooid, alle verandering afsluitend, — wanneer hij dat bedenkende, voorzichtig is geweest in de keus zijner medeleden, rond en vrijmoedig zich aan hen openbaart, niets verzwijgt, maar dan ook alles aanhoort, en zodoende een' vriendenkring maakt, die de hechtste waarborg is voor de nuttigheid der werkzaamheden.

Gelooft ge aan de levensvatbaarheid van de literatuur aan de Polytechnische School, waarde lezer, werp anders nog even een' blik op den Almanak. Die is, wel niet het beste, maar toch zeker het sprekendste bewijs voor de waarheid. Is iedere almanak niet het bewijs, dat er nog wel degelijk intellectueel leven in ons midden huist? Die stukjes, daarin voorkomende, zij mogen geene bijzondere verdienste, geene letterkundige waarde hebben, zij bewijzen dat er in ons corps leven is, dat velen naar vermogen trachten zich te ontwikkelen, en door hunne pogingen anderen op weg willen helpen. De verschillende redactie-commissieën zouden hier nog veel licht voor ons kunnen doen opgaan,

indien zij eens mochten vermelden, hoe groot het aantal inzenders wel is, want wordt een stuk niet geplaatst, om welke reden dan ook, het is en blijft een bewijs van energie — moge het zijn beneden het middelmatige, het is een streven naar vooruitgang. Een stuk, dat niet geplaatst wordt, stelt te leur, kan ontmoedigen, maar na korteren of langeren tijd komt zonder uitzondering de wraakzucht, en men wreekt zich door dat men eindelijk slaagt. De almanak, hoe gebrekkig ook, is een van de lichtpunten van ons corps; hij maakt het bekend aan de buitenwereld, en doet het zedelijk als rechtspersoon erkennen. —

Wanneer ooit gemis aan geestkracht, en eene ontzenuwende logica ons zoover zouden brengen dat wij erkenden ons te vreden te moeten stellen met eene voldoende kennis van ons vak, dat wij alle hogere aspiratiën zouden laten varen, ja dan zouden wij de eersten zijn, om den almanak, als eene spottende herinnering aan het verledene, zoo snel mogelijk te vergeten: maar wij gelooven aan de geestkracht, aan de toekomst van ons corps, en wij weten dat tot nog toe zijn bestaan aantoon, dat mogen de omstandigheden waarin wij geplaatst zijn, ongunstig zijn, er toch een machtig streven naar algemeene ontwikkeling bestaat.

WOODASS.

WENSCHEN.

Een ander smachte
 Naar roem en eer
 't Zijn beet're dingen,
 Die ik begeer.

'k Gun u de weelde
 En ook de pracht,
 Zij worden beiden
 Door mij veracht.

En toch mijn wenschen
 Zijn lang niet klein,
 Van daar dat ze altijd
 Nog wenschen zijn.

'k Verlang een woning
 Te midden van
 De schoonste dreven
 Die 'k denken kan.

En aan mijn zijde
Een aardig kind,
Van achttien-jaren,
Dat mij bemint.

Een zoet lief wezen,
Mij dier en trouw,
In 't kort: een goede
En lieve vrouw.

M.

ALBUM BLAADJE.

Amice! 'k zie met veel plaizier,
De stevigheid van het papier,
Waarop ik dit ga schrijven.
Gebruiken kunt gij 't nu toch niet,.....
'k Omschreef het U niet gaarne juister,
Waar in het akelige duister,
Zoo menig blad het aardsch tooneel verliet.
Meer voeg ik hier niet bij,
Want leest gij dit, gij denkt aan mij.

SCHETSEN

MET DE PEN.

Een welgemeende zoen klonk in het voorportaal, en een oogenblik later trad Louise, gevolgd door haren aanstaande, de gezellige huiskamer van de familie Bindsen binnen.

Die aanstaande was een jongmensch van middelmatige lengte, donker krullend haar omringde het fijn besneden gezicht, waarop een klein snorretje als sieraad niet misplaatst was.

Hij trad met eene zekere vrijmoedigheid op Mevrouw Bindsen toe, die met vergenoegden ernst de kopjes van haar koffijblad waschte, en nu haastig hare nog blanke handen afdroogde, om de toegestokene aan te nemen.

De oude majoor Bindsen kwam van achter zijne courant te voorschijn, om den aanstaanden schoonzoon welkom in den huiselijken kring te heeten.

Zulk een binnenkomen in eene kamer, waar men eerst sedert kort wordt toegelaten, is altijd een kritiek oogenblik, maar voor Willem Breeveld

(want zoo heette de aanstaande) zou dat oogenblik ditmaal zeer kort duren; want naauwelijks had de gulle welkomstgroet van Mijnheer en Mevrouw Bindsen plaats gehad, of hij voelde zijne beide armen belast met twee dikke zware jongens, die graag de stoeipartij van den laatsten Zondag zouden willen herhalen.

Dit was echter volstrekt de bedoeling niet van Willem; de beide jongens werden daarom afgeschud en over elkander gerold, waardoor de vechtersbazen een oogenblik tijd verloren, van welken Willem gebruik maakte om de deur uit te loopen, wel wetende, dat Louise even te voren de kamer verlaten had.

I.

— „Mag ik binnen komen?” klonk Willems stem voor de deur van het boudoir van Louise.

— „Wel zeker!” antwoordde een vriendelijk stemmetje.

Snel werd de deur geopend, en even snel werd zij door Willem van binnen op slot gedaan, want hij hoorde reeds de twee jongens aankomen, die den trap opstormden om hem na te zetten.

— „Toe Willem! kom nu een beetje rustig bij me zitten praten.”

— „Ik wil wel,” en meteen nam Willem naast Louise plaats op de kleine groene trijpen sofa.

— „Het zijn een paar aardige jongens,” ging Willem voort, — „ik geloof dat ze zoo'n dag heel wat afvechten.”

— „Wel ik geloof, dat jij ook nog wel eens flink meê zou willen doen,” hernam Louise, haar tapisseriewerk op eenigen afstand met zelfvoldoening beschouwende.

— „Of ik,” hervatte Willem — „het is een heerlijk gezicht dat ravotten. Nou ik heb daar ook wat aan gedaan: als ik Zondags vrinden bij me had, dan moest er altijd een of ander spel uitgedacht worden, dat noodzakelijk op vechten uitliep. Maar die kleine vechtpartijen waren de oefenschool voor de groote batailles, die geleverd werden op straat tusschen twee scholen. Die batailles werden in de vormen geleverd, dat kan ik je verzekeren. Heele avonden werden besteed om wapenen te maken, terwijl alles na een vooraf beraamd plan ten uitvoer werd gebracht. Ik ben bepaald mijn carrière misgelopen.”

— „En ben je dan nu niet tevreden?”

— „Of ik tevreden ben,” hernam Willem, terwijl hij een weinig dichter naar Louise schoof en zijn arm op de leuning der sofa liet rusten.

Louise zag hem schalksch aan.

— „Nu Lousje! geloof je me niet?” vroeg Willem na eene korte pauze.

Willem behoefde dit waarlijk zoo niet te verzekeren. Ge hoeft hem daar maar te zien zitten

in dat aardige kleine boudoirtje, zoo eenvoudig maar toch zoo smaakvol gemeubeld. Het licht grijze behang, bezaaid met blauwe vergeet-mijnietjes en witte lelietjes-van-dalen, het zwart houten ameublement met groen trijp, de kleine étagère met smakvolle ornamenten, het werktafeltje, omringd van eenige makkelijke stoeltjes, voor het geopende venster, dat uitzag op een' kleinen tuin, waar de verschillende bloemen zich in het middagzonnetje koesterden. Dat alles vormde met de lieve bewoonster zulk een harmonisch geheel, dat eene verzekering daaromtrent van Willem geheel onnoodig was.

— „Wel zeker geloof ik je,” hernam Louise, „maar je wilt door een complimentje weêr van je à propos afdwalen.”

— „Nu waarop moet ik je dan antwoorden?”

— „Op 't geen ik je gevraagd heb.”

— „Maar lief Lousje! hoe kan ik daar nu op antwoorden; ik ben nog veel te kort advocaat geweest om te kunnen oordeelen of het mij altijd zal blijven bevalen; maar ik ben bang, dat ik nooit goed zal kunnen werken, wanneer ik weet, dat mijn lief vrouwtje in de andere kamer zit,” en meteen sloeg Willem zijn' arm om haar middel en nam haar handje in de zijne.

— „Foei, dat is ondeugend,” hernam Louise zich geheel in zijn' arm overgevende, terwijl een vriendelijk glimlachje om haren mond speelde.

— „Het is toch heusch zoo, lieve Louise,”

hervatte Willem eenigszins ernstiger, — „het is geen losse inval, maar ik spreek uit ondervinding. Je kunt je niet voorstellen hoe moeilijk het me viel het laatste jaar degelijk aan mijne studies te blijven; ik had je reeds lang gekend, lieve Louise, in den laatsten tijd echter stondt je me altijd voor den geest, soms werd ik er vroolijk door gestemd, maar meestal bekroop mij eene zekere angst, waarom dat weet ik niet.... Ik eindigde dan meestal met je een' brief te schrijven, die echter altijd zijn' weg vond in de papiermand.”

— „Zoo, zoo! goed dat ik het weet,” hernam Louise vroolijk, „voortaan wordt altijd de papiermand nagekeken.

— „Dat behoeft niet, je moogt voortaan al mijne brieven lezen.”

— „En mag ik dan dien rommel in die cassette ook eens in orde brengen?” vroeg Louise, hem vleijend aanziende.

— „Wat ben je weêr nieuwsgierig, Lousje, je weet wel dat daar nooit andere oogen in hebben gekeken dan de mijne.”

— „Denk je Willem, dat ik zou wenschen ééne andere cassette door te snuffelen, als die waarvan jij de sleutel hebt; je doet me onrecht, wanneer je dit nieuwsgierigheid noemt; wanneer je zegt, het is beter voor je, dan zal ik vertrouwen op je meerdere ondervinding en ik zal me schikken. Maar j-lui mannen noemt betoonde

belangstelling dikwijls nieuwsgierigheid. Wanneer ik niets voor je voelde, ik zou waarlijk niet trachten in je zaken te dringen; maar ik kan mij geen' vertrouwelyken omgang voorstellen, wanneer de één iets heeft, dat hij voor den ander verzwijgt."

— „Maar geloof je niet, lief Lousje! dat er zaken zijn, waarvan het beter is dat eene vrouw ze niet weet, dat er boeken zijn, die een meisje niet behoort te lezen?"

— „Zoodra het zaken zijn, die op jou betrekking hebben, behoort ik ze te weten. En wat slechte boeken aangaat, deze behooren evenmin gelezen te worden door een' man als door eene vrouw."

— „Je moogt mijne cassette komen opruimen," hernam Willem, terwijl hij haar handje vast in de zijne sloot.

— „Ach, ik wist wel dat mijn mannetje niets voor me zou verzwijgen."

En Louise keek hem bij deze woorden zoo vriendelijk aan, dat Willem waarlijk geen berouw voelde, toegegeven te hebben.

Louise bleef eenige oogenblikken in gedachte verzonken, maar de vriendelijke tevreden glimlach bleef om haren mond spelen. Willem bleef haar aanstaren: wat was zij weêr schoon, zij was bepaald schooner dan anders: die groote blaauwe oogen, die lieve trek om haren mond, dat golvend haar, dat met de meest mogelijke

loshheid krullend op hare schouders neêr hing.

Willem trok zijn Lousje dichtër naar zich toe, en drukte haar een' warmen zoen op haar blank voorhoofd. Louise keek hem eerst met hare groote blaauwe oogen zoo recht tevreden aan en liet daarop vertrouwend haar hoofdje op zijn' schouder rusten.

Zij waren beide zoo recht gelukkig!

II.

Willem (hij was nu gedurende vijf jaren getrouwd) kwam als naar gewoonte tegen vier uur thuis.

Zijn vrouwtje zat hem in de kleine huishoudkamer op te wachten. Zij had een extra kantje om den hals gedaan en een nieuw keurig strikje in 't haar gestoken. Louise zag er werkelijk allerbekoorlijkst uit. Zij had ook de kamer een beetje gezelliger geschikt: de groote voltaire, *de* stoel gewoonlijk genoemd, was voor het helder vlammeud vuurtje geplaatst, en het glaasje madeira, dat Willem altijd voor het eten gebruikte, stond reeds ingeschonken op tafel.

— „Dag braaf mannetje!” kwam Louise hem te gemoet, terwijl ze haar beide handjes in de zijnen legde en haar linkerwang verleidelijk naar hem toedraaide.

Al die gemaakte toebereidselen waren ook lang niet vergeefs gedaan. Willem was hoogst

gevoelig voor zulke kleine attenties; hij maakte het zich ook recht lekker in zijne voltaire, kroop zoo dicht mogelijk bij het vuur en dronk met veel smaak zijn glaasje madeira, terwijl hij de brieven, die gedurende hij uit was geweest voor hem gekomen waren, één voor één opende en doorlas.

Louise daarentegen bladerde in een of ander boek, maar blijkbaar geheel zonder aandacht; nu en dan zag zij om naar Willem, — het was duidelijk dat zij iets op het hart had.

Willem had de brieven ingezien en brak nu de stilte af.

— „Waar is de kleine jongen, Lousje?”

— „Die is zich een beetje gaan opknappen, voor dat we aan tafel gaan,” hernam Louise, maar....” ging zij eenigzins bedremmeld voort — „ik heb je wat te zeggen.... of neen, toch niet....”

— „Waarom niet Louise?.... zeg alles wat je te zeggen hebt.”

— „Zal je niet boos zijn,” hervatte Louise, terwijl zij op een klein makkelijk stoeltje dicht bij hem kwam zitten.

— „Kom, kom dat weet je wel beter.”

— „Je herinnert je wel dat gisteren je kopje gebroken was, en dat niemand het gedaan had.... ik ben te weten gekomen....”

— „Nu dan?....”

— „Beloof je me heusch niet al te boos te worden, Willem?....”

— „Heusch niet — je zult wel weêr eens een ander kopje voor me schilderen, niet waar? — maar wie is nu de schuldige?” voegde Willem er gekscherend bij.

— „....Onze kleine jongen,” antwoordde Louise bedremmeld.

Willem's wenkbrauwen trokken zich zamen: zijn jongen had hem zonder eenige terughoudendheid gezegd, dat hij het niet gedaan had, hij was voor de eerste maal door zijn' zoon voorgelogen, en dat om zulk eene nietigheid. Hij had het hem toch zoo vriendelijk gevraagd. Zoo iets was nog niet bij hem opgekomen.

— „'t Is goed dat je het me gezegd hebt, Louise, hij moet daarvoor streng gestraft worden.”

— „Wacht daar nog meê, — toe Willem?” hernam Louise, zich naar hem toebuigende.

— „Louise, een kind, dat zijne ouders bedriegt, moet streng gestraft worden, het zijn de eerste kiemen van ondeugd, die als kiem nog moeten worden uitgeroeid.”

— „Je neemt de zaak heusch te zwaar op, beste man! de kleine jongen moet er zeer zeker op gewezen worden, dat hij niet goed heeft gedaan, maar dat hij het heeft verzwegen is het gevolg van een' zekeren angst, en je zoudt zeker niet verstandig handelen met het kind nu streng te straffen. Verder zou je het natuurlijk vertrouwen, dat een kind altijd in zijne moeder heeft, bij hem schokken, en dat zou een nadee-

lige invloed hebben. De kleine jongen is het mij uit zich zelf komen zeggen, en jij vaders! jij moet ook wachten tot hij van zelf naar je toe komt, en dan geloof ik dat we veel beter hebben gehandeld, vooral als je hem later laat voelen op die lieve manier, zooals je dat bij je vrouwtje zoo goed kunt, dat hij niet goed heeft gedaan."

— „O Louise, Louise! wat ben je weêr op je praatstoel," viel Willem verdrietig in — „ik ben het ook niet met je eens, want hoe komt dat kind nu bang voor mij?"

— „Ach! het is geene gewone bangheid, beste man! maar het *kind* komt zijn' nood klagen aan de moeder, terwijl de *zoon* zich met vertrouwen tot zijn' vader wend. — Toe volg in deze nu eens de raad van je vrouwtje?" voegde zij er vleierend bij.

Willem zweeg.

De kleine jongen werd binnen gebracht en men ging aan tafel; niemand sprak iets meer dan het hoog noodige. Wel schoof Louise aan het dessert een beetje dichter naar Willem toe, wel vroeg zij hem vleierend, niet zoo zuur te kijken, niets hielp, het vlotte toch niet.

Het diner had veel korter geduurd dan gewoonlijk, en Willem vertrok naar zijne eigene kamer.

De kleine Henry ging na-den-eten als naar gewoonte met de blokkendoos spelen; maar de

torens, die hij bouwde stonden scheef en vielen om. Mama deed ook anders altijd meê, en was de toren klaar, dan moest Papa geroepen worden, — ja Papa moest ook eens komen kijken — en dan geen grooter pret als een lichtje in den toren mocht branden maar — dat gebeurde alleen maar als Henry heel zoet was geweest.

Maar deze avond bleef Mama stil lezen, en Papa werd niet geroepen om aanwezig te zijn bij den grooten torenbouw.

Papa was intusschen binnengekomen om thee te drinken, en had een stuk van de blokkendoos, dat in zijn' weg lag, weggeschopt. Hij verdiepte zich in een boek zonder verder naar het spelende kind om te kijken.

Dat was Henry nog nooit gebeurd, — de kleine jongen kroop in een hoekje en begon bijna onhoorbaar te snikken.

Louise had hare lieveling gedurende den gantschen avond gadegeslagen; zij had gezien hoe het spel niet vlotte, en ze zag nu de waterlanders komen.

— „Wat is 't, waarom huilt Henry?” begon Louise, terwijl ze naar hem toeging en zijn traantjes droogde.

— „Niets, Moes! nergens om,” stotterde het kind.

— „Dan moet je ook niet huilen, als er niets is, foei!” hernam Louise.

— „Moesje!” begon het kind weêr na eenige

oogenblikken: „zou ik aan Papa durven zeggen, dat ik zijn kopje heb laten vallen?”

— „Toe, ik zou het maar eens gaauw gaan proberen.”

Henry veegde zijn roodbehuilde oogen eerst nog eens goed af, en ging toen schoorvoetend en snikkend naar de plaats waar Willem zat en bleef achter diens fauteuil staan.

— „Paatje,” riep het kind naauwelijks hoorbaar.

Willem had het tafreeltje in de hoek aangezien, en hoorde nu zijn' jongen achter zich luid snikken.

— „Wat is 't, mijn jongen?” hernam Willem, terwijl hij het bedroefde kind op zijne knie zette.

— „Zal Paatje niet boos zijn; ik gisteren.... kopje....

Meer kon het kind niet uitbrengen, een luid snikken moest het overige zeggen.

— „Kom mijn jongen, wordt nu maar eerst bedaard, — wat zijn dat voor tranen voor een' grooten jongen,” en meteen haalde Willem zijn zakdoek uit om den vloed van tranen te stelpen.

— „Waarom heb je nu eerst gezeid, dat je het niet gedaan hebt, foei! dat moet Henry nooit meer doen; had je dat nu dadelijk aan Paatje gezeid, dan zou ik immers in 't geheel niet boos zijn geweest, — Papa breekt immers ook wel eens wat. Zal Henry voortaan aan Papa en Mama altijd alles zeggen wat hij gedaan heeft?”

Het kind begon weêr op nieuw te snikken.

— „Komaan, mijn jongen, nu niet meer verdrietig zijn, — Papa is immers niet boos meer. Foei, ze zouden zeggen, dat je nog een kleine jongen waart, als ze je zoo zagen huilen. — Willen we nu eens een' grooten toren, zoo'n heele grooten toren bouwen, — kom.”

En Willem liet zijn jongen van zijne knie glijden, om met hem een aanvang te maken met den grooten torenbouw.

Het jonge moedertje had naauwlettend toegeluisterd hoe Willem zich van zijne taak kweet en niet weinig look zij op toen zij vader en zoon zoo vol ijver daar op den grond bezig zag aan de blokkendoos.

Louise had intusschen de kamer verlaten, maar kwam spoedig weêr terug met een' kaars in de eene en een trommeltje met koekjes in de andere hand.

— „He Moesje! lief Moesje! hoe heerlijk!” riep het kind uitgelaten van blijdschap: „'t Is van daag toch geen Zondag?”

De toren was klaar en het lichtje brandde.

— „He! Pa, nou is hij mooi!” riep het kind in de beide handjes klappende: „Moesje, kijk eens gaauw.....”

— „Nou, daar zou ik Papa maar eens gaauw een' hartelijken zoen voor geven.” Henry liep naar zijn' vader toe, klom tegen hem op en sloeg zijne beide armpjes om zijns vaders hals.

De pendule sloeg acht uur, de kindermeid kwam binnen en de lieveling werd naar bed gebracht.

Papa en Mama bleven alleen achter. Toen het kind naar boven was gebracht, was Louise weêr eenige oogenblikken in de weer: het vuur in de haard werd eens vroolijk opgepookt, de groote voltaire werd er weêr voor gerold en tal van kleine attenties werden nog door haar verricht om het Willem dien avond nog eens recht genoegelijk te maken.

— „O! o! wat bederft mijn lief vrouwtje me weêr,” begon Willem, die zich over het voorgvallene scheen heengezet te hebben; — „maar weet Lousje wel, dat ik voor van avond eene vracht werk heb meêgebracht?”.....

— „Toe! toe! daar komt van avond niets van in,” hernam Louise hem zachtjes in de leunstoel duwende: „je bent van avond veel te lief geweest en daarvoor krijg je van je vrouwtje vacantie, hoor!”

Willem bood niet lang tegenstand, en toen Louise, na alles in orde te hebben gebracht voor een gezellig avondje, eindelijk naast hem kwam zitten op haar klein makkelijk stoeltje, trok Willem haar naar zich toe en drukte een zoen op haar voorhoofd en.....

— „Je bent me toch maar een lief vrouwtje en een goed moedertje!”

III.

Willem en Louise hebben juist ontbeten.

Louise, achter het theeblad met haar wit ochtendmutsje, zit te breien; terwijl Willem zijn bril heeft opgezet en haar uit een' grooten Bijbel zit voor te lezen.

De deur wordt open gedaan en oude Jans de keukenmeid komt binnen met een' brief.

De beide oude luitjes keken verwonderd op: zij woonden afgezonderd en 't was eene bijzonderheid als er behalve de wekelijksche brieven van de kinderen, nog andere brieven werden gebracht.

Louise had haar breiwerk nêergelegd, haar bril opgezet en brak nu met veel omzichtigheid den brief open.

— „Mama zouden we niet eerst ons hoofdstuk uitlezen?”

— „Dat's goed man.” — En de brief werd naast het theeblad gelegd en de breikous weêr opgevat.

Louise had den brief met het adres boven gelegd en onder het hooren lezen kon ze niet nalaten er van tijd tot tijd eens naar te zien.

— „Neen, man!” viel Louise plotseling in, „wacht nu toch even, 't is waarlijk, als ik me niet vergis, een brief van onzen goeden Henry, er mocht eens wat in staan.”

Het vermoeden, dat er misschien een ongeluk gebeurd was, durfde ze niet uiten.

Het gezicht van den ouden Willem look geheel op, bij het hooren van den naam van zijn' zoon.

Hij nam den brief en

— „Ja waarlijk het postmerk *Utrecht*,” met bevende hand brak de oude man den brief open en las:

„„Lieve beste Moeder!

„„Met het mooie weêr ben ik van plan er
„„eens een paar dagen uit te loopen; ik heb
„„hoog noodig eenige frische buitenlucht in te
„„ademen. Mag ik met mijn vrouw en mijn
„„twee kinders eens bij u over komen, tele-
„„grafeer mij enz.””

— „Staat het er heusch?” riep Louise opstaande en over den schouder van Willem meêlezende. — „O dat is lief van Henry en hemel! kijk eens man de hoeveelste is het van daag?”

Dadelijk loopt ze naar de kast om de courant van den vorigen dag te zoeken, zij las:

— „23 Mei, dus van daag is het de vier-entwintigste en ze komen de 24e Mei, dus dat is van middag nog; maar lieve Hemel, beste man! hoe moet alles nog klaar komen eten bestellen, de logeerkamers laten luchten en in orde brengen, mijne nieuwe muts opzetten. Waar blijft Jans nu — O! dat's waar ook, ik heb nog niet gebeld. Toe man, schrijf jij nu eens gaauw een telegrammetje, dat ze ons recht welkom zijn. — Gaauw Jans, redder jij de boel eens gaauw

op, mijn zoon komt met zijne heele familie hier logeeren; en zeg zoo meteen aan Piet dat hij zich klaar maakt om boodschappen te doen. — Wat zullen we van middag eten Jans? soep en vleesch zeg aan Piet dat hij naar Salomons loopt om een groot stuk vleesch en dan moeten er maar twee van onze kippen aan gelooven. — Niet waar man, dat zal wel goed zijn: soep — een groot stuk vleesch en twee van onze kippen, en dan van die groote aardbeien op het dessert, he? ”

— „Als je maar maakt dat er genoeg is, kind, dat laat ik verder geheel aan je over.” En Willem stapte met een’ grooten bos sleutels de kamer uit.

— „Ja, Jans, laat Piet zeggen vooral een groot stuk vleesch en dan maar drie in plaats van twee kippen.”

Jans ging de kamer uit, op hare vingers tellende aan hoeveel dingen ze wel moest denken.

— „Jans, Jans!” riep Mevrouw, „zeg nog aan Dirkje dat ze de logeerkamers vast laat luchten.”

Willem kwam op dit oogenblik binnen met twee flesschen onder zijn’ arm.

— „Moedertje! jij maakt zoo’n lekker dineetje klaar, nu zal ik toonen dat ik ook nog wat kan. Henry houdt van een lekker glaasje wijn. Kijk eens twee van die oude Cantemerle, je weet wel, die hij op onze zilveren bruiloft zoo lekker vond en nu komt er nog een flesch

Champagne voor de dames, — he! — heb ik nu niet goed gezorgd?"

— „Je bent een beste man, hoor! maar zeg Willem, heb je gedacht om het karafje met Portwijn te vullen?"

— „Dat's waar ook, goed dat je me helpt herinneren." En Willem slofte weêr naar den kelder.

Het heele huis was in rep en roer, Louise liep dan naar den zolder om linnengoed te halen, dan naar de keuken om de vruchtenschaaltjes te vullen, dan weer naar de logeerkamers om er alles zoo gezellig mogelijk in orde te brengen. In de groote logeerkamer werd van een tafeltje en een paar makkelijke stoeltjes een zitje gemaakt. Met eigen hand nam Louise de stof overal af, waar zij die zag, terwijl de nieuwe spreij, die zij pas uit de loterij getrokken had, over het ledikant werd gelegd.

Daarna werd de groote rommelkast geopend, waaruit verschillende stukken oud speelgoed kwamen, die achtereenvolgens door Jans moesten worden afgeboend en in den tuin of op de kinderkamer gebracht werden.

— „Kijk," riep Louise met een' glans van genoegen op 't gezicht, — „kijk eens aan, daar is de oude blokkendoos nog, — och hemel! die zal Henry zich ook nog wel herinneren. Toe Jans, die moet je eens flink onder handen nemen, daar heeft de jongenheer nog meê gespeeld, en

deze hoepels Jans moet je in den tuin brengen. — Zie zoo, nu kunnen de kinderen ook plezier hebben. Hoe laat is 't nu," ging zij in haar zelf pratend voort, — „Hemeltje, 't is al twee uur, en ik moet me nog aankleeden, maar waar is mijn man...."

Willem was een half uur geleden uitgegaan en kwam nu met een klein kistje onder den arm terug — „Zie eens, moedertje!" riep hij Louise toe, die hij in den gang tegenkwam: „zie eens, ik wist dat de notaris uit het dorp gisteren juist eenige kistjes lekkere Havanna's had gekregen en nu heb ik er een van hem overgenomen. Nu zal ik 'm toch ook eens wat lekkers laten proeven, he?.... O ja — dat 's waar ook, de notaris heeft gevraagd of wij morgen met onze kinderen bij hem kwamen eten."

— „He neen man, dat moeten we nu niet doen; 't gebeurt zoo zelden, dat we onze Henry bij ons hebben, — maar kom gaauw binnen, het tocht hier zoo...."

— „Nou, we zullen Henry zelf laten kiezen, vind je dat goed, want je weet wel Lousje, Henry was altijd erg op zijne vrijheid gesteld en hij moet nu eens goed voor zijn plezier uit zijn."

— „Ja man! we zullen maken, dat ze het recht goed bij ons hebben, dan komen ze misschien gaauw weêr eens terug. Maar kom, we moeten ons gaan aankleeden, want kijk eens ze kunnen over een uur al hier zijn."

De beide oude luitjes verlieten de kamer. Een oogenblik later kwam Willem weêr terug met een karafje met Portwijn en eenige glazen, die op het tafeltje in de warande werden geplaatst. De rotting-stoelen werden rond het tafeltje geplaatst, zoo gezellig mogelijk.

— „Zie zoo,” begon Willem vergenoegd, „laten ze nu maar komen. Kom vrouw! nu zou ik de rest maar aan Jans overlaten, ga nu hier een beetje uitrusten, anders ben je zoo meteen zoo moe, dat je er niets aan bebt.

— „Ik ben benieuwd,” hernam Louise, terwijl ze ging zitten, „hoe of ze er allemaal uitzien, — ’t is altijd een mooi paar geweest, Henry met zijn vrouwtje.”

— „Ja, Marie is een aardig huismoedertje, en ze heeft een paar aardige kinderen ook.”

— „Als dat zoo voort gaat man, dan mogen ze wel in een grooter huis gaan wonen.”

— „Kom, kom, ik kan mij best begrijpen dat zij niet zoo dadelijk uit hun kleine huisje willen trekken. Herinner je wel Lousje, hoe klein ons eerste huisje was en hoe keurig daar alles was ingericht, ’t was net groot genoeg.”

— „Ja, Willem, wat hebben we daar een paar heerlijke jaren gesleten: zoo ’savonds, herinner je nog wel, als jij je werk af hadt dan kwam je dicht bij me zitten, en dan zaten we zamen te praten of te lezen....”

— „En toen de kleine Henry er was, he!

dat was ook een heerlijke tijd; dat gaf een gepraat 's avonds, alles wat de kleine jongen gezegd en gedaan had werd over en weêr besproken. Herinner je je nog wel Lousje, dien dag dat hij voor 't eerst gelogen had?"

— „Zeker, zeker, Willem, wat vliegt die tijd toch om, — ik herinner me den tijd nog zoo goed als den dag van gisteren, dat Henry een kind was en nu al een zoon te hebben met twee kinders."

— „Ja, Moeder we worden oud, maar we zijn toch nog gelukkig zamen, he?"

— „Waarom zou mijn oude dag niet gelukkig zijn, met zoo'n besten man en zulke lieve kinderen. — Maar hoor ik daar niet een rijtuig, — ja waarlijk daar zijn ze, daar komt Henry . . .!"

EENDRACHT.

Natuur was zoo schoon
 En 't windje woei zacht
 Als vreesde hij 't bloempje te deeren.
 Het zonnnetje scheen
 Met al hare pracht
 Om ieder den vrede te leeren.

't Was lente in 't land
 En 't vogeltje kwam
 Om 't vriendlijk aan 't landvolk te melden.
 Het zong zoo recht blij;
 En 't speelzieke lam
 Sprong vrolijk langs beemden en velden.

En ver voor ons uit
 Lag 't frischgroene woud
 Met duizende, schitrende kleuren.
 Daar zaten wij saam
 In vriendlijken kout,
 Genietend de heerlijke geuren.

Van d'eendracht sprak zij,
 Die ze overal zag
 In 't beekjen, op heuvlen, langs wegen.
 Zij dacht er niet aan,
 Dat weldra een dag
 Kon spotten met al dezen zegen.

Ik nam hare hand
 En luisterde toen
 Naar al hare lieflijke woorden.
 Ik had haar verstaan
 En drukte een zoen
 Op lippen, die mij zoo bekoorden.

Toen spoedig daarna
 De zon niet meer scheen,
 De wind door 't gebladerte gierde;
 Toen heerschte bij ons
 Nog juist als voorheen
 De vrede, de eendracht, de liefde.

H².

BERIJMDE MINNEBRIEF,

*van een grutter, op straat gevonden zonder adres. — Wij
verzwijgen natuurlijk den naam des schrijvers en
houden het daarbij ingesloten portret terug.*

'k Ben een solied persoon, en doe in koffiewaren
En wat nog anders tot dat vak behoort;
Voorts handel ik ook nog in snuif, tabak, sigaren,
Meel, erwten, suiker en zoo voort.
Ik ben een grutter dus, maar tevens kruidenier
En ieder die mij kent, roemt mij als winkelier.

Ik ben een krasse vent van nog geen vijftig jaren
En 'k durf beweren, taamlijk vlug;
Er is nog geen idee van grijsheid in mijn haren,
Mijn hand is vast, en recht mijn rug.
Ik ken geen podagra, geen jicht of rheumatiek;
Kortom, 'k heb geen gebrek en was nog nimmer ziek. —

'k Ben kerkvoogd en houd vast aan de oude leerbegrippen,
 'k Ben tevens ouderling en zit ook in den raad;
 Geen druppel sterke drank bevochtigt ooit mijn lippen;
 Ik pleegde nooit bedrog met een gewicht of maat. —
 Mijn zaak bloeit meer dan ooit en door mijn zuinigheid
 Heb 'k voor den ouden dag al aardig opgeleid. —

Hierbij gaat mijn portret, ook dat nog zal u toonen
 Dat 'k me altijd goed gedroeg in mijne jeugd:
 Ik bracht tot nog toe nooit mijn hulde aan de schoonen,
 En bleef altijd getrouw op 't enge pad der deugd. —
 Gij zijt mijn eerste liefd'. — Schrijf dat gij mij bemint,
 Schenk mij uw hart en hand en later dan een kind.

UITTREKSEL

uit het notulen-boek van de Commissie ter
Redactie van den Almanak.

GEWONE VERGADERING OP MAANDAG 28 NOVEMBER 1870, TEN HUIZE VAN HET LID S.

Aanwezig zijn de vijf leden der Commissie, benevens de eereleden, de HH. A. en R.

De President opent de vergadering; de notulen worden gelezen en goedgekeurd.

Aan de orde is de beoordeeling der ingezonden stukken.

De Secretaris deelt mede, dat hij deze, van wege de verbazende hoeveelheid, per as heeft laten vervoeren.

Men hoort dan ook eenen wagen aanrollen, die stil houdt voor het huis des heeren S.

De Secretaris verwijdert zich om de stukken in ontvangst te nemen.

Eene groote baal wordt binnengebracht en wordt losgemaakt.

De heer D. duikt in de verwarring neder en komt weder boven met een opstel, getiteld:

Proeve van een verslag voor 1871.

en leest dit voor, doch, daar iedereen reeds met het stuk heeft kennis gemaakt, wordt hier geen acht op geslagen.

De Secretaris is onrustig en loopt heen en weer.

Nadat de heer S. thee heeft rondgedeeld, begint de heer D.

Tollens, wie herinnert zich niet den jongst-ontslapen dichter, wiens werken, zooals de groote van Lennep, roemruchtiger gedachtenis, met zooveel ophef zingt:

„De lauwerkrans hem om de slapen vlochten”,
hem ten eeuwigen, onvergankelijken roem zul-
len strekken, en wie zal dat niet beamen, riep
eenmaal mismoedig:

De wereld is eene trekschuit!

Wij, wij hebben eene andere levensbeschou-
wing. Kinderen des tijds, snellen wij den grijzen
vader voorbij en juichend verklaren we:

De wereld is een spoortrein!

't Bovenstaande overlezende vind ik hierin
reeds eene inleiding en de ouverture dus afge-
speeld zijnde, gaat het scherm op en begint:

Het vervolg op de Geschiedenis.

De Secretaris. — Slecht begin. Onduidelijk.

De President. — Zanik niet. Ga door

't Voortdurend geratel aan mijne ooren en

de stof, die mij mond en neus verstopt, zijn mij tot schrikkelijke plaag geworden.

Doch eindelijk doet de schrille fluit zich hooren en ik stap uit den trein.

Een jaar lang heeft de reis geduurd en stof en vuil hebben zich op mijn gewaad gekleefd. Bij het afborstelen verheft zich een stralenkrans van infusoriën om mij heen.

Nogmaals de jas geschud! Daar springt een dikke van uit de plooien. Gaarne had ik hem beschreven, doch te spoedig is hij verdwenen. Helaas te spoedig.....! Ik steek de kaars aan, doch een nijldige tocht blaast haar uit.

Ik zet mij neder in den ouden leenstoel en in mijne gedachten trekken de beelden van de vervlogen reis voorbij. Vermoeid zijnde, had ik er mij gaarne van onthouden, ze op 't papier te brengen, en ik handel niet gelijk zoovelen, die uit eigenwaan of geldzucht de pen opnemen, neen, de wensch mijner vrienden heeft mij hiertoe gedwongen.

In de wachtkamer 3^e klasse staren een veertigtal reizigers angstig naar de ramen, waarvoor de trein hen staat te wachten. De passagiers 1^e klasse, die reeds gezeten zijn, lachen hen uit.

Een plotselinge hamerslag doet de aanwezigen opschrikken.

Mijnheer F. wordt verzocht niet te slapen, zoo spreekt de President.

De heer D. maakt van dit oponthoud gebruik om varia te zoeken.

Door de stilte opgeschrikt, vervolgt hij:

En...

Sla maar wat over, roept de heer R.

Een angstkreet doet zich plotseling hooren. Helaas! een der medepassagiers is uit den trein gevallen.

Als 't oude hert, stram van leden, afgejaagd door 't bassende hondenrot, hijgend en steunend zich een leger uitzoekt om te sterven, wie zal het dan beklagen?

Doch ziet, met fieren tred, verlaat het jeugdige edelhert de donkere bosschen en verlustigt zich in de opkomende zon, die de dauwdruppels tot zich trekt. Ongeduldig snuift het de frissche lucht in en stamp met zijne hoeven. Daar werpt het de horens in den nek en rent met machtige sprongen over de vlakte.....

De heer D., ziende dat niemand oplet, meent zijn stemorgaan te mogen sparen door eenige bladzijden over te slaan en vervolgt:

Oef, het lange zitten vermoeit.

Doch men verwijt te gaarne bij de landouwen, die de voorbijsnellende trein ons voor de oogen toover.

Maar wie opent daar 't portier, terwijl de vuist een ijzeren tang omklem?

Het is de Conducteur.

„Meneer”, zegt hij, terwijl hij aan de pet tikt, „Meneer.....”

„Welnu?”

„Uw Pflatzkartjen, Meneer.”

„Asjebliet, hier... Zijn we spoedig aan 't
„hoofdstation en houden we lang genoeg stil
„om er even uit te stappen?”

Doch hij had reeds het portier dichtgeslagen
en was verdwenen.

Het gefluit kondigt me echter aan, dat wij
het station naderen.

De trein houdt stil en we bevinden ons voor
de meest Praktische Stationsinrichting, in de
wandeling „P. S.” genoemd.

P. S. Verslag.

Op het perron ontmoet ik een ouden kennis,
die mij beloofde mij het gebouw en de inrichting
te toonen.

Voor we overgaan, zeide hij, tot eene meer
gedetailleerde beschouwing, wil ik u een over-
zicht geven van het geheele gebouw.

Eene groote grieve is zijne slechte inrichting.

Terwijl in andere steden telegraafbureau,
wachtkamers, goederen remises, loquetten enz.
in één gebouw zijn vereenigd, is men hier ge-
noodzaakt in verschillende afzonderlijke huizen
rond te dwalen en wordt door den regen, die
toch in ons klimaat zoo veelvuldig plast, on-
ophoudelijk begoten.

Wij kunnen het niet verbloemen: de P. S.
is slecht.

Toch zouden we hierover niet klagen, indien
we niet eveneens grieven hadden tegen het
personeel en... maar excuseer me een oogenblik...

Zie, zeide mijn vriend spoedig daarop terugkeerende, dit heb ik onder de privaat-literatuur gevonden, en toonde mij twee belangrijke papiertjes.

Nº. 1.

Nº. 2.

Ze schijnen weggeraakt te zijn, merkt Spr. aan.
Weten de heeren hun inhoud?

Connu, connu, roept de heer S. Sla over.

De heer D., die ten zeerste verlangt zich zoo spoedig mogelijk weder aan zijne geliefkoosde bezigheid te kunnen wijden, geeft aan deze roepstem gehoor.

Wat de directeur en chef aangaat, vervolgt mijn vriend, de commissie tot het opnemen der Stationsgebouwen, klaagt over den slechten stand der toestellen onder zijn beheer: „Indien ZEd. er toe besluiten kon, dezelve beter te smeeren, zoodat ze minder verroestten, zoo zoude een groote grieve zijn weggenomen. Wij twijfelen niet, of hieraan zal met de gewone bereidwilligheid voldaan worden.

Wat kan ons dat schelen, roept de heer A. uit, maak wat voort.

Wederom eenige pagina's overslaande, vervolgt Spr.:

Terwijl wij met eene menigte andere personen aan den ingang van het gebouw stonden, hoorden wij plotseling den kreet: Berg je! Alle grepen naar hunne hoofddeksels; een wervelwind trok voorbij, toen was alles weder stil.

Het is ten hoogste onaangenaam, zeide mijn vriend, dat door de inrichting van het gebouw zulke tochtwinden ontstaan. Had men wat minder slaafsch de Duitsche constructie gevolgd, zoo zou dit niet gebeuren.

Thans naderde ons een man met een' genialen oogopslag, die het gebouw met een' deskundigen blik beschouwde.

Mijn vriend, fluisterde mij toe: Dat is de groote bouwheer Gomorrah.

De geniale man, ziende dat men over hem sprak, kwam naderbij.

Mijn vriend reikte hem de hand, waarover de laatste zeer bloosde.

Meneer, zegt Mijnheer Gomorrah op lijmerigen toon, uit een waarachtig constructief oogpunt beschouwd is dit gebouw niet goed te keuren. Maar als je eens wat moois wilt zien, ga dan het Menesterie van Kelonie kijke. Ik en Himpeldans hebben het gebouwd.

Ja, zeide ik, dit station is slecht ontworpen. Zoo even ondervonden wij nog een hevigen tocht.

Dat zal ik je vertellen, de kauwe lucht wil de hoek niet om. Maar het is nu eenmaal zoo, dauwd is dauwd.

Schei uit, schei uit! zoo roept de heele bende. Begin aan het eind.

Ha, eindelijk verlaat de trein het hoofdstation. Na eenigen tijd sporens, naderen we weder een halt.

Sla over, roept de heer A.

Maar wij zijn op aarde, is het niet?

G.....e, roept de heer F., sla alles over.

Over mij zit een spraakzame reiziger.

Verder maar, roept de heer S., die gedurende de geheele voorlezing zich met het theeblad heeft onledig gehouden.

En thans, mijn waarde, zijn wij den terminus genaderd.

O, zeg mij, voor gij mij verlaat, wat denkt gij van den almanak?

Het is de verheven vereeniging der materiële en moreele ontwikkeling, het zet de kroon op de energie van..... en

„il est bon à mettre au cabinet.”

Mijn vriend, gelooft gij dat alles?

Ja, zonder eenigen twijfel.

Mijne Heeren, roept de heer N., die gedurende het laatste half uur zeer verstoord scheen, het is een schandaal! Dat het aan de vlammen prijs gegeven worde!

Ja, zegt de heer D., het laatste gedeelte is gestolen.

En, wil de heer N. nog woedend vervolgen....., Maar de hamer van den president smoort alle discussie.

Men gaat over tot de stemming Daaruit blijkt dat het stuk verworpen is met 4 stemmen tegen, 1 voor.

Och, wat mij aangaat, merkt de heer S. aan, die scène met de waschvrouw was niet onaardig. Maar ik heb toch tegengestemd.

„Eene waschvrouw?” roept het koor in verbazing uit.

Ja, zegt de heer S. verwonderd.

Maar die komt in 't geheele stuk niet voor.

O, was 't iets anders, ik dacht dat men het *bedorven Melkmeisje* voorlas.

Maar daar vind ik iets, roept de heer A. uit, dit schijnt er nog bij te hooren, en toont een papier, waarop vele lijnen getrokken waren.

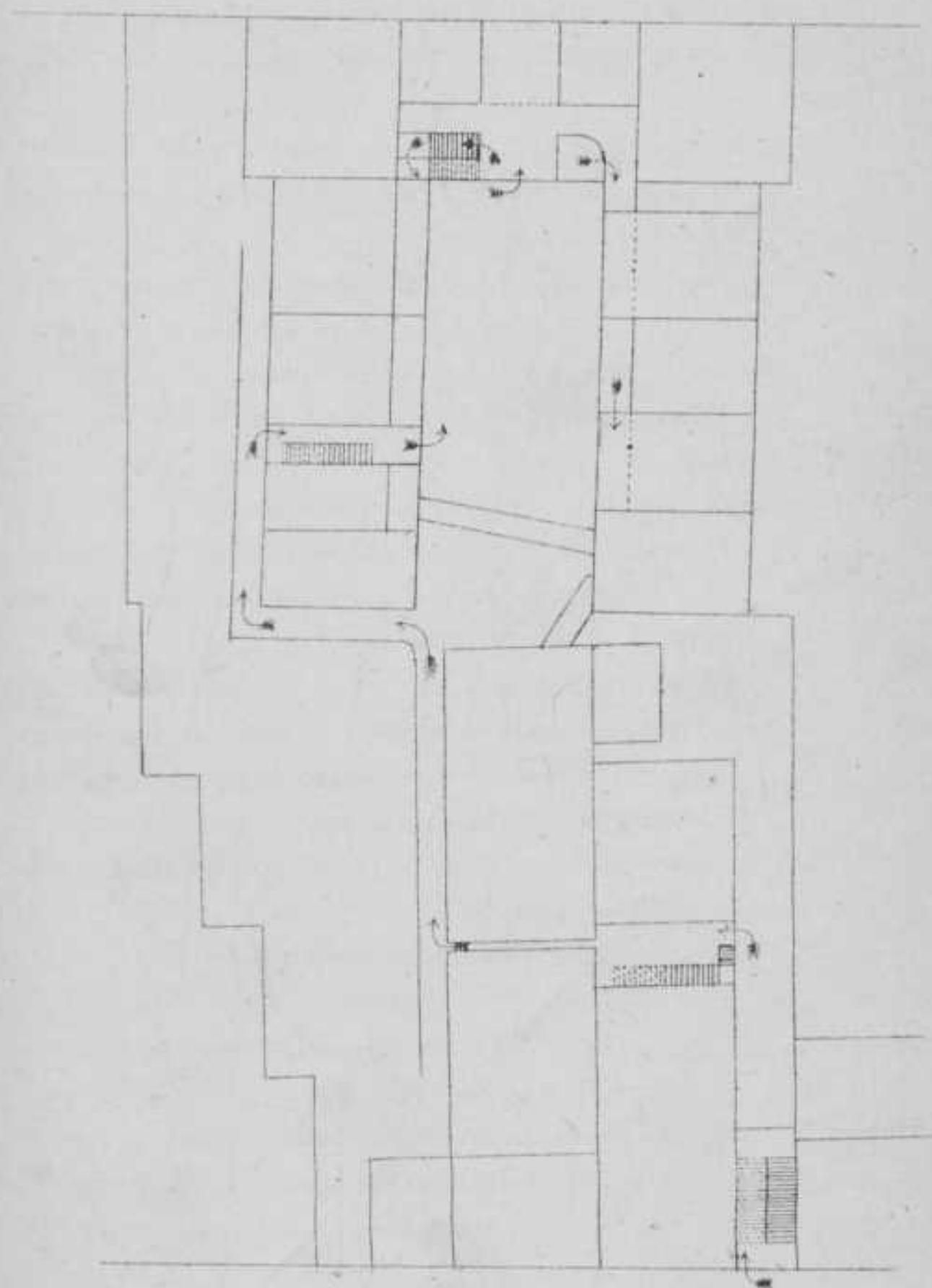
Dit stuk wekt ieders verbazing.

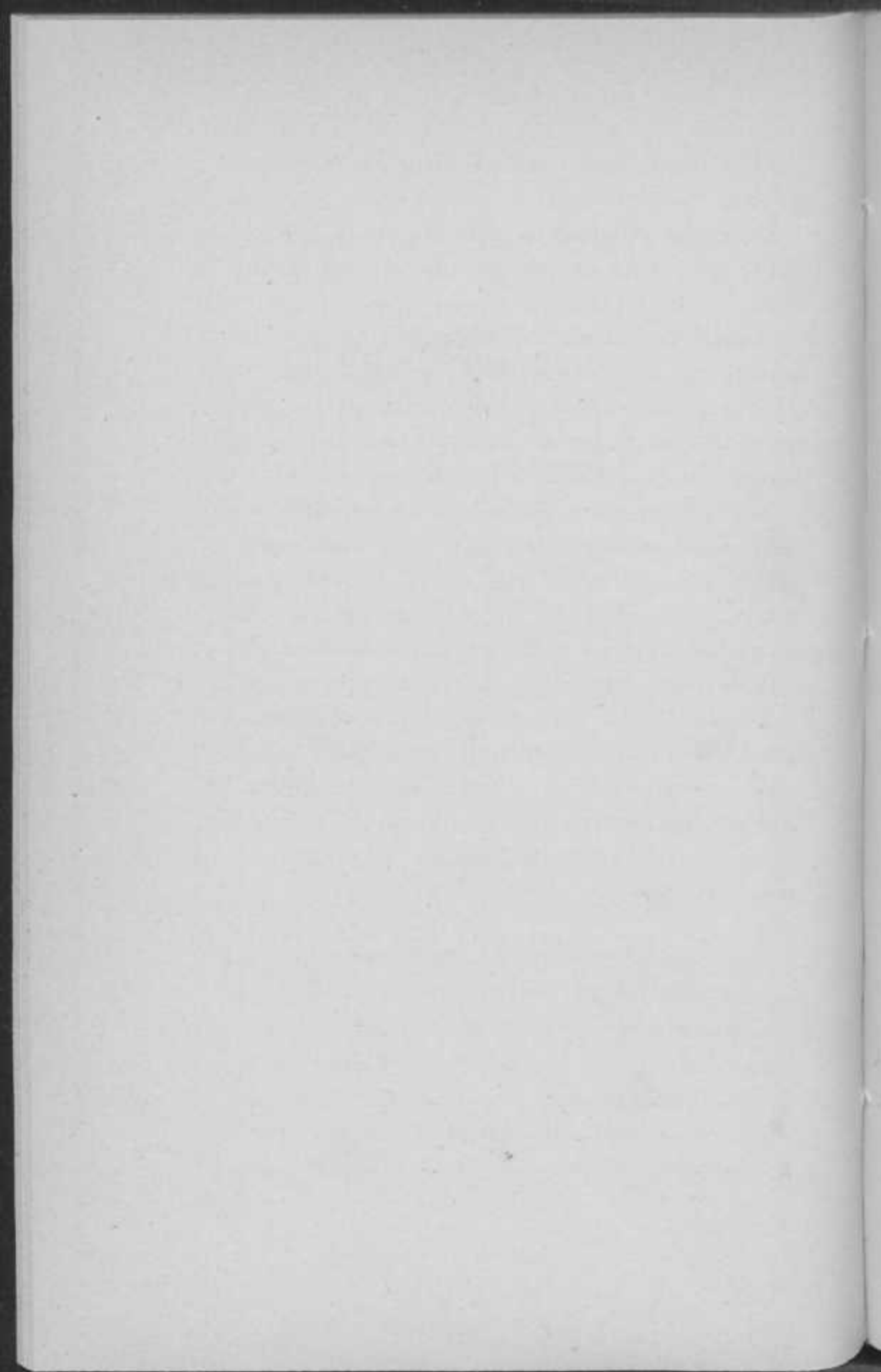
Het lijkt een doolhof, merkt de heer R. scherpzinnig aan.

In alle geval, het vult, roept de heer F.

Ja maar het zal te veel kosten om het te lithographeeren, en de almanak wordt toch al zoo dik, zegt de Secretaris.

Uit de stemming blijkt dan ook dat men met de twee argumenten sympathiseerde, want de teekening wordt verworpen met 5 stemmen.

De heer F., die honger krijgt, stelt voor de geheele baal en bloe te verwerpen.

Hierover ontstaat eenige discussie. Eindelijk komt men overeen, dat slechts de eerste twintig stukken dit lot zullen ondergaan.

Nadat de heer S. wederom thee heeft geschonken, grijpt de heer F. in de overgebleven papieren, om er eenig geschrift uit te halen, ten einde het voor te lezen, maar, o nooit gedachte rampzaligheid!

Hij trekt, er komt een blad papier uit de hoop te voorschijn, hij gaat door met trekken, het wordt langer, langer, langer en langer. Eindelijk scheidt hij, wanhopig, uit en stelt voor, ten einde zich van het voorlezen af te maken, het onmiddelijk te verwerpen.

De anderen, met geheime wellust zijne mismoedigheid aanschouwende, verzetten zich hier tegen en er wordt bepaald dat eenige brokstukken zullen voorgelezen worden.

De heer F. begint dan ook op waarachtig poëtischen toon:

Op de bergtop der verbeelding
Licht een vischje in het groen;
Kont ge niet in 't water blijven
Ach, wat had ge hier te doen?
Waarom wildet ge toch mee
Met het zoo vertrouwde vee?
Zoete lachjens, bang geschrei,

De heer R. roept verontwaardigt uit:

Dit is dolhuispoëzij.

Het wordt dan ook met algemeene stemmen verworpen.

Daarop wordt gescheld en een papier binnengebracht. Kompliment van Mijnheer de Commissaris van Politie; hij vond dit op straat liggen en daar het geheel onleesbaar schrift was, oordeelde hij, dat het een ingezonden stuk moest zijn.

De Secretaris is van meening dat het van de kar is afgerold even als de twee reeds vermiste papiertjes en zwaait, even als de overigen, lof toe aan den gedienstigen en voorkomenden man. Er wordt dan ook besloten geene varia op hem aan te nemen, daar in dit geval waarheid slechts onbeschoftheid zou zijn, en wij ons voor dezen dienst dankbaar willen betoonen. Daarop leest de Secretaris het gevondene voor.

DRIE OPMERKINGEN VAN EEN DELVENAAR.

1.

Men wraakt 't, dat onze dierbre raad
De takken van de boomen slaat.
O, vroedschap, al te fel beticht,
Gij, die aldus den mensch verlicht!

2.

Zeg vrienden, waarom zoo gekermd?
Prijs liever luid het kloek verstand,
Dat heggen langs de grachten plant
En 't duizlend raadslid zóó beschermt.

Doch wilt ge snuggre lien, 't hem gansch onmooglijk
 maken,
 Om van den hoogen wal, ooit in de sloot te raken;
 Zoo volg de wijze raad, die uit deez' woorden blinkt:
 Men demp' de diepe gracht, eer 't nuchtre kalf ver-
 drinkt.

3.

AAN ZEKER RAADSLID.

Mijn vriend gij doet onnuttig werk,
 Indien gij klaagt, dat d'Oude kerk
 Ontheiligd wordt door 't ruwe vloeken
 Van schippers in hun' onderbroeken.

Want hebt ge nimmer dan gehoord
 Van naauwe weg en enge poort?
 Dus zorg niet: hoe zij vloeken mogen,
 Zij varen toch den weg ten Hoogen.

Deze drie pronkstukken worden, als zaken
 behandelend, die niemand aangaan, na de op-
 merking van den heer S., die verklaart, dat
 het den Moriaan geschuurd is, verworpen met
 4 stemmen tegen, 1 voor.

Daarop leest de President voor:

SPROKKELINGEN.

No. 1.

Fortuin heet blind te zijn.
 Is blindheid dan fortuin?

No. 27.

Het algemeene komt slechts zelden voor,
 En wat bizonder is, ontelbre malen.

Nº. 129.

Men schrijft toch immer voort, zelfs na herhaald échec.

Nº. 150.

Staat deze rede u niet aan?:

De mulder denkt dat 't kostbre graan

Slechts groeit op hoogten en in dalen,

Opdat zijn molen moge malen.

Nº. 151.

'k Bemin de wereld teer,

Maar schuw haar nog veel meer.

Nº. 1011.

Immer heb ik de liefde gezocht;

Nimmer heb ik ze gevonden.

Vrij, die het meest aan de wereld verknocht;

Ziek zijn de meeste gezonden.

Ik begrijp den derden regel niet, roept de President uit!

De heer A. merkt op, dat waarschijnlijk om der wille van den rjm het werkwoord „zijn” is uitgelaten.

Nº. 1509.

Slechts die regeeringsvorm wil 'k eeren,

Die leert ons zelven te regeeren.

Nº. 1401.

Eerlijk duurt het langst, zoo heeft men vaak gesproken;

Want niemand heeft door eerlijkheid nog ooit den nek gebroken.

Nº. 1500.

Klaag nimmer dat men u bedriegt.

Men wordt slechts door zich zelven ooit bedrogen.

Nº. 1705.

Goed spreken wijst op een gezonden geest.

Die 't meeste spreekt, die zegt nog niet het meest.

Nº. 1825.

Hetgeen den Mensch beminlijk maakt

Is steeds de dwaling, die men laakt.

Nº. 3270.

Geschiedenis, uw nut is ons gebleken!

Het is de geestdrift, die gij doet ontsteken.

Weet 't.

Nº. 4519.

Steeds is het zwijgen goud, zoo leert men aller-
wegen.

Wie echter 't rijkste is, heeft niet het meest
gezwegen.

Nº. 6518.

Slechts in de school vindt men de voorbe-
reidende school.

Nº. 6711.

Het uitgesproken woord

Brengt de antithese voort.

Deze sprokkelingen worden eerst ieder afzon-
derlijk, dan en bloc verworpen met 4 stemmen
tegen, 1 voor.

De heer R. brengt ten gehoor:

NIEUWE REKENVRAAG.

Men vraagt de som van:

Theoretische Mechanica . . .	=	0
IJken	=	1
Situatie teekenen	=	2
Landmeten	=	4
		<u> </u>

en het verschil dat verkregen wordt door deze uitkomst van 171 af te trekken.

Deze vraag wordt als te ingewikkeld, verworpen.

De gastheer schenkt nogmaals thee in.

Thans is aan de orde de beoordeeling der volgende

BLADVULLINGEN.

AAN ZEKER HERVORMER.

't Moet een reus zijn, die een gevallen reus wil oprichten.

Met 5 stemmen verworpen.

DE PARODIE.

De Parodie is een groot kwaad; goede werken vernietigt zij, slechte maakt zij onsterfelijk.

Met 5 stemmen verworpen.

Een der redacteurs, in overweging nemende dat beide met algemeene stemmen zijn verworpen, stelt voor ze gratis aan de Debating-Club af te staan.

ANTWOORD.

Gij klaagt, dat wij dit jaar te weinig vellen geven?
 Gij dacht toch niet mijn vriend, dat wij voor buikloop
 schreven?

OP EEN VROMEN MAN.

o Gijsbert, die, met mooie Jans getrouwd,
 Toch kermt en zucht, en 't met de Englen houdt,
 En daaglijks wenscht naar 't beter vaderland:
 Op 't zachtst gezegd, ik vind u niet galant.

INZENDING AAN DE COMMISSIE.

Geeft veel en goed, hebt g'allen kunnen lezen;
 Maar 't vele hoeft niet slecht, noch 't goede klein
 te wezen.

De President merkt op, dat alle leden van
 't corps wel van deze waarheid zullen overtuigd
 zijn en stelt voor die te verwerpen.

Pas op, roept de Secretaris, die eenige cahiers
 te voorschijn haalt, of ik lees deze novelle voor.

Door 't getier en geraas der eereleden over-
 schreeuwd, geeft hij zijn snood plan op, en de
 bladvulling wordt verworpen met 4 stemmen
 tegen, 1 voor.

De heer D. staat met zekeren zwier op en
 reciteert:

'T VOGELTJE ZINGT.

(Zie Rotterdammer Courant van Augustus 1870.)

Nederlanders, vroom en vroed,
 Doet in ruime mate goed.
 Zendt sigaren, koffij, thee,
 Hemden, broeken, alles mee.

Maar het wil mij ook behagen
 Kamerwolven aan te vragen.
 En 'k beloof u op mijn woord
 Ik gebruik ze naar 't behoort.

Ik vind dat vogelgepiep leelijk, merkt een der redacteurs aan. Het wordt dan ook verworpen met 4 stemmen voor, 1 tegen.

Intusschen gaat een der eereleden met een aschbakje rond om gaven voor 't Roode Kruis.

Daar geen der redacteurs geld bezit, omdat het op het einde der maand loopt, moet de heer A. hen eenige zilverspecie leenen.

Niettegenstaande dit alles brengt de collecte slechts de somma van 10 cents op.

De heer R. stelt zich in postuur om een gewichtig stuk voor te lezen.

Met donkere gezichten verzetten zich hier tegen de redacteurs en het ingezondene wordt verworpen met algemeene stemmen.

De heer R. verklaart verontwaardigd te zijn over de redactie, die stukken afkeurt, omdat zij vreezen, dat hunne eigen gewrochten daarbij in de schaduw zouden staan.

Daar de almanak nu goed gevuld is, besluit men het overblijvende niet te behandelen, en gaat over tot de beoordeeling der varia, nadat nogmaals thee is gepresenteerd.

Een der redacteurs wenscht echter vooraf het woord te voeren en verklaart o. a.:

„dat de varia geen nut in zich hebben. Zijn

ze niet persoonlijk of hatelijk, dan vindt men ze niet aardig; bezitten zij echter de genoemde hoedanigheden, dan doen zij veel kwaad en getuigen van eene deloijale handelwijze. Men heeft immers in het verslag gelegenheid alle billijke grieven te bespreken en wanneer dit op flinken toon gedaan wordt, zooals het Hollanders betaamt, behoeft men zich niet bevreesd te maken voor schromelijke gevolgen. Weg dus met dien dekmantel der anonymiteit, waaronder zoo menig lafhartige een sluipmoord tracht te doen, waarvoor hij dikwijls geen andere reden heeft, dan dat hij ongestraft de haat kan botvieren, die de minder ontwikkelde, den door kunde zoo hoog boven hem geplaatsten man, toedraagt. Neen, hij die een eerlijken strijd strijdt, kampe met open vizier en in het volle daglicht. Iedere andere strijd is den mensch onwaardig ”

Deze rede maakt een diepen indruk, zooals blijkt uit de verwerping der volgende

V A R I A

PROEVE VAN DICTAAT.

Sommigen zijn van oordeel, dat men zoolang deze stuw nog maar eenigzins bruikbaar is, die moet behouden; anderen daarentegen, waaronder ook ik behoer, willen hem door een beteren vervangen.

HENKET, *Wegen en bruggen.*

De heer S. merkt aan, dat daarenboven volgens art. 74 der corpswet verboden is een onderteevend stuk aan te nemen.

INSCHRIJVING AMBTENAREN, P. S.

Toen het leelijke beest mij zag, vertrok hij iederen trek van zijn gezicht en staarde mij aan als iets dat hij nooit meer gezien had; naderbij komende lichtte hij zijn voorpoot op.

GULLIVER'S *Reizen*.

LEERAAR CHEMISCHE TECHNOLOGIE.

Bald leuchten mir die Sterne,
Ach wärst du da!

GOETHE.

TOEGEPASTE NATUURKUNDE.

Daarop hinnikte hij drie of vier malen.

GULLIVER'S *Reizen*.

ZEKER DELFTSCH BURGER.

Als een lam werd hij ter slachtbank geleid en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, alzoo deed hij zijnen mond niet open.

Jezaia 53:7.

Waarschijnlijk zou dit laatste varium zijn aangenomen, indien niet de heer D. tot onze groote schrik had uitgevonden, dat het aangehaalde ten hoogste profaan was.

Met verontwaardiging werd het dan ook verworpen en zwoer de Commissie een duren eed, den onbekenden schrijver eeuwig haat toe te

dragen, omdat hij bijna aanleiding had gegeven, dat wij even als zoovelen onzer voorgangers een motie van afkeuring aan den br. . k. kregen.

Daar niets meer aan de orde is, gaat men over tot het soupé, dat, onder gewoonte, uit boterhammen met rookvleesch bestond.

Het aanhoudende theedrinken was echter niet zonder uitwerking gebleven en de tongen werden lossen en lossen.

Zonder acht te slaan op de pijnlijke gewaarwordingen der afgewezen schrijvers, begon men de meest flauwe aanmerkingen op hunne dierbare manuscripten te maken, hetgeen de heer A. verklaarde onmannelijk te zijn, daar men nimmer moet spotten met de armen van geeste.

De President sloeg toen een gloeiende toast en schetste daarin het groote nut der eereleden, zoo doorslaand weder op deze vergadering bewezen, doordien zij ons met hunne ervaring geleid hadden op het glibberige pad, waar der redacteuren billijk oordeel in tweestrijd komt met de afgunst en den persoonlijken haat, die den schrijver soms wordt toegedragen.

De heer F verklaart, hic, aan den heer N. dat hij te veel, hic, thee heeft gedronken en vraagt of hij, hic, zijn stuk niet het mooiste vindt.

De heer N., die aan dezelfde kwaal laboreert, is dit met hem eens en zegt blijde te zijn, hic, dat dat eene stuk is afgewezen, want nu waren, hic, hunne stukken de mooiste.

Deze vergadering had nog lang op deze wijze kunnen voortgaan, indien de President het niet plotseling beter had geoordeeld, die te sluiten.

Daar hij den hamer niet kon vinden, viel hij zeer praktisch met zijn geheele bovenlichaam op de tafel en eindigde zoo deze gezellige letterkundige bijeenkomst.

Doch scherts ter zijde. Niet waar lezer, ge zult wel begrepen hebben, dat ons notulen-boek geen verslag van eene zoodanige vergadering behelst en dat niets van hetgeen afgekeurd werd, uitgezonderd varia, bij ons is ingezonden.

Nu wij echter het einde zijn genaderd, wenschen we ook een ernstig woord te spreken over de afgekeurde stukken.

Deze stellen ons, redacteuren, dikwijls in staat een diepen blik te slaan in de ontwikkelings-geschiedenis van velen onzer, nog meer, in die van geheele clubs. Wat ons wordt toegezonden heeft toch meestal als verhandeling op een of ander dispuut gediend, is in alle geval door de vrienden van den schrijver bewonderd, die hem daarop aangeraden hebben, het der Almanak-Commissie ter beoordeeling toe te zenden.

Maar die beoordeeling wordt dikwijls eene veroordeeling en de teleurgestelde schrijver, die door de vereering zijner vrienden, er toe geko-

men is zijn stuk als *magnifique* te beschouwen, werpt er nimmer den schuld van op zich zelve, maar maakt er der Commissie een verwijt van.

Dit is natuurlijk, maar is het billijk?

Ook wij kunnen dwalen, maar toch zal over 't algemeen ons oordeel juist zijn dan dat van den schrijver of van zijne vrienden. Wij bevinden ons in veel gunstiger omstandigheden. Meestal toch worden voor de betrekking van redacteur jongelieden gekozen, die de gistingperiode, waarin de almanakschrijvers nog verkeerden, achter den rug hebben, zoodat zij niet zoo licht dwaasheden of verkeerdheden over 't hoofd zullen zien, te meer daar zij zelve bijgedragen hebben tot het mengelwerk van vorige jaarboekjes. Mocht echter onze zucht tot afkeuring en vitterij in jeugdigen ijver te ver gaan, zijn er dan geene eereleden, die een heilzamen invloed op den loop der beraadslagingen kunnen uitoefenen? Kunnen wij dus aannemen dat wij tamelijk bevoegde beoordeelaars zijn en door meerderen leeftijd en door meerdere ervaring, wij zijn nog niet te oud om geheel vreemd te wezen aan den toestand waarin de schrijver verkeert en kunnen met zijne gevoelens sympathiseeren, hetgeen zeer in zijn voordeel werkt. Maar de gekrenkte eigenliefde maakt den schrijver ongeschikt hieraan te denken en noopt hem stoutweg te verklaren, dat hij nimmer meer wil schrijven, omdat hij de

redacteurs in 't algemeen, want zoo dwaas redeneert hij dikwijls, onbevoegd acht zijne gewrochten te beoordeelen en klaagt dat men de jonge schrijvers alle hoop doet ontzinken, door de eischen zoo hoog te stellen.

Beide grieven zijn ongegrond. De eerste hebben wij hierboven trachten te weêrleggen; wat de tweede aangaat, indien men de moeite neemt te luisteren naar de kritiek, die door de jongelui over den almanak wordt uitgesproken, zoo zal men algemeen hooren beweren, dat de redactie te zachtmoedig was in haar oordeel, en dat veel, beter ongedrukt ware gebleven. Maar we willen niet alleen afbreken, we willen ook opbouwen.

Wij zijn er van overtuigd, dat hoe dwaas zijne conclusiën ook mogen klinken, menig opkomend schrijver door de eerste teleurstelling worden afgeschrikt en dus willen wij hem een welmeenenden raad geven, waardoor hij zich veel nuttelooze moeite kan besparen en slagen kan in zijne pogingen. Doch niet alleen doen wij dit ter wille van den almanak, neen, wij achten het ook onzen plicht in 't algemeen te waarschuwen voor de ziekelijk sentimenteele rigting en voor de pedante oordeelvelling, die, zooals uit de ingezonden stukken blijkt, in zoo velen onzer ontkiemt.

Wij wenschen u een klein recept te geven, het luidt:

Men vliege niet hooger dan de vleugelen dragen kunnen.

Door dezen eenvoudigen regel te vergeten, worden vele der ingezonden stukken voor de kalm oordeelende commissie even monsterachtig belachelijk, als ze bewonderenswaardig toeschijnen aan de enthousiaste vrienden.

Zoovelen schijnen te denken, dat, wanneer zij een ingewikkeld of verheven onderwerp ter hand nemen, reeds genoeg gedaan is om hunne verdiensten te bewijzen en meenen dat ook de stralenkrans, die het onderwerp omgeeft, ook hunne ideën met zijn licht zal omschijnen. Maar wij bedoelen niet dat men slechts over koetjes en kalfjes moet spreken; de meesten, die zoo laag bij den grond beginnen, blijven kruipen. Velen hunner, die later naam gemaakt hebben, vatten in hunne jongelingsjaren onderwerpen ter hand, die ver boven hunne krachten waren gelegen. Het was de eigenwaan die hen daartoe aandreef en het was gelukkig dat zij die bezaten, want hij verzachtte hunne teleurstellingen en beschermde hen, totdat zij sterk genoeg geworden waren, om ook zonder blinddoek voor 't gevaar, voort te gaan, waar ze anders dadelijk zouden geduizeld hebben. Ja, we zouden zelfs durven beweren dat gebrek aan eigenwaan eenen meer noodlottigen invloed kan uitoefenen dan eene tamelijke dosis van die hoedanigheid. Die altijd nauwkeurig regts en links ziet, komt

niet vooruit en die altijd zorgvuldig weegt en wikt, laat het juiste oogenblik wel eens ontglippen.

Maar zooals overal, er bestaat ook hier een middenweg en deze steunt op de leer volgens welke Goethe steeds heeft gehandeld:

Men beschrijve niets, of men moet het gevoeld of gezien hebben.

Wacht u er echter wel voor, de valsche gevoelens voor echte aan te zien.

De een denkt zich levendig den door teleurstelling tot razernij gebrachten minnaar te kunnen voorstellen, hij werpt zijne gedachten op 't papier.... en heeft een caricatuur geteekend. Op later leeftijd moge het hem gelukken, thans is het hem zeker onmogelijk die wilde hartstochten te gevoelen, die den jeugdigen schrijver zoo aanlokkelijk toeschijnen, daar zij zoo licht de sympathie van den lezer of hoorder wegdragen. De ander tracht met hooge waardigheid een tendenz stuk te schrijven (waarlijk een zeer vroegen aanleg tot zedepreeker!) zet zijn gelaat in eene ernstige plooi en.... verkondigt dwaasheid.

O, waarom moet het ziekelijk gevoel, dat den knaap doet verlieven op de deftige matrone, zich ook in de literatuur verspreiden!

Ziet ge dan niet genoeg om u henen, wat leeft en beweegt, om het waardig te keuren het op te teekenen; biedt ons studentenleven

niet overvloedigen voorraad aan om duizenden almanakken te vullen, zonder tot de nauwkeurige beschrijving van kamers of van katterige en dronken specimen af te moeten dalen?

Eenige weinigen hebben dit begrepen; met welk een schitterenden uitslag is hun pogen bekroond!

Kunt gij dan ook niet de pen opnemen?

Zie rond, en zoek niet in de hoogte en in de laagte, wat gij voor 't grijpen hebt; bewaar de kostbare spreuk:

Selbst das mässige Talent hat immer Geist in Gegenwart der Natur, desswegen einigermaßen sorgfältige Zeichnungen der Art, immer Freude machen.

Weg met die ziekelijke en platte voorstellingen!

Nog is onze smaak niet zoo verstompt, dan dat wij die daarmede behoeven te prikkelen, weg ook met die would-be verheven uitingen, waarmede de schrijver slechts zijne onbeduidendheid bewijst.

Dat uwe geschriften even vroolijk en onbezorgd zijn als uwe jaren en uwe redeneeringen op schrift, even gezond en kernachtig als het gesproken woord!

Wij zijn aan het einde van onze taak gekomen.
Wij hebben geoordeeld, thans is de beurt aan

u gekomen, waarde lezer, om in hooger beroep het gunstige of ongunstige vonnis uit te spreken.

Dat wij u niet te zeer teleurgesteld mogen hebben in uwe verwachtingen en dat gij soms, als ge in later jaren uwe almanakken uit den studententijd nogmaals doorbladert, ook nog aan ons moogt denken, die thans met eenig gevoel van weemoed afscheid van u nemen.

Lezer, vaarwel.

DE REDACTIE.

V A R I A.

Varia.

Le vrai seul est aimable.

BOILEAU.

College Landmeten en Waterpassen.

Als het uur om is, wordt het deurtje door een veertje geopend.

BENOIT's *Handleiding voor den Klokkenmaker.*

Idem om 8 uur.

Wir mussten nun noch eine halbe Stunde warten, bis der König sich gekleidet.

AUERBACH, *Auf der Höhe.*

Landmeten en Waterpassen.

Men moet de leer der homöopathie niet te ver drijven, daar de patienten anders sterven.

J. VINOS, *Leerboek der Pharmacie.*

R.

Nicht alle sind Götter, die sich anbeten lassen.

AUERBACH, *Auf der Höhe.*

R. op zekere diplomatische conferentie.

A ces mots, que mon oncle prononça avec une sorte de gravité solennelle, je fus, je l'avoue, tenté de rire.

TÖPPER, *Nouvelles Genevoises.*

Idem.

Ik heb u klaagliederen gezongen en gij hebt
niet geweend.

Bijbel.

C₁.

Une décente et respectueuse enfant, qui vous
chérit comme tout le monde, bon oncle.

TÖPPER, Nouvelles Genevoises.

College Kennis van Werktuigen.

Wir hören allerlei gute Lehr',
Doch schmähen und schimpfen nog veel mehr.

Variant. Heniër.

Examens aan de P. S.

In diesen heil'gen Hallen
Kennt man die Rache nicht.

Zauberflöte.

Zeker Professor, Examiner.

Mijnheer, ik verzeker je, en ik weet het goed;
Als je eenmaal de bende des vijands ontmoet,

Dan kookt zoo je bloed

En je raakt zoo in gloed,

Ja, je wordt zoo verwoed,

Dat je niet weet wat je doet.

Zeer goed, Mijnheer, maar u geeft me dan ook toe,

Dat ik geen *mensch* meer ben, als ik niet weet,
[wat ik doe.

LAURILLARD'S „*Onmenschelijk.*”

College Praktische Palaeontologie.

Foei Franswatje, wat maakt uwe uwees
handjes weér vuil met die schullepies.

Camera Obscura.

Scheikunde der Bouwstoffen.

C'est un objet de luxe; à cause de cela il
faut qu'on se contente de le voir!

AMARIL, *Idées.*

Is er een Laboratorium voor Ingenieurs?

Der is een turfhok.

Camera Obscura.

Examens in Analyse.

Uwé moet niet kwalijk nemen, dat ik uwé
niet trekt kon.

Camera Obscura.

College Bolvormige Trigonometrie.

Je te dis tout, comme tu vois,

..... ou veux tu que j'abrège?

Oh! tout.

TÖPFFER, *Nouvelles genevoises.*

Idem.

En hij gebod den wind, zeggende zwijg stil.

Bijbel.

Idem.

't Is als of je 't in Keulen hoort donderen.

Bekend gezegde.

Zeker Leeraar.

Gefährlich ist's, den Leu zu wecken;

Verderblich ist des Tigers Zahn;

Jedoch der Schrecklichste der Schrecken,

Das ist der Mensch in seinem Wahn.

SCHILLER.

Gewelven platen bij Burg. Bouwkunde.

CARD. 't Is a dreadful meteor

EDOL. These never come without their large
effects.

PRINCE. The will of Heaven be done! o sorrow
this.

We want a mystic Python to expound
This fiery oracle.

CARD. O No my lord.

We have the best our country ever bred.
And durst I prophecy of your prophet, sir
None like him shall succeed him. (*)

SHAKSPEARE, *Birth of Merlin*.

Uitlegging der gewelven platen.

Io. O Goden!

PROMETHEUS. Io moed! En wil die wanhoop
smoren!

Ge eischtet dat ik sprak, gij hebt
nog meer te hooren.

DA COSTA, *Prometheus*.

(*) Voor belangstellenden geven wij de volgende vertaling:

CARD. 't Is een schrikwekkend luchtverschijnsel.

EDOL. Hunne verschijning kondigt steeds groote gebeur-
tenissen aan.

PRINCE. Gods wil geschiede. O smart! dat er geen waar-
zegger is, die ons dit schrikbeeld kan verklaren.

CARD. O neen Heer.

Wij bezitten den besten, die ons land ooit heeft
voortgebracht, en indien ik durfde profeteeren
omtrent uwen profeet, zijn meerdere zal nooit
gevonden worden.

Vertaling van den Heer A. HOOGVLIET.

Idem.

„Sage deutlicher wie und wenn:
Du bist uns nicht immer klar.”
Gute Leute, wiszt ihr denn
Ob ich mir's selber war.

GOETHE.

Zeker gewezen Assistent.

A. Betracht ihn recht! Für was hältst du das
Thier?

B. Für einen Pudel, der auf seine Weise
Sich auf der Spur des Herrn plagt.

FAUST.

Idem.

Du hast wohl recht; ich finde nicht die Spur
Von einem Geist, und alles ist Dressur.

Idem.

Idem.

Was der Hörer wissen soll, pflege ich ihm nie
zu sagen.

Der Gross-Cophta.

Nieuwe Leeraar in de Bouwkunde.

Ik ben óók een groot heer.

Camera Obscura.

Zekere verkiezings-manoeuvre.

Heere, Heere, vergeef het hun, want zij
weten niet wat zij doen!

Bijbel.

Almanak-poëzy.

Maar Sampie, begint het niet op een vers
te lijken?

Pickwick-Club.

Nationale pennehouder.

Eerst wordt hij opgekwikt.
 Dan wordt zijn haar geknipt.

*Oud Lied.***Zeker Jongheer op de Haagsche Kermis.**

Hij is zoo lang, zeide het meisje

*Stuiversmagazijn.***Dat zeker iemand Comm. van Politie is.**

'T is true, 't is pity
 And pity 't is, 't is true.

*HAMLET, Act. II, Scène II.***Zekere lezing.**

Spreekt uwé ook al Fransch?

*Stuiversmagazijn.***Waarborgsom Laboratorium.**

Eerst betalen en dan er op.

Delft.

Nur wenn Jemand zu begraben ist, giebt
 es etwas zu sehen.

*HEINE.***Abschied an den Leser.**

Wenn du von allem dem, was diese Blätter füllt
 Mein Leser, nichts des Dankes werth gefunden,
 So sei mir wenigstens für das verbunden,
 Was ich zurück behielt.

LESSING, Sinngedichte.

DELFTSCHÉ

STUDENTEN-ALMANAK.

Gedrukt bij H. L. SMITS, te 's Gravenhage.

's Hage, C. M. J. HERMELINK Phot.

P. J. vanden Berg

DELFTSCHE

STOEFEN ALMANAK

INSPICE ET CAUTUS ERIS.

Attest: C. M. J. HERMELIN

F. J. Vandenberg

DELFTSCHE

STUDENTEN ALMANAK.

Paul Isler van Elven del.

W. Steelink sculp.

